

EVANĢĒLIJS VĒSTULĒ GALATIEŠIEM

KARLS P. KOSAERTS

**BĪBELES STUDIJU MATERIĀLS
2017. GADA 3. CETURKSNIM**

Galatieši un Mārtiņš Luters

Protestanti gatavojas protestantu reformācijas 500. gadskārtas svinībām – Mārtiņš Luters, Svētā Gara vadīts, miljoniem cilvēku iepazīstināja ar izšķirošām Bībeles patiesībām, kas ilgi bija māģticības un tradīciju apslēptas. Varētu apgalvot, ka Vēstules galatiešiem lappusēs (tāpat kā Vēstulē romiešiem) pirms piecsimt gadiem piedzima pats protestantisms! Lasot Vēstuli galatiešiem, Mārtiņu Luteru pirmo reizi aizskāra lieliskā vēsts par taisnošanu ticībā, patiesība, kas aizsāka reformāciju, atbrīvojot miljoniem cilvēku no gadsimtiem ilgiem teoloģiskiem un baznīcas maldiem. Tas, ko Luters izlasīja šajā grāmatā, izmainīja viņu un pasauli – tā nekad vairs nebija tāda pati.

Arī septītās dienas adventisti vairākus gadsimtus pēc Lutera ir parādā Vēstulei galatiešiem. Ar Vēstules galatiešiem pētišanu Vagoners un Džounss palīdzēja Adventistu Baznīcai 1880. un 90. gados atkal atklāt patiesību par taisnošanu ticībā.

Kas Vēstulē galatiešiem ir tāds, kas to padarīja par protestantu revolūcijas mugurkaulu? Kādēļ tā ir spējusi aizskart tik daudzas sirdis, arī tādu cilvēku kā Mārtiņš Luters? Vēstule galatiešiem atšķirībā no pārējām Bībeles grāmatām aizskar daudz tēmu, kas ir izšķirošas kristieša dvēselei. Tieši Vēstulē galatiešiem Pāvils aizskar tādas problēmas kā brīvība, likumu nozīme glābšanā, mūsu stāvoklis Kristū, Gara vadītas dzīves raksturs, kā arī mūžseno jautājumu, kā grēka pilns cilvēks var tikt taisnots svēta un taisnīga Dieva priekšā. Iespējams, šis jautājums vairāk nekā jebkurš cits pamudināja Mārtiņu Luteru doties ceļā, kuru viņš iesāka un no kura nekad negriezās atpakaļ.

Protams, arī citas grāmatas, piemēram, Vēstule romiešiem, apskata dažus no šiem jautājumiem, bet Vēstule galatiešiem ir citāda. Tā ir ne tikai kodolīgāka; tās bagātīgās tēmas ir uzrakstītas ļoti personīgā un dedzīgā mācītāja tonī, kas aizskar sirdis un atver tās Dieva Garam arī mūsdienās.

Kaut gan Pāvila vēstule mūs uzrunā personīgi, mēs to varam labāk saprast, ja zinām sākotnējo vēsturisko situāciju, par kuru Pāvils runā Svētā Gara vadībā.

Daudzi pētnieki uzskata, ka Vēstule galatiešiem varētu būt pirmā, ko Pāvils uzrakstīja. Tā tika uzrakstīta mūsu ēras 49. gadā, īsi pēc slavenā Jeruzālemes koncila (Apustuļu darbu 15. nod.). Tādēļ šī grāmata varētu būt vecākais zināmais kristiešu dokuments. Kā Apustuļu darbi un Vēstule galatiešiem skaidri pasaka, agrīnajā draudzē bija niknas cīņas par glābšanas būtību, it īpaši attiecībā uz nejūdiem. Kāda jūdu ticīgo grupa uzskatīja, ka ticība Jēzum pati par sevi nav pietiekami laba nejūdiem. Nejūdiem jātiel apgrazītiem un jāseko Mozus likumam (Apustuļu darbi 15:1). Kad Pāvils izveidoja nejūdu draudzi Galatijā, nav pārsteigums, ka daži no jūdu grupas devās turp, lai "saliktu visu pa plauktiņiem".

Kad šī problēma aizsniedza Pāvilu, viņš atbildēja asi. Saprotot, ka šis nepareizais evaņģēlijs par izglābšanos ticībā un darbos draudēja sagraut Kristus darbu, Pāvils rakstīja galatiešiem un iedegās par evaņģēlija aizsardzību. Ar visspēcīgākajiem vārdiem viņš norādīja uz kļūdaino mācību par to, kas īstenībā tā bija – nepārprotama burta kalpība. Šī ceturkšņa apcerējums mūs uzaicina ceļojumā ar apustuļi Pāvilu, kamēr viņš lūdz galatiešus palikt uzticīgiem Jēzum. Tajā pašā laikā tas arī dod mums iespēju atspoguļot, kā mēs saprotam patiesības, kas pavēra ceļu Mārtiņa Lutera aiziešanai no Romas ticības un Bībeles evaņģēlija atgriešanai.

***Karls Kosaerts**, PhD, ir Bībeles profesors Walla Walla universitatē
Koledžpleisā, Vašingtonā.*

Piezīme. Bībeles citātiem izmantots jaunais latviešu valodas Bībeles tulkojums.

PĀVILS – PAGĀNU APUSTULIS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ap. d. 6:9-15, 9:1-9, 1. Sam. 16:7, Mat. 7:1, Ap. d. 11:19-21, 15:1-5.

ATMIŅAS PANTS:

„To dzirdējuši, viņi norimās, sāka slavēt Dievu un teica: 'Tāpat arī pagāniem Dievs ir devis atgriešanos no grēkiem, lai tie dzīvotu.'” (Ap.d. 11:18)

Nav grūti saprast Saulu no Tarsas (pēc atgriešanās pazīstams arī kā apustulis Pāvils) un kāpēc viņš darīja to, ko darīja. Viņš bija nodevis jūds, visu savu dzīvi mācīts, cik svarīgs ir likums un ka drīz nāks Israēla politiskā atbrīvošana. Domu par ilgi gaidīto Mesiju, kurš apkaunojoši vajāts kā visjaunākais noziedznieks, viņam bija pārāk grūti panest.

Tāpēc nav brīnums, ka viņš bija pārliecināts, ka Jēzus sekotāji pārkāpj Toru un tādā veidā traucē Israēlam paredzētajam Dieva plānam. Viņš uzskatīja, ka apgalvojumi par to, ka krustā sistais Jēzus bija Mesija un ka viņš ir uzmodies no mirušiem, ir vistīrākā atkrišana. Pret tādām muļķībām un arī pret ikvienu, kas atteicās atnest šādus uzskatus, nevarēja būt nekādas iecietības. Sauls bija apņēmies būt Dieva ierocis, lai atbrīvotu Israēlu no šādiem uzskatiem. Tāpat vispirms viņš Svēto Rakstu lappusēs parādās kā vardarbīgs to savu tautiešu jūdu vajātājs, kuri ticēja, ka Jēzus ir Mesija.

Dievam turpretī bija pilnīgi citāds plāns Saula dzīvei, plāns, ko viņš nekad nebūtu iedomājies: šis jūds ne tikai apliecināja Jēzu kā Mesiju, viņš to darīja pat pagānu vidū!

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 1. jūlijā.

Kristiešu vajātājs

Sauls no Tarsas pirmo reizi minēts Apustuļu darbos kā viens no tiem, kas bija iesaistīts Stefana nomētāšanā ar akmeņiem (Ap. d. 7:58) un pēc tam saistībā ar daudz plašākām vajāšanām, kas izcēlās Jeruzālemē (Ap. d. 8:1-5). Pēterim, Stefanam, Filipam un Pāvilam ir nozīmīga loma Apustuļu darbu grāmatā, jo viņi bija iesaistīti notikumos, kas noveda pie kristīgās ticības izplatīšanās ārpus jūdu pasaules. Stefanam ir īpaša nozīme, jo viņa sludināšanai un mocekļa nāvei, kā izrādās, bija pamatīga ietekme uz Saulu no Tarsas.

Pats Stefans bija grieķiski runājošs jūds un viens no septiņiem diakoniem (Ap. d. 6:3-6). Saskaņā ar Apustuļu darbiem grupa ieceļojušu jūdu, kas bija atnākuši dzīvot Jeruzālemē (Ap. d. 6:9), uzsāka strīdu ar Stefanu par viņa sludināšanas saturu. Iespējams, pat ļoti ticams, ka Sauls no Tarsas bija iesaistīts šajā strīdā.

Izlasi Ap. d. 6:9-15. Kāda apsūdzība tika celta pret Stefanu? Ko šī apsūdzība tev atgādina? (Skat. arī Mat. 26:59-61) _____

Nežēlīgais naidis pret Stefana sludināšanu acīmredzot izcēlies divu dažādu iemeslu dēļ. No vienas puses, Stefans izsauca pretinieku dusmas, jo pirmajā vietā viņam nebija jūdu likums un templis, kas bija kļuvuši par galveno jūdaismā un bija augsti vērtēti reliģiskās un nacionālās identitātes simboli. Bet Stefans darīja vairāk, nekā tikai pazemināja šīs divas dārgās ikonās. Viņš enerģiski sludināja, ka Jēzus, krustā sistais un augšāmceltais Mesija, ir patiesais jūdu ticības centrs.

Nav brīnums, ka tas sadusmoja farizeju Saulu (Fil. 3:3-6). Farizeji bija jūdu reliģisks grupējums, kas ļoti stingri ievēroja jūdu likumus. Sauls redzēja, ka lielie, pravietiskie Dieva valstības apsolījumi vēl nebija piepildījušies (Dan. 2, Cak. 8:23, Jes. 40-55), un viņš, iespējams, ticēja, ka viņa uzdevums ir palīdzēt Dievam tuvināt šo dienu, attīrot Israēlu no reliģiskas samaitātības, ieskaitot uzskatu, ka šis Jēzus bija Mesija.

Būdamis pārliecināts par savu taisnību, Sauls bija gatavs nogalināt tos, kurus viņš uzskatīja par nepareiziem. Lai gan mums ir vajadzīga dedzība par to, kam mēs ticam, kā lai mēs iemācāmies apvaldīt savu degsmi, saprotot, ka reizēm mums var arī nebūt taisnība? _____

Saula atgriešanās

„Viņš jautāja: ‘Kas tu esi, Kungs?’ Tas atbildēja: ‘Es esmu Jēzus, ko tu vajā.’” (Ap. d. 9:5)

Lai gan Sauls pirmkristiešu draudzes vajāšanas uzsāka diezgan neievērojami (viņš bija tikai Stefana mocītāju drēbju turētājs), tās ātri pieauga spēkā (skat. Ap. d. 8:1-3, 9:1,2,13,14,21; 22:3-5). Tie daži vārdi, ko Lūka lieto, lai aprakstītu Saulu, atstāj nikna, mežonīga zvēra vai slepkavojoša kareivja, kas grib iznīcināt savu pretinieku, imidžu. Vārds, kas tulkots kā „postīja” Ap. d. 8:3, piemēram, ir lietots Vecās Derības grieķu tulkojumā (Ps. 80:13), lai aprakstītu nekontrolētu un postošu mežacūkas uzvedību. Saula karš pret kristiešiem noteikti nebija ērtību jautājums, bet gan bija pārdomāts plāns, lai iznīcinātu kristīgo ticību.

Izlasi trīs Saula atgriešanās aprakstus (Ap. d. 9:1-18, 22:6-21 un 26:12-19).

Kāda loma ir Dieva žēlastībai šajā piedzīvojumā? Citiem vārdiem, cik daudz Sauls bija pelnījis labvēlību, ko Kungs viņam parādīja? _____

No cilvēciskā viedokļa Saula atgriešanās šķita neiespējama (tāpēc daudzi bija skeptiski noskaņoti, kad pirmo reizi to dzirdēja).

Vienīgais, ko Sauls bija pelnījis, bija sods, bet Dievs šim dedzīgajam jūdam tomēr parādīja žēlastību. Ir svarīgi atzīmēt, ka Saula atgriešanās tomēr nenotika vakuumā, ne arī tā tika panākta piespiedu kārtā.

Sauls nebija ateists. Viņš bija reliģiozs cilvēks, lai gan smagi kļūdījās savā izpratnē par Dievu. Jēzus vārdi Pāvilam „grūti tev ir pret dzelksni spārdīt” (Ap. d. 26:14) norāda, ka Gars Saulu bija pārliecinājis. Senajā pasaulē „dzenulis” bija nūja ar asumu, ko lietoja, lai piebikstītu vērsim, kad tas pretojās un negribēja vilkt arklu. Sauls kādu laiku pretojās Dieva dunkām, bet beigās ceļā uz Damasku brīnumaina sastapšanās ar augšāmcēlušos Jēzu pamudināja Saulu vairs kauju neturpināt.

Atceries savu atgriešanās stāstu. Varbūt tas nebija tik dramatisks kā Pāvilam (lielākā daļa tādu nav), bet kādā līdzīgā veidā arī tu biji Dieva žēlastības saņēmējs? Kāpēc ir svarīgi nekad neaizmirst to, kas mums ir dots Kristū? _____

Sauls Damaskā

Laikā, kad notika Saula sastapšanās ar Jēzu, viņš tika padarīts aklis un tad pamācīts doties uz kāda vīra, vārdā Jūdas, namu un tur gaidīt kādu citu cilvēku – Hananju. Nav šaubu, ka Saula fiziskais aklums bija spēcīgs atgādinājums par garīgo aklumu, kas viņam bija licis vajāt Jēzus sekotājus.

Jēzus parādīšanās viņam uz Damaskas ceļa izmainīja visu. Tas, ko Sauls bija uzskatījis par pilnīgu taisnību, izrādījās absolūti nepareizs. Tā vietā, lai kalpotu Dievam, izrādījās, ka viņš bija darbojies pret Viņu. Sauls Damaskā iegāja kā cits cilvēks – ne kā lepnais un dedzīgais farizejs, kad viņš atstāja Jeruzālemi. Tā vietā, lai ēstu un dzertu, viņš trīs dienas Damaskā pavadīja lūgšanās un gavēšanā, pārdomājot visu, kas bija noticis.

Izlasi Ap. d. 9:10-14. Iedomājies, kam vajadzēja norisināties Hananjas prātā: Sauls tagad ne tikai ticēja Jēzum, viņš arī bija Pāvils, Dieva izraudzīts apustulis evaņģēlija pasludināšanai pagānu pasaulē (skat. Ap. d. 26:16-18). _____

Nav brīnums, ka Hananja bija nedaudz samulsis. Zinot, ka Jeruzālemes draudze svārstījās attiecībā uz Pāvila pieņemšanu trīs gadus pēc viņa atgriešanās (Ap. d. 9:26-30), varam iedomāties, kādi jautājumi un bažas pildīja ticīgo sirdis Damaskā tikai dažas dienas pēc notikušā!

Atceries, ka Hananja arī saņēma atklāsmi no Kunga, kas viņam paziņoja pārsteidzošās un negaidītās ziņas par Saulu no Tarsas. Nekas mazāks par atklāsmi nevarēja viņu pārliecināt, ka tas, kas viņam tika stāstīts par Saulu, bija patiesība – ticīgo jūdu ienaidnieks tagad bija kļuvis viens no viņiem.

Sauls bija aizgājis no Jeruzālemes ar augsto priesteru atļauju un pilnvaru izsakņot kristīgo ticību (Ap. d. 26:12). Dievam tomēr bija pilnīgi citāda pilnvara Saulam, kas balstījās uz daudz lielāku autoritāti. Saulam bija jānes evaņģēlijs pagānu pasaulei. Šī doma Ananijam un citiem ticīgajiem jūdiem bija vēl šokējošāka nekā Saula atgriešanās.

Tur, kur Sauls centās iznīcināt kristīgo ticību, Dievs tagad izmantoja viņu, lai izplatītu to tālu pāri tām robežām, kādas ticīgie jūdi spēja iedomāties.

Izlasi 1. Sam. 16:7, Mat. 7:1 un 1. Kor. 4:5. Kāda ir šo pantu vēsts attiecībā uz to, kāpēc mums vajadzētu būt uzmanīgiem, vērtējot citu cilvēku garīgo pieredzi? Kādas kļūdas jūs esat pieļāvuši, spriežot par citiem, un ko jūs esat iemācījušies no šīm kļūdām? _____

Evaņģēlijs dodas pie pagāniem

Kur tika nodibināta pirmā pagāņu draudze? Kādi notikumi lika ticīgajiem turp doties? (Ap. d. 11:19-21, 26) Ko tas tev atgādina no Vecās Derības laikiem? (Skat. Dan. 2.)

Vajāšanas, kas izcēlās Jeruzālemē pēc Stefana nāves, lika daudziem jūdu ticīgajiem bēgt 300 km uz ziemeļiem, uz Antiohiju. Antiohija kā Romas Sīrijas provinces galvaspilsēta nozīmīguma ziņā bija trešā aiz Romas un Aleksandrijas. Tās iedzīvotāji, aptuveni 500 tūkstoši, bija īpaši kosmopolītiski, kas padarīja to par ideālu vietu ne tikai pagāņu draudzei, bet arī pasaulplašas agrīnās draudzes misijas sākumam.

Kas notika Antiohijā, izraisot Barnabas apmeklējumu un viņa lēmumu aicināt Pāvilu pievienoties viņam Antiohijā? Kā šeit ir attēlota draudze? (Ap.d. 11:20-26)

Izveidot Pāvila dzīves hronoloģiju ir grūti, bet izskatās, ka starp viņa Jeruzālemes apmeklējumu pēc atgriešanās (Ap. d. 9:26-30) un Barnabas aicinājumu pievienoties viņam Antiohijā pagāja kādi pieci gadi. Ko Pāvils darīja visus šos gadus? Ir grūti to precīzi pateikt, bet, balstoties uz viņa komentāriem Gal. 1:21, viņš sludināja evaņģēliju Sīrijas un Sicīlijas apkaimē. Daži uzskata, ka šajā laikā ģimene atņēma viņam viņa mantojuma daļu (Fil. 3:8) un viņam nācās pārciest daudz grūtību, ko viņš apraksta 2. Kor. 11:23-28. Antiohijas draudze Gara vadībā plauka. Apraksts Ap. d. 13:1 norāda, ka kosmopolītiskā pilsētas daba drīz vien atspoguļojās pašas draudzes etniskajā un kultūras dažādībā (Barnaba bija no Kipras, Lūkijs no Kirēnas, Pāvils no Sicīlijas, Simons, jādāmā, no Āfrikas, kā arī visi atgrieztie pagāni). Tagad Gars centās aiznest evaņģēliju pat vēl lielākam skaitam pagāņu, izmantojot Antiohiju kā pamatu vēl tālākām misijas aktivitātēm aiz Sīrijas un Jūdejas robežām.

Izlasī vēlreiz Ap. d. 11:19-26. Ko mēs varam mācīties no draudzes Antiohijā, kas kultūras un etniskā ziņā bija ļoti daudzkrāsaina draudze, palīdzot mūsdienu draudzēm pārņemt no tās to, kas tur bija labs?

Konflikts draudzes iekšienē

Protams, nekas cilvēcisks nav perfekts, un nepagāja ilgs laiks, kad agrīnajā ticīgo kopienā sākās nesaskaņas.

Ne visiem patika, ka draudzē ienāca pagānu ticīgie. Neapmierinātība nebija pagānu misijas dēļ, bet gan par to, uz kāda pamata pagāniem vajadzētu ļaut pievienoties. Dažiem likās, ka ticība Jēzum nav pietiekams faktors, kas nosaka, vai cilvēks ir kristietis. Ticībai, viņi argumentēja, jātiek papildinātai ar apgraižīšanu un paklausību Mozus likumiem. Lai kļūtu par īstiem kristiešiem, viņi apgalvoja, pagāniem jātiek apgraižītiem Pētera piedzīvojumā ar Kornēliju un reakcijā, kas tam sekoja, mēs varam redzēt, cik liela bija plaša starp jūdiem un pagāniem (Ap.d. 10:1–11:18).

Oficiālās vizītes no Jeruzālemes, kas pārraudzīja Filipa darbu Samarijā un darbu ar pagāniem Antiohijā (Ap.d. 11:22), var radīt bažas par to, vai nejūdi tika uzņemti kristīgo kopienā. Taču reakcija uz to, ka Pēteris kristīja Kornēliju, neapgraižītu romiešu kareivi, ir skaidrs piemērs nesaskaņām, kas pagānu jautājumā pastāvēja pirmo kristiešu starpā. Tāda īpaša pagāna kā Kornēlijs uzņemšana dažiem varēja likt justies neērti, bet Pāvila apzinātās pūles plaši atvērt draudzes durvis pagāniem uz ticības Jēzum pamata izraisīja tišus centienus graut Pāvila kalpošanu.

*Kā daži ticīgie no Jūdejas centās izjaukt Pāvila darbu ar pagāniem Antiohijā?
Ap. d. 15:1-5 _____*

Lai gan Jeruzālemes koncils Ap. d. 15. nodaļā galu galā nostājās Pāvila pusē apgraižīšanas jautājumā, pretestība Pāvila kalpošanai turpinājās. Aptuveni septiņus gadus vēlāk, Pāvila pēdējās Jeruzālemes vizītes laikā, daudzi vēl joprojām ar aizdomām skatījās uz Pāvila evaņģēliju. Patiesībā, kad Pāvils apmeklēja templi, viņš gandrīz zaudēja savu dzīvību, jūdiem no Āzijas saucot: „Israēlieši, palīgā! Šis ir tas cilvēks, kas visur māca pret mūsu tautu, pret Mozus likumu un šo vietu.” (Ap. d. 21:28, skat. arī 21:20, 21)

Iedomājies sevi šo ticīgo jūdu vietā, kuri bija nobažījušies par Pāvila mācību. Kāpēc viņu bažas un pretestība ir saprotama? Ko mēs no tā varam mācīties par to, kā mūsu aizspriedumainās idejas, kā arī kultūras (un pat reliģiskie) uzskati var mūs novirzīt no pareizā ceļa? Kā mēs varam iemācīties pasargāt sevi no tām pašām kļūdām, lai arī cik labi bijuši mūsu nodomi? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Par saikni starp personīgu atgriešanos un draudzi izlasi E. Vaitas grāmātā „Liecības draudzei”, 3. sēj., nodaju „Personīgā neatkarība”, 430.–434. lpp. Par Pāvila agrīno dzīvi un atgriešanos lasi SDA Bībeles komentāros, 6. sēj., 226.–234. lpp.

„Agrāk Pāvils bija pazīstams kā jūdu reliģijas aizstāvis un nenogurstošs Jēzus sekotāju vajātājs. Drosme, patstāvība un neatlaidība, viņa apdāvinātība un izglītība to darīja spējīgu darboties gandrīz jebkurā jomā. Viņš varēja neparasti skaidri spriest un ar iznīcinošu sarkasmu nostādīt pretinieku neapskaužamā gaismā. Un nu jūdi redzēja šo jauno, ārkārtīgi daudzsološo cilvēku pievienojamies tiem, kurus viņš agrāk vajāja, un droši sludinām Jēzus vārdā.

Kaujā kritis ģenerālis ir zaudējums armijai, tomēr viņa nāve nedod papildus spēkus ienaidniekam. Turpretī, ja kāds ievērojams vīrs pievienojas pretinieka rindām, tad viņa ne tikai pietrūkst, bet tie, kam viņš pievienojas, iegūst izšķirošu pārsvaru. Kungs viegli varēja Saulu iznīcināt, kad tas atradās ceļā uz Damasku, un līdz ar to vajātāju spēki kļūtu stipri vājāki. Tomēr Dievs savā aizgādībā ne tikai saudzēja Saula dzīvību, bet to atgriezta, tādā veidā ievērojamu cīnītāju no ienaidnieka rindām nostādot Kristus pusē. Kā prasmīgs runātājs un bargs kritiķis Pāvils ar savu neatlaidību un bezbailību bija ļoti atbilstošs pirmās kristiešu draudzes vajadzībām.” (E. Vaita „Apustuļu darbi”, 124. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ko mēs varam mācīties no fakta, ka daži no Pāvila niknākajiem pretiniekiem bija viņa biedri jūdi, kas ticēja Jēzum?
2. Kā tu vari stāvēt par reliģiskajiem principiem un vienlaikus būt drošs, ka necīnīs pret Dievu?

KOPSAVILKUMS:

Saula sastapšanās ar augšāmcēlušos Jēzu uz Damaskas ceļa bija noteicošais brīdis viņa dzīvē un agrīnās draudzes vēsturē. Dievs izmainīja kādreizējo draudzes vajātāju un padarīja Viņu par Savu izredzēto apustuļi, lai nestu evaņģēliju pagānu pasaulei. Pāvila pagānu uzņemšana draudzē, balstoties tikai uz ticību vien, dažiem draudzē izrādījās pārāk grūti pieņemama rīcība – spēcīgs piemērs, kā aizspriedumi var traucēt mūsu misijai.

EVANĢĒLIJS UN PĀVILA AUTORITĀTE

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

2. Pēt. 3:15, 16; Gal. 1; Fil. 1:1, Gal. 5:12.

ATMIŅAS PANTS:

„Vai es meklēju cilvēkiem izpatikt? Ja es vēl aizvien vēlētos izpatikt cilvēkiem, tad es nebūtu Kristus kalps.” (Gal. 1:10)

Universitātes studenti izveidoja centru, kur ikviens bija laipni gaidīts, neskatoties uz rasi, dzimumu, sociālo statusu vai reliģisko pārliecību. Iedomājies, kā būtu, ja tad, kad studenti pēc vairākiem gadiem šeit atgrieztos, viņi atklātu, ka citi studenti centru ir pārveidojuši. Plašā telpa, kur bija pietiekami daudz vietas sadraudzībai un kas bija paredzēta vienotības izjūtas radīšanai, būtu sadalīta daudzās mazākās istabiņās, ar norādēm, kurai rasei, dzimumam utt. ir atļauts iet. Studenti, kas bija pārtaisījuši centru, apgalvotu, ka viņu tiesības izdarīt šīs izmaiņas ir balstītas uz gadsimtiem senu praksi.

Rakstot vēstuli galatiešiem, Pāvils saskārās ar ļoti līdzīgu situāciju. Viņa plānu, ka pagāni var pievienoties, balstoties tikai uz ticību vien, apšaubīja viltus skolotāji, kas uzstāja, ka pagāni ir jāapgraiza, pirms viņi var kļūt par draudzes locekļiem.

Pāvils saprata, ka šī nostāja ir uzbrukums pašai evaņģēlija būtībai. Tāpēc viņam bija jārīkojas. Viņa atbilde ir Vēstule galatiešiem.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 8. jūlijā.

Pāvils, vēstules autors

Izlasi 2. Pēt. 3:15, 16. Ko šie panti mums atklāj, kāda bija pirmkristiešu draudzes attieksme pret Pāvila rakstiem? Ko tas mums māca par to, kā darbojas inspirācija? _____

Kad Pāvils rakstīja vēstuli galatiešiem, viņš necentās radīt literāru meistarību, bet gan Svētā Gara vadībā Pāvils aizskāra specifiskas situācijas, kas bija saistītas ar viņu un ticīgajiem Galatijā.

Pāvila apustuliskajā kalpošanā tādiem rakstu darbiem kā Vēstulei galatiešiem bija būtiska loma. Kā misionārs pagānu pasaulē Pāvils nodibināja daudzas draudzes visā Vidusjūras piekrastē. Lai gan viņš šīs draudzes apmeklēja, cik vien bieži spēja, viņš nevienā vietā neuzkavējās pārāk ilgu laiku. Kompensējot savu prombūtni, Pāvils rakstīja vēstules draudzēm, lai sniegtu tām padomus. Laika gaitā Pāvila vēstuļu kopijas tika nodotas arī citām draudzēm (Kol. 4:16). Lai gan dažas Pāvila vēstules ir pazudušas, vismaz 13 Jaunās Derības grāmatas nes viņa vārdu. Kā parāda augstākminētie Pētera vārdi, jau no paša sākuma tās tika uzskatītas par Svētajiem Rakstiem. Tas parāda, kādu autoritāti Pāvila kalpošana bija ieguvusi jau draudzes vēstures sākumā.

Kādu laiku daži kristieši ticēja, ka Pāvila vēstules ir unikālas formas ziņā – īpašs formāts, ko radījis Gars inspirētajam vārdam. Šis uzskats mainījās, kad divi jauni zinātnieki no Oksfordas – Bernards Grenfels un Arturs Hants – atrada Ēģiptē 500 tūkstošus seno papirusu (dokumentus, kas rakstīti uz papirusa, ko izmantoja kā materiālu rakstīšanai dažus gadsimtus pirms un pēc Kristus). Līdz ar vecākajām Jaunās Derības kopijām viņi atrada arī pavadzīmes, nodokļu atmaksas rēķinus, kvītis un personīgas vēstules.

Visiem par lielu pārsteigumu izrādījās, ka forma, ko savās vēstulēs lieto Pāvils, tiek lietota visās to laiku vēstulēs. Tā sākās (1) ar sasveicināšanos, kur minēts saņēmējs un sūtītājs un kas satur arī sveicienu, (2) pateicību, (3) vēstules pamatdaļu un beigās (4) noslēdzošo piebildi.

Īsāk sakot, Pāvils izmantoja savam laikam atbilstošu formu, uzrunājot savus laikabiedrus caur tādu mediju un tādā stilā, kas viņiem bija labi pazīstams.

Ja Bībele tiktu rakstīta mūsdienās, kā tu domā, kādu mediju, formu un stilu Kungs būtu izvēlējies, lai aizsniegtu mūs? _____

Pāvila aicinājums

Lai gan Pāvila vēstules ir rakstītas senās vēstules formā, Vēstule galatiešiem satur daudz unikālu iezīmju, kas nav atrodamas citās viņa vēstulēs. Ja mēs tās ieraugām, šīs atšķirības var palīdzēt mums labāk saprast situāciju, ko Pāvils risina.

Salīdzini Pāvila sveicienu Gal. 1:1, 2 ar to, ko viņš raksta Ef. 1:1, Fil. 1:1 un 2. Tes. 1:1. Ar ko sveiciens galatiešiem atšķiras no citiem, un kas tiem kopīgs?

Sveiciens galatiešiem ir ne tikai nedaudz garāks par citiem, bet viņš arī pamaina savu ierasto veidu, aprakstot savu apustuliskās autoritātes pamatu. Vārds „apustulis” burtiski nozīmē „kāds, kas ir sūtīts” vai „vēstnesis”. Jaunajā Derībā tas sākotnēji tika attiecināts uz divpadsmit Jēzus mācekļiem un citiem, kam parādījās augšāmcēlušais Kristus un ko Viņš norīkoja kā Viņa lieciniekus (Gal. 1:19, 1. Kor. 15:7). Pāvils apliecina, ka viņš pieder pie šīs izredzētās grupas.

Fakts, ka Pāvils tik stingri noliedz to, ka viņa apustuliskums būtu kāda cilvēka iecelts, norāda, ka Galatijā bija kāds, kurš mēģināja pazemināt viņa apustulisko autoritāti. Kāpēc? Kā mēs jau redzējām, draudzē bija kādi, kas nepriecājās par Pāvila sludināto glābšanu, balstoties tikai uz ticību Kristum, nevis likuma darbiem. Viņiem likās, ka Pāvila evaņģēlijs samazina paklausības nozīmi. Šie nemieru cēlāji bija viltīgi. Viņi zināja, ka Pāvila evaņģēlija vēsts bija tieši saistīta ar viņa apustulisko autoritāti (Jāņa 3:34), tādēļ viņi mēģināja šo autoritāti iedragāt.

Tomēr viņi nenoliedza Pāvilu kā apustuli tiešā veidā; viņi tikai uzstāja, ka tam patiesībā nav tik liela nozīme. Iespējams, viņi norādīja, ka Pāvils nebija viens no sākotnējiem Jēzus sekotājiem. Tāpēc viņa autoritāte nebija no Dieva, bet no cilvēkiem – varbūt no draudzes vadītājiem Antiohijā, kas bija norīkojusi Pāvilu un Barnabu kā misionārus (Ap. d. 13:1-3). Vai arī tā nāca no Ananijas, kurš kristīja Pāvilu (Ap. d. 9:10-18). Viņu acīs Pāvils bija vienkārši vēstnesis no Antiohijas vai Damaskas, nekas vairāk! Līdz ar to viņi apgalvoja, ka Pāvila vēsts ir tikai viņa paša pieredze, nevis Dieva Vārds.

Pāvils redzēja briesmas, ko saturēja šie apgalvojumi, un viņš nekavējoties aizstāvēja savu Dieva piešķirto apustuļa autoritāti.

Kādos veidos, arī viltīgos, Rakstu autoritāte tiek izaicināta mūsdienās mūsu draudzes vidū? Kā mēs varam ieraudzīt šos izaicinājumus? Vēl svarīgāk – kā tie (varbūt) ir ietekmējuši tavas domas par Bībeles autoritāti? _____

Pāvila evaņģēlijs

Ko vēl Pāvils uzsver, aizstāvot savas apustuļa tiesības Vēstules galatiešiem ievadā? Salīdzini Gal. 1:3-5 ar Ef. 1:2, Fil. 1:2 un Kol. 1:2. _____

Viena no unikālajām Pāvila vēstuļu iezīmēm ir veids, kā viņš savos sveicienos saista vārdus žēlastība un miers. Šo divu vārdu kombinācija ir grieķu un jūdu pasaulē visbiežāk sastopamo sveicienu modifikācija. Tur, kur grieķu autors būtu rakstījis „sveiciens” („chairein”), Pāvils raksta „žēlastība”, kas grieķu valodā ir līdzīgs vārds („charis”). Tam Pāvils pievieno tipisku jūdu sveicienu „miers”.

Šo divu vārdu kombinācija nav tikai vārdu spēle. Tieši pretēji, šie vārdi apraksta viņa evaņģēlija vēsts pamatus. (Patiesībā Pāvils izmanto šos divus vārdus vairāk nekā jebkurš cits Jaunās Derības autors.) Žēlastība un miers nav no Pāvila, bet no Dieva Tēva un Kunga Jēzus Kristus.

Kādus evaņģēlija aspektus Pāvils iekļauj Gal. 1:1-6? _____

Kaut gan Pāvilam nav daudz vietas, lai savā ievadā atklātu evaņģēlija raksturu, viņš meistarīgi apraksta evaņģēlija būtību tikai dažos īsos pantos. Kas ir centrālā patiesība, uz ko balstās evaņģēlijs? Saskaņā ar Pāvilu tā nav saskaņa ar likumu, ko bazūnēja Pāvila pretinieki. Tieši pretēji, evaņģēlijs pilnībā balstās uz to, ko Kristus mūsu labā ir paveicis ar savu nāvi pie krusta un augšāmcelšanās. Kristus nāve un augšāmcelšanās izdarīja to, ko mēs savā labā nekad nebūtu spējīgi paveikt. Tas salauza grēka un nāves spēku, atbrīvojot Viņa sekotājus no Jaunā varas, kas tik daudzus tur atkarībā un bailēs.

Izsakot brīnišķīgo vēsti par žēlastību un mieru, ko Dievs mums ir devis Kristū, Pāvils pāriet spontānā slavēšanā (5. p.).

Pamēģini uzrakstīt savu izpratni par evaņģēliju tik daudzos vārdos, cik Pāvils lietoja Gal. 1:1-5. Paņem uzrakstīto līdzi uz Bībeles izpētes grupu. _____

Nekāda cita evaņģēlija

Kas Pāvila vēstulēs parasti seko ievadvārdiem? Ar ko atšķiras Vēstule galatiešiem? Salīdzini Gal. 1:6 ar Rom. 1:8, 1. Kor. 1:4, Fil. 1:3 un 1. Tes. 1:2.

Lai gan Pāvils savās vēstulēs draudzēm risina dažāda veida izaicinājumus un problēmas, viņam ir ieradums pēc ievadvārdiem izteikt lūgšanu vai pateicību Dievam par savu lasītāju ticību. Viņš to dara pat vēstulēs korintiešiem, kas cīnījās ar apšaubāmu uzvedību (salīdzini 1. Kor. 1:4 un 5:1). Tomēr situācija Galatijā ir tik satraucoša, ka Pāvils izlaiž pateicību pilnībā un tūlīt ķeras pie lietas.

Kādus stingrus vārdus Pāvils izmanto, parādot, cik lielas ir viņa bažas par Galatijā notiekošo? Izlasi Gal. 1:6-9, 5:12. _____

Pāvils neaiztaupīja nevienu vārdu apsūdzībā pret galatiešiem. Vienkārši sakt, viņš apsūdz viņus nodevībā pret aicinājumu būt kristietim. Patiesībā vārds „pievēršaties”, kas parādās 6. pantā, bieži tiek attiecināts uz kareivjiem, kas parāda neuzticību savai zemei, dezertējot no armijas. Garīgi runājot, Pāvils saka, ka galatieši ir pārbēdzēji, kas pagriezuši muguru Dievam.

Kā galatieši ir pametuši Dievu? Pievēršoties citam evaņģēlijam. Pāvils nesaka, ka ir vairāki evaņģēliji, bet ka draudzē ir daži, kas, sludinot, ka ar ticību Kristum nepietiek (Ap. d. 15:1-5), rīkojas tā, it kā būtu vēl kāds evaņģēlijs. Pāvils ir tik satraukts par evaņģēlija sagrozīšanu, ka vēlas, lai ikviens, kas sludina citu evaņģēliju, kristu zem Dieva lāsta! (Gal. 1:8) Pāvilam tas liekas tik svarīgi, ka viņš vienu un to pašu pasaka divreiz (Gal. 1:9).

Mūsdienās draudzē ir tendence (dažviet) padarīt pieredzi augstāku par doktrīnu. Svarīgāks par visu (tā mums māca) ir mūsu piedzīvojumi, mūsu attiecības ar Dievu. Lai arī cik svarīgi ir piedzīvojumi, ko tas, ko Pāvils šeit mums māca, liecina par pareizu doktrīnu svarīgumu? _____

Pāvila evaņģēlija izcelsme

Nemieru cēlāji Galatijā uzstāja, ka Pāvila evaņģēlijs patiesībā ir radies no viņa vēlmes iegūt citu cilvēku atzinību. Ko Pāvils savā vēstulē būtu rakstījis citādi, ja viņš būtu meklējis neko vairāk kā cilvēku atzinību? Pārdomā Gal. 1:6-9, 11-24.

Kāpēc Pāvils nepieprasīja, lai pagāni, kas atgriežas pie Dieva, tiktu kristīti? Pāvila oponenti apgalvoja, ka tas ir tāpēc, ka Pāvils vēlējās cilvēku atgriešanos par katru cenu. Varbūt viņi domāja – tā kā Pāvils zina par pagānu iebildumiem pret apgraizišanu, viņš to nepieprasīja. Dancotājs pēc cilvēku stabules! Atbildot uz šiem apgalvojumiem, Pāvils saviem pretiniekiem norāda uz spēcīgajiem vārdiem, ko viņš ir uzrakstījis 8. un 9. pantā. Ja viss, ko viņš vēlējās, bija cilvēku atzinība, tad viņš noteikti būtu atbildējis citādi.

Kāpēc Pāvils raksta, ka ir neiespējami būt Kristus sekotājam un vienlaikus censties izpatikt cilvēkiem? _____

11. un 12. pantā Pāvils apgalvo, ka viņš savu evaņģēliju un pilnvaras ir saņēmis tieši no Dieva. Kā viņa vārdi 13.–24. pantā to pierāda? _____

13.–24. pants ir autobiogrāfisks ziņojums par Pāvila situāciju pirms atgriešanās (13., 14. p.), atgriešanās laikā (15., 16. pants) un pēc tam (16.–24. p.). Pāvils apgalvo, ka visu šo notikumu apstākļi padara pilnīgi neiespējamu to, ka šie notikumi nebūtu nākuši ciešā saistībā ar Dieva plānu. Pāvils nesēž, rokas klēpī salicis, un neļauj nevienam izturēties nevērīgi pret viņa vēsti, apšaubot viņa aicinājumu. Viņš zina, kas ar viņu ir noticis, viņš zina, ko viņš ir aicināts mācīt, un viņš to arī darīs, lai ko tas maksātu.

Cik pārliecināti jūs esat par savu aicinājumu Kristū? Kā jūs varat droši zināt, ko Dievs ir aicinājis jūs darīt? Vienlaikus, pat ja esat droši par savu aicinājumu, kāpēc jums jāmācās ieklausīties citu cilvēku padomos? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Gandrīz ikvienā draudzē bija locekļi, kas bija dzimuši jūdi. Pie šiem jaunpieņacējiem jūdu skolotājiem bija atvērta pieeja, un caur tiem viņi ieguva draudzē savām kājām drošu pamatu. Uz Rakstu pamata bija neiespējami atnest Pāvila mācītās doktrīnas. Tāpēc viņiem vajadzēja ķerties pie visnegodīgākajiem līdzekļiem, lai neitralizētu viņa ietekmi un vājinātu autoritāti. Viņi pasludināja, ka viņš nav bijis Jēzus māceklis un ka nav saņēmis Viņa norīkojumu, tomēr viņš uzdrošinās mācīt doktrīnas, kas ir tieši pretējas tām, pie kā turas Pēteris, Jēkabs un citi apustuļi. [..]

Pāvila dvēsele bija satraukta, redzot ļaunumu, kas draudēja ātri iznīcināt šīs draudzes. Viņš nekavējoties rakstīja galatiešiem, atmaskojot viņu viltus teorijas, un ar lielu stingrību norāja tos, kas bija atkāpušies no ticības.” (E. Vaita „Sketches from the Life of Paul”, 188., 189. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā izlasiet savus paskaidrojumus, kas ir evaņģēlijs. Ko varat mācīties no citu uzrakstītā?

2. Pāvils sava sveicienā galatiešiem paziņo, ka Jēzus nāvei ir zināms iemesls. Kas bija šis iemesls un kāda tam ir nozīme mūsdienās?

3. Gal. 1:14 Pāvils raksta, ka viņš ir ļoti dedzīgs tēvu paražu aizstāvis. Ar paražām viņš, iespējams, saprot gan farizeju mutvārdu tradīcijas, gan Veco Derību pašu par sevi. Kāda loma (ja vispār ir) tradīcijām ir mūsu ticībā? Kā Pāvila pieredze mūs brīdina attiecībā uz tradīciju jautājumu kopumā?

4. Kāpēc Pāvils bija it kā tik „neiecietīgs” pret citādi domājošiem? Izlasi vēlreiz, ko viņš rakstīja par tiem, kam ir citāda izpratne par evaņģēliju. Kā mūsdienu draudzē vajadzētu izturēties pret tiem, kam ir tāda stingra nostāja, bez kompromisiem?

KOPSAVILKUMS:

Viltus skolotāji Galatijā centās noniecināt Pāvila kalpošanu, pasludinot, ka viņš kā apustulis un viņa vēsts nav no Dieva. Pāvils skatās acīs abām šīm apsūdzībām jau pašos Vēstules galatiešiem ievadvārdos. Viņš drosmīgi pasludina, ka ir tikai viens glābšanas ceļš un ka notikumi, kas saistīti ar viņa atgriešanos, parāda – viņa aicinājums var būt tikai no Dieva.

EVANĢĒLIJA VIENOTĪBA

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 2:1-14, 1. Kor. 1:10-13, 1. Moz. 17:1-21, Jāņa 8:31-36, Kol. 3:11.

ATMIŅAS PANTS:

„Piepildiet manu prieku, būdami vienprātībā, kopīgā mīlestībā, vienoti dvēselē un domās.” (Fil. 2:2)

Protestantu reformators Žans Kalvins uzskatīja, ka vienotības trūkums un šķelšanās ir velna galvenie līdzekļi pret draudzi. Viņš brīdināja, ka kristiešiem vajadzētu izvairīties no šķelšanās kā no mēra.

Bet vai vienotība ir jā saglabā uz patiesības rēķina? Iedomājies, ja Mārtiņš Luters, protestantu reformācijas tēvs, būtu izvēlējies vienotības vārdā atsaukt savus uzskatus par glābšanu ticībā, kad viņu izsauca uz Vormsas reihstāgu.

„Ja reformators būtu piekāpies vienā vienīgā punktā, tad uzvarētu sātans un viņa pulki. Bet tieši šī viņa nesvārstīgā noteiktība panāca draudzes atbrīvošanos un ievadīja jaunu labāku ēru.” (E. Vaita „Lielā cīņa”, 166. lpp.)

Gal. 2:1-14 mēs lasām, ka apustulis centās darīt visu, kas ir viņa spēkos, lai saglabātu vienotību apustuliskajās aprindās, kamēr daži ticīgie mēģināja šo vienotību sagraut. Bet, lai arī cik svarīga Pāvilam bija šī vienotība, viņš šī mērķa dēļ atteicās pakļaut kompromisam evaņģēlija patiesību. Lai arī vienotībā ir vieta dažādībai, šajā procesā evaņģēlijs nedrīkst būt pakļauts kompromisam.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 15. jūlijā.

Vienotības svarīgums

Izlasi 1. Kor. 1:10-13. Ko šī rakstvieta mums atklāj par to, cik svarīga, pēc Pāvila domām, bija vienotība draudzē? _____

Atspēkojis apmelojumus, ka viņa evaņģēlijs nav nācis no Dieva, Pāvils pievērsās citai pret viņu vērstai apsūdzībai (Gal. 2:1, 2). Viltus skolotāji Galatijā apgalvoja, ka Pāvila evaņģēlijs nav saskaņā ar to, ko māca Pēteris un citi apustuļi. Pāvils, viņi teica, ir nodevējs.

Atbildot uz šo apsūdzību, Pāvils atgādina par savu ceļojumu uz Jeruzālemi, kas notika vismaz 14 gadu pēc viņa atgriešanās. Lai gan mēs nezinām, kad tieši notika šis ceļojums, senajos laikos neviens ceļojums nebija viegls. Ja viņš ceļoja pa sauszemi no Antiohijas uz Jeruzālemi, 480 km garais ceļojums ilga vismaz trīs nedēļas. Pie tam tas bija saistīts ar visām iespējamajām grūtībām un briesmām. Tomēr, neskatoties uz to, Pāvils devās ceļā nevis tāpēc, ka apustuļi viņu aicināja, bet Gara mudināts. Nonākot galā, viņš izstāstīja savu evaņģēliju apustuļiem.

Kāpēc viņš tā darīja? Noteikti ne tāpēc, ka viņam bija šaubas par savu mācību. Viņam noteikti nevajadzēja viņu pilnvarojumu. Galu galā, viņš šo evaņģēliju bija sludinājis jau 14 gadus. Lai gan viņam nebija vajadzīga ne apustuļu atļauja, ne atzīšana, viņš augstu vērtēja viņu atbalstu un iedrošinājumu.

Tādējādi apsūdzība, ka viņa vēsts ir atšķirīga, bija uzbrukums ne tikai Pāvilam, bet arī uzbrukums apustuļu vienotībai un pašai draudzei. Saglabāt apustuļu vienotību bija vitāli svarīgi, jo šķelšanās starp Pāvila pagānu misiju un draudzi Jeruzālemē varēja radīt postošas sekas. Ja starp pagāniem un jūdu kristiešiem nebūs vienotības, tad „Kristus būtu dalīts, un enerģija, ko Pāvils ieguldīja un cerēja ieguldīt, lai nestu evaņģēliju pagānu pasaulē, būtu veltīga.” (F. F. Brūss „Vēstule galatiešiem” (Grand Rapids, Mich.: William B. Eerdmans Publishing Company, 1982), 111. lpp.)

Kādi jautājumi apdraud draudzes vienotību mūsdienās? Vēl svarīgāk – kad esam tos identificējuši, kā mums tālāk rīkoties? Kādi jautājumi ir svarīgāki par pašu vienotību? _____

Apgraizīšana un viltus brāļi

Kāpēc apgraizīšana bija tik svarīgs jautājums strīdā starp Pāvilu un dažiem jūdu kristiešiem? Skat. 1. Moz. 17:1-22, Gal. 2:3-5, 5:2, 6; Ap. d. 15:1, 5.

Kāpēc nav grūti saprast, kā daži varēja uzskatīt, ka pat pagāniem ir jābūt tai pakļautiem? _____

Apgraizīšana bija zīme derības attiecībām, ko Dievs iecēla ar Ābrahāmu, jūdu tautas tēvu. Lai gan apgraizīšana bija domāta tikai Ābrahāma vīriešu kārtas pēcnācējiem, derības attiecībās ar Dievu bija aicināts ikviens. Apgraizīšanas zīme Ābrahāmam tika dota 1. Moz. 17. nodaļā. Tas notika pēc Ābrahāma neveiksmīgā mēģinājuma palīdzēt Dievam piepildīt Viņa apsolījumu dot viņam dēlu, radot bērnu ar sievas ēģiptiešu izcelsmes verdzeni.

Apgraizīšana bija piemērota derības zīme. Tā atgādināja, ka vislabākie cilvēku plāni nekad neizdarīs to, ko pats Dievs ir apsolījis. Ārējai apgraizīšanai vajadzēja simbolizēt sirds apgraizīšanu (5. Moz. 10:16, 30:6, Jer. 4:4, Rom. 2:29). Tā aino atteikšanos no uzticēšanās sev, tā vietā cilvēkam kļūstot pilnīgi atkarīgam no Dieva.

Tomēr Pāvila dienās apgraizīšana bija kļuvusi par augstu vērtētu nacionālās un reliģiskās identitātes zīmi, nevis par to, kas tā sākotnēji bija domāta. Aptuveni 150 gadu pirms Jēzus dzimšanas daži pārāk dedzīgi patrioti ne tikai uzspieda apgraizīšanu visiem neapgraizītajiem jūdiem Palestīnā, bet arī pieprasīja to no visiem cilvēkiem, kas dzīvoja apkārtējās tautās un nonāca viņu pakļautībā. Daži pat uzskatīja, ka apgraizīšana ir pase, lai tiktu glābts. To varam redzēt senās epigrammās, kas pārlicināti apgalvo: „Apgraizīti vīrieši nenonāk ellē.” (C. E. B. Kranfilds „Kritisks un ekseģētisks Vēstules romiešiem komentārs” (Edinburgh: T.&T. Clark Ltd., 1975), 172. lpp.)

Būtu kļūda pieņemt, ka Pāvils bija pret pašu apgraizīšanu. Pāvils iebilda pret to, ka pagāniem būtu jāpakļaujas apgraizīšanai. Viltus skolotāji teica: „Ja jūs netiekat apgraizīti, kā to prasa Mozus likums, jūs nevarat tikt glābti.” (Ap. d. 15:1) Jautājums patiesībā nebija par apgraizīšanu, bet par glābšanu. Glābšana ir vai nu tikai ticībā Kristum vien, vai arī kaut kas, ko cilvēks nopelna ar paklausību.

Varbūt mūsdienās apgraizīšanas jautājums nav aktuāls. Bet kas ir tas (ja ir), ar ko mūsdienu draudze cīnās un kur mēs varētu vilkt paralēles ar šo problēmu?

Vienotība dažādībā

Izlasi Gal. 2:1-10. Pāvils saka, ka viltus brāļi „ bija izezagušies izokšķerēt mūsu brīvību, kas mums ir Jēzū Kristū, lai mūs paverdzinātu,” (Gal. 2:4). No kā ir brīvi kristieši? Izlasi Jāņa 8:31-36, Rom. 6:6, 7; 8:2, 3; Gal. 3:23-25; 4:7, 8; Ebr. 2:14, 15. Kā mēs piedzīvojam savā dzīvē šo brīvības realitāti? _____

Brīvība kā kristīgās pieredzes apraksts ir svarīgs Pāvila uzskats. Viņš lietojis šo vārdu biežāk nekā jebkurš cits Jaunās Derības autors, un Vēstulē galatiešiem vārdi „brīvs” un „brīvība” parādās neskaitāmas reizes. Tomēr brīvība kristietim nozīmē brīvību Kristū. Tā ir iespēja dzīvot netraucētu nodošanās dzīvi Dievam. Tā ietver brīvību no vergošanas grēcīgās dabas tieksmēm (Rom. 6), brīvību no likuma soda (Rom. 8:1, 2), brīvību no nāves varas (1. Kor. 15:55).

Apustuļi atzina, ka Pāvilam „uzticēta evaņģēlija sludināšana pie neapgraizītajiem tāpat kā Pēterim pie apgraizītajiem” (Gal. 2:7). Ko tas liek domāt par vienotības un dažādības raksturu draudzes iekšienē? _____

Apustuļi atzina, ka Dievs bija aicinājis Pāvilu sludināt evaņģēliju pagāniem, tāpat kā Viņš bija aicinājis Pēteri sludināt jūdiem. Abos gadījumos evaņģēlijs bija viens un tas pats, bet veids, kā tas tika pasniegts, bija atkarīgs no cilvēkiem, kurus apustuļi centās aizsniegt. Evaņģēlijs atnesīs šo vienību, “kas ir pamats kristīgai vienotībai, tieši vienotība dažādībā” (Džeimss D. G. Dans „Vēstule galatiešiem” (Peabody, Mass.: Hendrickson Publishers, Inc., 1993), 106. lpp.).

Cik atvērtiem mums vajadzētu būt pret evaņģelizācijas metodēm un liecināšanu, kas liek mums iziet no savas „komforta zonas”? Vai ir kādi evaņģelizācijas veidi, kas tevi uztrauc? Ja jā, kas tie ir, kāpēc tie tevi uztrauc, un varbūt tev vajadzētu būt atvērtākam pret tiem? _____

Strīds Antiohijā (Gal. 2:11-13)

Kādu laiku pēc Pāvila konsultācijas Jeruzālemē Pēteris apmeklēja Antiohiju Sīrijā, kur atradās pirmā pagāņu draudze un notika Pāvila misijas aktivitātes, par kurām rakstīts Apustuļu darbos. Tur atrodoties, Pēteris brīvi ēda kopā ar pagāņu kristiešiem, bet, kad ieradās grupa jūdu kristiešu no Jēkaba ļaudīm, viņš, baidoties, ko viņi padomās, pilnībā izmainīja savu uzvedību.

Kāpēc Pēterim vajadzēja rīkoties pareizāk? Salīdzini Gal. 2:11-13 un Ap. d. 10:28. Ko viņa rīcība mums stāsta par to, cik spēcīgi mūsu dzīvēs var būt iesakņojusies kultūra un tradīcijas? _____

Daži bija kļūdaini pieņēmuši, ka Pēteris un citi jūdi kopā ar viņu bija pārtraukuši sekot Vecās Derības likumiem par šķīstu un nešķīstu ēdienu. Tomēr šķiet, ka šis nav tas gadījums. Ja Pēteris un visi jūdu kristieši būtu atstājuši jūdu ēšanas likumus, sekas noteikti būtu bijis liels troksnis draudzē. Ja tas tā būtu, tad kāds noteikti būtu par to pastāstījis, bet neviens to nebija darījis. Visticamākais, ka runa bija par ēšanu pie viena galda ar pagāniem. Tā kā jūdi uzskatīja pagāņus par nešķīstiem, viņi, cik vien bija iespējams, izvairījās no sociālas saskarsmes ar viņiem.

Pēteris pats cīnījās ar šo jautājumu. Tikai atklāsme no Dieva palīdzēja viņam to skaidri saprast. Pēc tam, kad Pēteris bija iegājis romiešu virsnieka Kornēlija namā, viņš tam teica: „Jūs zināt, ka jūdiem nav atļauts saieties ar svešautieti vai ieiēt tā mājā. Bet Dievs man ir parādījis, ka nevienu cilvēku nevajag saukt par apgānītu vai nešķīstu.” (Ap. d. 10:28) Lai gan viņš izprata šo jautājumu, viņš tik ļoti baidījās no savu tautiešu uzbrukumiem, ka atgriezās atpakaļ pie savas ierastās rīcības. Acīmredzot tik stiprs bija kultūras un tradīciju spēks Pētera dzīvē.

Tomēr Pāvils Pētera rīcību nosauca tieši tādā vārdā, kāda tā bija. Gal. 2:13 lietotais grieķu vārds nozīmē „liekulība”. „Pat Barnaba tika ierauts līdz ar viņiem liekulībā,” viņš teica (Gal. 2:13). Skarbi vārdi no Dieva vīra Dieva vīram.

Kāpēc ir tik viegli būt liekulim? (Vai tas varētu būt tāpēc, ka mums ir tieksme aizvērt acis pret savām kļūdām, bet kāri meklēt kļūdas citos?) Kāda veida liekulību tu vari saskatīt savā dzīvē? Vēl svarīgāk – kā tu to vari atpazīt un izsakņot? _____

Pāvila bažas (Gal. 2:14)

Situācija Antiohijā noteikti bija saspringta: Pāvils un Pēteris, divi draudzes vadītāji, atradās atklātā konfliktā. Un Pāvils, aicinot Pēteri atbildēt par savu rīcību, neko nenoklusē.

Kādus iemeslus publiskam strīdam ar Pēteri Pāvils min? Gal. 2:11-14. _____

Pāvils redzēja, ka problēma nav tajā, ka Pēteris bija nolēmis ēst kopā ar viesiem no Jeruzālemes. Senās viesmīlības tradīcijas to noteikti prasīja.

Jautājuma būtība bija „evanģēlija patiesība”. Citiem vārdiem, tas nebija tikai jautājums par sadraudzību vai ēšanas ieradumiem. Pētera rīcība būtībā atklāja viņa attieksmi pret visu evanģēlija vēsti.

Izlasī Gal. 3:28 un Kol. 3:11. Kā šajos pantos atklātā patiesība palīdz mums saprast Pāvila skarbo reakciju? _____

Pāvilam atrodoties Jeruzālemē kopā ar Pēteri un citiem apustuļiem, viņi bija nonākuši pie secinājuma, ka pagāni drīkst baudīt visas svētības Kristū, arī neveicot apgraizīšanu. Pētera rīcība tagad šo vienošanos pakļāva riskam. Tur, kur kādreiz jūdu un pagānu kristieši bija apvienojušies atklātā sadraudzībā, tagad draudze tika sadalīta un tāda varēja palikt arī nākotnē.

No Pāvila viedokļa Pētera uzvedība netieši norādīja, ka pagānu kristieši labākajā gadījumā ir zemāka ranga ticīgie. Viņš uzskatīja, ka Pētera rīcība izdarīs spēcīgu spiedienu uz pagāniem, ja viņi gribētu piedzīvot pilnīgu sadraudzību. Tādējādi Pāvils saka: „Ja tu, jūds būdams, dzīvo pēc pagānu un ne pēc jūdu paražām, kā tu gribi piespiest pagānus dzīvot pēc jūdu dzīvesveida?” (Gal. 2:14, RV) Frāzi „dzīvot pēc jūdu dzīvesveida” burtiski varētu tulkot „jūdaiskot”. Šis vārds bija bieži sastopams izteiciens, kas nozīmēja „pieņemt jūdu dzīvesveidu”. Tas tika lietots attiecībā uz pagāniem, kas apmeklēja sinagogu un piedalījās citās jūdu tradīcijās. Tas bija arī iemesls, kāpēc Pāvila pretiniekus, ko viņš dēvē par viltus brāļiem, bieži sauc par „jūdaiskotājiem”.

It kā Pētera rīcība jau nebūtu pietiekami slikta, arī Barnaba tiek pieķerts tādā pašā uzvedībā – vēl viens, kam vajadzēja rīkoties pareizāk. Kāds nepārprotams piemērs „draugu spiediena” spēkam! Kā mēs varam iemācīties pasargāt sevi no nepareizas ietekmes, ko saņemam no apkārtējiem cilvēkiem? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Par vienotību un dažādību draudzē izlasi E. Vaitas grāmatā „Padomi rakstniekiem un izdevējiem” nodaļu „Jaunas gaismas pārbaude” („Investigation of New Light”) 45., 47. lpp., grāmatā „Izmeklētas vēstis”, 1. sēj., nodaļu „Agrīno apgalvojumu paskaidrošana”, 75. lpp., grāmatā „Evaņģēlija kalpi” nodaļu „Taktiskums”, 117.–119. lpp., kā arī 1888. gada materiālos, 3. sēj., „Manuskripts 898”, 1092., 1093. lpp.

„Pat vislabākais, ko cilvēks var izdarīt, atstāts viņa paša ziņā, radīs smagas kļūdas. Jo vairāk atbildības gulstas uz cilvēku, jo augstāks ir viņa stāvoklis, lai pavēlētu un kontrolētu, jo vairāk Jaunuma viņš var izdarīt, sabojājot prātus un sirdis, ja viņš rūpīgi nesekos Kunga ceļam. Antiohijā Pēteris kļūdījās godīguma principā. Pāvilam bija jāiztur viņa postošā ietekme aci pret aci. Tas ir uzrakstīts, lai citi varētu no tā gūt mācību un lai tā būtu svinīgs brīdinājums cilvēkiem augstos amatos, lai viņi neatkāptos no godīguma, bet stingri turētos pie principiem.” (“SDA Bībeles komentāri”, 6. sēj., E. Vaitas komentārs, 1108. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Tikai nedaudziem patīk nesaskaņas, bet dažreiz tās ir vajadzīgas. Kādos apstākļos draudzei vajadzētu nosodīt kļūdas un disciplinēt tos, kas atsakās pieņemt rājienu?

2. Septītās dienas adventistu draudzei augot visā pasaulē, tā vienlaikus kļūst arvien dažādāka. Kādus soļus vajadzētu draudzei spert, lai mēs būtu droši, ka šādā dažādībā netiks pazaudēta vienotība? Kā mēs varam iemācīties pieņemt un pat baudīt kultūru un tradīciju dažādību mūsu vidū, vienlaikus saglabājot vienotību?

3. Kādiem būtiskiem elementiem nevajadzētu mainīties, līdzdalot evaņģēliju kādā atšķirīgā kultūrā, un kas var mainīties? Kā mēs varam iemācīties atšķirt, kas ir jā saglabā un no kā mēs varam atteikties, ja nepieciešams?

KOPSAVILKUMS:

Dažu jūdu kristiešu nostāja, ka pagāni ir jāapgraiza, lai viņi būtu īsti Kristus sekotāji, kļūva par nopietnu draudu agrīnās draudzes vienotībai. Tā vietā, lai jautu šim jautājumam sadalīt draudzi divās atšķirīgās kustībās, apustuļi strādāja kopā, neskatoties uz konfliktiem, kas izcēlās arī viņu pašu vidū. Viņiem bija jānodrošina, ka Kristus miesa paliek vienota un uzticīga evaņģēlija patiesībai.

TAISNOŠANA TIKAI TICĪBĀ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 2:15-21, Ef. 2:12, Fil. 3:9, Rom. 3:10-20, 1. Moz. 15:5 ,6, Rom. 3:8.

ATMIŅAS PANTS:

„Tādēļ nevis es dzīvoju, bet manī dzīvo Kristus. Un mana dzīve miesā tagad ir ticībā uz Dieva Dēlu, kas mani ir mīlējis un atdevis sevi par mani.” (Gal. 2:20)

Rā mēs pagājušajā nedēļā redzējām, Pāvilam Antiohijā izcēlās publisks strīds tādēļ, ka Pēterim pietrūka saskaņas starp ticību, ko viņš aizstāvēja, un parādīto uzvedību. Pētera lēmums neēst kopā ar bijušajiem pagāniem vedināja uz domu, ka viņi labākajā gadījumā ir zemāka ranga kristieši. Viņa rīcība netieši norādīja – ja viņi patiešām grib būt Dieva ģimenes daļa un baudīt visa sadraudzības galda svētības, viņiem vispirms ir jāpakļaujas apgraizīšanas rituālam.

Ko Pāvils sacīja Pēterim šajā saspringtajā situācijā? Šonedēļ mēs pētīsim, kas notika tālāk. Šī nodaļa satur dažas viskoncentrētākās frāzes Jaunajā Derībā, un tas ir ārkārtīgi svarīgi, jo iepazīstina mūs pirmo reizi ar vairākiem vārdiem un frāzēm, kas ir fundamentālas gan evaņģēlija, gan atlikušās Vēstules galatiešiem izpratnei. Daži no šiem atslēgvārdiem ir “taisnošana”, “taisnība”, “bauslības darbi”, “pārlicība” un ne tikai vienkārša “ticība”, bet “Jēzus ticība”.

Ko Pāvils domāja ar šiem jēdzieniem un ko tie mums māca par glābšanas plānu?

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 22. jūlijā.

„Taisnošanas” jautājums (Gal. 2:15, 16)

Pāvils raksta Gal. 2:15: „Mēs – dzimuši jūdi un ne pagānu grēcinieki.” Kā tu domā, ko viņš ar to gribēja pateikt? _____

Pāvila vārdi ir jāsaprot kontekstā. Lai mēģinātu dabūt jūdu kristiešus savā pusē, Pāvils iesāk ar kaut ko, kam viņi varētu piekrist – ar tradicionālo šķirtni starp jūdiem un pagāniem. Jūdi bija Dieva izredzēti, viņiem bija uzticēts Viņa likums un viņi baudīja ieguvumus no derības attiecībām ar Viņu. Bet pagāni bija grēcinieki, viņu uzvedību neapvaldīja Dieva likums un viņi bija ārpus derības apsolījuma (Ef. 2:12, Rom. 2:14). Pagāni, protams, bija acīmredzami „grēcinieki”, bet 16. pantā Pāvils brīdina jūdu kristiešus, ka viņu garīgās privilēģijas nepadara viņus Dievam vairāk pieņemamus, jo neviens netiek taisnots ar „bauslības darbiem”.

Pāvils Gal. 2:16, 17 lieto vārdu „taisnots” četras reizes. Ko viņš domāja ar „taisnošanu”? Pārdomā 2. Moz. 23:7 un 5. Moz. 25:1.

Darbības vārds „taisnot” Pāvilam ir atslēgvārds. No 39 reizēm, kur tas parādās Jaunajā Derībā, 27 reizes tas ir minēts Pāvila vēstulēs. Viņš to lieto astoņas reizes Vēstulē galatiešiem, ieskaitot šīs četras reizes Gal. 2:16, 17. Attaisnošana ir tieslietu termins, ko izmanto tiesu sistēmā. Tas ir attaisnojošs spriedums, kad tiesnesis kādu personu pasludina par nevainīgu apsūdzībā, kas tikusi celta pret viņu. Pretstats tam ir notiesāšana. Bez tam, tā kā vārdi “taisns” un “taisnīgs” cēlušies no viena un tā paša grieķu vārda, cilvēkam „būt taisnotam” nozīmē arī to, ka viņš tiek uzskatīts par taisnu. Tādējādi taisnošana ietver vairāk nekā vienkārši piedošanu. Tas ir pozitīvs spriedums, ka persona ir taisna.

Dažiem jūdu ticīgajiem taisnošana tomēr bija arī saistīta ar attiecībām. Tā riņķoja ap viņu attiecībām ar Dievu un Viņa derību. Būt „taisnotam” nozīmēja arī, ka persona tika uzskatīta par uzticīgu Dieva derības kopienas locekli, par Ābrahāma ģimeni.

Izlasi Gal. 2:15-17. Ko Pāvils šeit tev pasaka un kā tu vari šos vārdus attiecināt uz savu kristieša pieredzi? _____

Bauslības darbi

Pāvils Gal. 2:16 trīs reizes piemin, ka cilvēks netiek taisnots ar „bauslības darbiem”. Ko viņš domājis ar „bauslības darbiem”? Kā šie panti (Gal. 2:16, 17, 3:2, 5, 10; Rom. 3:20, 28) palīdz mums saprast šo vārdu nozīmi? _____

Pirms mēs spējam saprast frāzi „bauslības darbi”, mums vispirms jāsaprot, ko Pāvils domā ar vārdu „bauslība”. Vārds „bauslība” (grieķu valodā „nomos”) Pāvila vēstulēs atrodams 121 reizi. Tas var attiekties uz daudzām un dažādām lietām, ieskaitot Dieva gribu attiecībā uz Saviem ļaudīm, pirmās piecas Mozus grāmatas, visu Veco Derību un pat vienkārši kā vispārīgu principu. Tomēr galvenokārt Pāvils to lieto, runājot par visu Dieva likumu kopumu, ko Viņš Saviem ļaudīm deva caur Mozu.

Frāze „bauslības darbi”, iespējams, tāpēc ir saistīta ar visiem likumiem, kas atrodami bauslībā un ko Dievs ir devis caur Mozu, vai tie būtu morāles baušļi vai ceremoniālie norādījumi. Pāvils vēlas pateikt, ka nav svarīgi, cik ļoti kāds cenšas sekot un paklausīt Dieva likumam, jo mūsu paklausība nekad nebūs pietiekami laba, lai Dievs mūs tādēļ taisnotu – lai pasludinātu mūs par taisniem Dieva priekšā. Tas ir tāpēc, ka Viņa likums pieprasa pilnīgu uzticību domās un rīcībā, nevis tikai dažbrīd, bet vienmēr, nevis tikai dažiem Viņa baušļiem, bet visiem.

Lai gan frāze „bauslības darbi” neparādās Vecajā Derībā un nav atrodama arī Jaunajā Derībā ārpus Pāvila vēstulēm, pārsteidzošs tās nozīmes apstiprinājums radās 1947. gadā, kad atrada Nāves jūras ruļļus, rakstu kolekciju, ko bija pārrakstījuši esēņi – jūdu grupa, kas dzīvoja Jēzus laikā. Lai gan šie raksti bija ebreju valodā, viens no ruļļiem saturēja tieši šo frāzi. Ruļļa nosaukums ir „Miqsat Ma’as Ha-Torah”, kas nozīmē „Svarīgi bauslības darbi”. Rullī ir aprakstīti neskaitāmi jautājumi, kas balstīti uz Bībeles likumiem un ir saistīti ar svētu lietu pasargāšanu no apgānīšanas, ieskaitot dažus tādus, kas izcēla jūdus kā atšķirtus no pagāniem. Beigās autors uzrakstījis: ja šie „bauslības darbi” tiks ievēroti, tad „tu būsi atzīts par taisnu” Dieva priekšā. Atšķirībā no Pāvila šis autors lasītājam nepiedāvā taisnību, kas balstīta ticībā vien, bet arī uzvedībā.

Spriestot pēc savas pieredzes, cik veiksmīgi tu ievēro Dieva likumu? Vai tev patiešām šķiet, ka tu to ievēro tik labi, ka vari tikt taisnots Dieva priekšā, balstoties uz savu punktualitāti? (Skat. Rom. 3:10-20.) Ja nē, tad kāpēc? Kā tava atbilde palīdz tev saprast, ko Pāvils šeit vēlas pateikt? _____

Mūsu taisnošanas pamats

„Un lai es tieku atrasts Kristū nevis ar savu taisnību pēc bauslības, bet ar to, kas nāk caur ticību Kristum, ar to taisnību, kas ir no Dieva un ir iegūta ticībā!” (Fil. 3:9)

Mums nevajadzētu domāt, ka jūdu kristieši uzskatīja ticību Kristum par nesvarīgu. Galu galā, viņi visi taču ticēja Jēzum. Viņiem visiem bija ticība Viņam. Viņu uzvedība tomēr parādīja viņu sajūtu, ka ar ticību vien nepietiek. Tai jābūt papildinātai ar paklausību, it kā mūsu paklausība kaut ko varētu pievienot pašam taisnošanas aktam kā tādām. Taisnošana, viņi teica, izpaužas gan ticībā, gan darbos. Veids, kā Pāvils atkārtoti pretstata ticību Kristum un bauslības darbus, norāda uz viņa spēcīgo pretestību šāda veida „gan, gan” metodei. Ticība un vienīgi ticība ir taisnošanas pamats.

Arī Pāvilam ticība nebija tikai abstrakta ideja. Tā bija nesaraujami saistīta ar Jēzu. Patiesībā frāze, kas Gal. 2:16 divreiz tulkota kā „ticība Kristum”, ir daudz dziļāka, nekā jebkurš tulkojums to spētu izteikt. Šī grieķu valodas frāze ir tulkota burtiski kā Jēzus „ticība” vai „uzticība”. Šis burtiskais tulkojums atklāj spēcīgu pretstatu, ko Pāvils ienes starp bauslības darbiem, ko mēs darām, un Kristus darbu, kas paveikts mūsu labā, – darbu, ko Viņš, būdams uzticīgs („Jēzus uzticība”), ir izdarījis mums.

Svarīgi ir atcerēties, ka ticība pati par sevi neko nepievieno taisnošanai, it kā tā būtu pati par sevi atalgojama. Tā vietā ticība ir līdzeklis, ar ko mēs turamies pie Kristus un Viņa darba mūsu labā. Mēs netiekam taisnoti uz mūsu ticības pamata, bet uz Kristus uzticības pamata, ko mēs sev pieprasām ticībā.

Kristus izdarīja to, ko nevienam citam nav izdevies izdarīt: vienīgi Viņš bija uzticīgs Dievam pilnīgi visā. Mūsu cerība ir Kristus uzticībā, nevis mūsu pašu centienos būt uzticīgiem. Šī ir tā lielā un svarīgā patiesība, kas kopā ar citām aizsāka protestantu reformāciju – patiesība, kas mūsdienās ir tikpat svarīga kā tad, kad Mārtiņš Luters to sāka sludināt pirms daudziem gadsimtiem.

Kāds agrīns Gal. 2:16 tulkojums labi izsaka Pāvila domu: „Tāpēc mēs zinām, ka cilvēks netiek taisnots no bauslības darbiem, bet Jēzus, Mesijas, ticības dēļ, un mēs ticam Viņam, Mesijam Jēzum, ka no Viņa ticības, no Mesijas ticības, mēs tiekam taisnoti un nevis no bauslības darbiem.”

Izlasi Rom. 3:22, 26, Gal. 3:22, Ef. 3:12 un Fil. 3:9. Kā šie panti un iepriekš lasītie palīdz mums saprast pārsteidzošo patiesību, ka Kristus uzticība mūsu labā, Viņa pilnīgā paklausība Dievam ir vienīgais mūsu ticības pamats? _____

Ticības paklausība

Pāvils skaidri parāda, ka ticība ir kristīgās dzīves pamats. Tā ir līdzeklis, ar ko mēs turamies pie apsolījumiem, kas mums ir Kristū. Bet kas tieši ir ticība? Ko tā ietver?

Ko šie panti māca mums par ticības izcelsmi? 1. Moz. 15:5, 6, Jāņa 3:14-16, 2. Kor. 5:14, 15, Gal. 5:6 _____

Īsta Bībeles ticība vienmēr ir atsaukšanās uz Dievu. Ticība nav kaut kādas jūtas vai attieksme, par ko cilvēks kādu dienu izlemj, ka viņam tā būs, jo Dievs to prasa. Tieši pretēji, īsta ticība sākas sirdī, kuru ir aizskārušas pateicības jūtas un mīlestība Dieva labestības dēļ. Tieši tāpēc, kad Bībele runā par ticību, šī ticība seko Dieva parādītai iniciatīvai. Ābrahāma gadījumā, piemēram, ticība ir viņa atbilde uz pārsteidzošajiem apsolījumiem, ko Dievs viņam devis (1. Moz. 15:5, 6), bet Jaunajā Derībā Pāvils raksta, ka ticība ir pilnībā iesakņojusies mūsu izpratnē par to, ko Kristus mūsu labā ir izdarījis pie krusta.

Ja ticība ir atsaukšanās uz Dievu, ko tai vajadzētu ietvert? Padomā, ko šie panti saka par ticības raksturu! Jāņa 8:32, 36, Ap. d. 10:43, Rom. 1:5, 8; 6:17; Ebr. 11:6; Jēk. 2:19 _____

Daudzi cilvēki definē ticību kā „ticēšana”. Šī definīcija rada problēmas, jo grieķu vārds „ticība” ir lietvārds, kas darināts no darbības vārda „ticēt”. Lietot vienu formu, lai definētu otru, būtu tas pats, kas teikt „ticība nozīmē, ka tev ir ticība”. Tas mums neko neizsaka.

Rūpīga Rakstu pētīšana atklāj, ka ticība ietver ne tikai zināšanas par Dievu, bet garīgu saskaņu jeb šo zināšanu pieņemšanu. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc ir svarīgi, lai mums būtu pareiza izpratne par Dievu. Sagrozīti uzskati par Dieva raksturu var būt par iemeslu grūtākai nonākšanai pie ticības. Bet ar intelektuālu piekrišanu nepietiek, jo arī „dēmoni tic”. Patiesa ticība ietekmē arī cilvēka dzīvesveidu. Rom. 1:5 Pāvils raksta arī par „ticības paklausību” (angļu tulk.). Pāvils nesaka, ka paklausība ir tas pats, kas ticība. Viņš ar to domā, ka patiesa ticība ietekmē visu cilvēka dzīvi, nevis tikai prātu. Tā ietver nodošanos mūsu Kungam un Glābējam Jēzum Kristum, nevis tikai likumu sarakstu. Ticība ir tas, ko mēs darām, kā mēs dzīvojam un kam mēs uzticamies, tieši tāpat kā tas, kam mēs ticam.

Vai ticība sekmē grēku?

Viena no galvenajām apsūdzībām pret Pāvilu bija tas, ka viņa evaņģēlijs par taisnošanu tikai ticībā iedrošina cilvēkus grēkot (skat. 3:8, 6:1). Nav šaubu, ka apsūdzētāji sprieda tā: ja jau cilvēkiem nav jāievēro likums, lai Dievs viņus pieņemtu, kāpēc tad viņiem vajadzētu uztraukties par to, kā viņi dzīvo? Arī Lutērs piedzīvoja līdzīgas apsūdzības.

Kā Pāvils atbild uz apsūdzību, ka doktrīna par taisnošanu tikai ticībā ierosina grēcīgu uzvedību? Gal 2:17, 18 _____

Uz savu pretinieku apsūdzību Pāvils atbild ar maksimāli spēcīgiem izteicieniem: „Dievs lai žēlīgs!” (angļu tulk.). Lai gan cilvēks pēc nākšanas pie Kristus atkal var krist grēkā, atbildība par to noteikti nav Kristum. Ja mēs pārkāpjam likumu, mēs paši esam likuma pārkāpēji.

Kā Pāvils apraksta savienību ar Jēzu Kristu? Kā šī atbilde atspēko viņa pretinieku iebildumus? Gal. 2:19-21 _____

Pāvils savu pretinieku spriešanu uzskatīja vienkārši par muļķīgu. Pieņemt Kristu ticībā nav kaut kas parasts. Tā nav spēle par Debesu fantāziju, kur Dievs uzskata cilvēku par taisnu bez reālām izmaiņām šī cilvēka dzīvē. Tieši otrādi, pieņemt Kristu ticībā ir ārkārtīgi radikāli. Tas ietver pilnīgu savienību ar Kristu – savienību gan Viņa nāvē, gan augšāmcelsnā. Garīgi runājot, Pāvils skaidro, ka mēs esam krustā sīsti līdz ar Kristu un mūsu vecais, grēcīgais gājums, kas sakņojās savtībā, ir beidzies (Rom. 6:5-14). Mēs esam radikāli sarāvuši savas saites ar pagātni. Viss ir jauns (2. Kor. 5:17). Mēs esam arī uzmodināti jaunai dzīvei Kristū. Augšāmceltais Kristus dzīvo mūsos, ik dienas darot mūs arvien līdzīgākus un līdzīgākus sev. Ticība Kristum tāpēc nav ievadvārds grēkam, bet aicinājums uz dziļākām, bagātīgākām attiecībām ar Kristu, kādas nekad nevar atrast uz likumu balstītā reliģijā.

Kā tu uztver domu par glābšanu tikai ticībā, bez bauslības darbiem? Vai tas tevi varbūt nedaudz aizskar, liekot tev domāt, ka tas ir aizbildinājums grēkam – vai arī tu priecājies par to? Ko tava atbilde liecina par tavu izpratni par glābšanu?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Man atkal un atkal ir rādītas briesmas, ka mēs kā tauta kavējamies pie nepareiziem uzskatiem par taisnošanu ticībā. Man rādīja, ka sātans strādās īpašā veidā, lai samulsinātu prātus šajā jautājumā. Dieva likums ir bijis daudz pārspriests un tas draudzēm ir atklāts gandrīz bez Jēzus Kristus atziņas un Viņa attiecībām pret likumu, kā tas bija ar Kaina upuri. Man rādīja, ka daudzi ir atturēti no ticības sajauktu, mulsiņošu glābšanas uzskatu dēļ, jo kalpotāji ir strādājuši nepareizi, lai aizsniegtu cilvēku sirdis. Jautājums, kas ir nodarbinājis manu prātu gadiem ilgi, ir piedēvētā Kristus taisnība. [...] Nav neviena jautājuma, pie kura vajadzētu kavēties nopietnāk, ko vajadzētu atkārtot biežāk vai ko vajadzētu nostiprināt stingrāk cilvēku prātos, kā kritušā cilvēka neiespējamība kaut ko nopelnīt ar saviem vislabākajiem darbiem. Glābšana ir tikai ticībā Jēzum Kristus.” (E. Vaita „Ticība un darbi”, 18., 19. lpp.)

„Bauslība prasa taisnību, un to grēcinieks ir parādā bauslībai. Bet viņš nespēj to sniegt. Vienīgais ceļš, kā cilvēks var iegūt taisnību, ir ticība. Ticībā viņš Dievam var pienest Kristus nopelnu, un Kungs sava Dēla paklausību pieskaita grēciniekam. Cilvēka kļūdu vietā tiek pieņemta Kristus taisnība, un Dievs nožēlojošai, trīcošai dvēselei piedod, to taisno, izturas pret viņu tā, it kā tā būtu taisna, un mīl viņu tāpat kā savu Dēlu.” (E. Vaita „Izmeklētas vēstis”, 1. sēj., 367. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pirmajā citātā E. Vaita saka, ka nevienam tematu nevajadzētu uzsvērt vairāk par taisnošanu ticībā. Grupā pārrunājiet, vai viņas komentārs mūsdienās ir tikpat noderīgs, kā tas bija toreiz, kad viņa rakstīja to pirms vairāk nekā simt gadiem. Ja jā, tad kāpēc?

2. Padomā par protestantu reformāciju un Luteru. Lai arī cik atšķirīgs ir laiks un vieta, kāpēc patiesība, ko Pāvils šeit atklāja, bija tik svarīgs faktors, lai atbrīvotu miljoniem cilvēku no garīgās verdzības Romai?

KOPSAVILKUMS:

Pētera uzvedība Antiohijā vedināja uz domu, ka kādreizējie pagāni nevar būt patiesi kristieši, ja viņi vispirms netiek apgraizīti. Pāvils norāda uz šādas domāšanas kļūdainumu. Dievs nevienam nevar pasludināt par taisnu uz šīs personas uzvedības pamata, jo pat vislabākie cilvēki nav pilnīgi. Viņa acis grēcinieks var kļūt taisns, tikai pieņemot to, ko Dievs mūsu dēļ ir paveicis Kristū.

TICĪBA VECAJĀ DERĪBĀ

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 3:1-14, Rom. 1:2, 4:3, 1. Moz. 15:6, 12:1-3, 3. Moz. 17:11, 2. Kor. 5:21.

ATMIŅAS PANTS:

„Kristus mūs ir izpircis no bauslības lāsta, pats mūsu vietā kļūdams par lāstu, – jo ir rakstīts: nolādēts ikviens, kas pakārts pie koka.” (Gal. 3:13).

«**M**azs zēns iztaisīja mazu laiviņu, nokrāsoja to un izgreznoja. Kādu dienu kāds nozaga viņa laiviņu. Viņš bija nobēdājies. Reiz, ejot garām lombardam, viņš ieraudzīja savu laiviņu. Viņš priecīgs ieskrēja iekšā pie augļotāja un teica: „Tā ir mana mazā laiviņa.” „Nē,” teica augļotājs, „tā ir mana, jo es to nopirku.” „Jā,” teica zēns, „bet tā ir mana, jo es to uztaisīju.” „Labi,” teica augļotājs, „ja tu man maksāsi divus dolārus, tad tu to vari ņemt.” Tā bija liela nauda zēnam, kam nebija pat neviena penija. Lai nu kā, viņš izlēma to atpirkt. Viņš plāva zāli, darīja visādus citus mazus darbiņus, un drīz vien viņam bija nauda. Viņš aizskrēja uz veikalu un teica: „Es pārku savu laiviņu.” Viņš samaksāja naudu un dabūja laiviņu. Viņš paņēma to rokās, apmīloja, noskūpstīja un teica: „Tu, mīļā, mazā laiviņa, es tevi mīlu. Tu esi mana. Tu esi divkārti mana. Es tevi uztaisīju, un tagad es tevi arī nopirku.”

Tā ir arī ar mums. Zināmā mērā mēs piederam Kungam divkārti. Viņš mūs radīja, bet mēs nokļuvām velna lombardā. Tad nāca Jēzus un nopirka mūs par milzīgu cenu – ne sudrabu vai zeltu, bet ar Savām dārgajām asinīm. Mēs piederam Kungam, jo viņš mūs ir radījis un atpestījis.” (William Moses Tidwell “Pointed Illustrations” (Kansas City, Mo.: Beacon Hill Press, 1951), 97. lpp.)

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 29. jūlijā.

Neprātīgie galatieši

Izlasi Gal. 3:1-5. Uzraksti kopsavilkumu tam, ko Pāvils viņiem saka. Kādā ziņā mums var draudēt briesmas iekrist tādā pašā garīgā slazdā, iesākot pareizi un tad iekrītot burta kalpībā? _____

Daži mūsdienu tulkojumi ir centušies atrast vārdu, kas atspoguļo Pāvila vārdu noskaņu 1. pantā, kur rakstīts par „neprātīgajiem” galatiešiem. Patiesībā Pāvils šeit lieto grieķu vārdu, kas ir daudz spēcīgāks par šo. Šis vārds ir „anoetoi”, un tas atvasināts no vārda „prāts” („nous”). Burtiski tas nozīmē „bez prāta”. Galatieši vispār nedomāja. Bet Pāvils šeit neapstājas – viņš izsaka minējumu, ka viņi tik muļķīgi rīkojas varbūt tādēļ, ka kāds ļauns spēks viņus ir nobūris. „Kas jūs ir nobūris?” Viņa vārdu izvēle šeit liek domāt, ka viņu stāvokļa pirmavots ir velns (2. Kor. 4:4).

Pāvils ir ļoti samulsis par galatiešu atkrišanu tāpēc, ka viņi zināja, ka glābšana ir balstīta uz Kristus krustu. Tas bija kaut kas tāds, ko viņiem nevajadzēja palaist garām. Vārds, kas Gal. 3:1 tulkots kā „attēlots” vai „tēlots”, burtiski nozīmē „reklamēt ar afišu palīdzību” vai „zīmēt”. Tas tika lietots, lai aprakstītu visus publiskos paziņojumus. Pāvils norāda, ka krusts bija tik centrāla daļa viņa sludināšanā, ka galatiešiem gara acīm vajadzēja skatīt Kristu krustā sisto (1. Kor. 1:23, 2:2). Zināmā mērā viņš pasaka to, ka ar savu rīcību viņi novēršas no krusta.

Tad Pāvils pretstata savu tā brīža pieredzi ar galatiešiem un to, kā viņi pirmo reizi nāca pie ticības Kristum. Viņš to dara, uzdodot viņiem dažus retoriskus jautājumus. Kā viņi ir saņēmuši Garu, tas ir, kā viņi sākumā kļuva par kristiešiem? Un – no nedaudz citas perspektīvas – kāpēc Dievs deva Garu? Vai tāpēc, ka viņi kaut ko darīja, lai to nopelnītu? Noteikti nē! Tas bija tāpēc, ka viņi ticēja labajai vēstij par to, ko Kristus viņu labā jau bija paveicis. Viņi bija tik labi iesākuši. Kas bija tas, kas lika viņiem domāt, ka tagad viņiem ir jāpaļaujas pašiem uz savu uzvedību?

Cik bieži tu pieķer sevi pie domas: „Es visu daru tik pareizi. Es esmu kārtīgs kristietis. Es nedaru to, un es nedaru šo.” Un tad sākas vēl viltīgāka filozofija – tu sāc domāt, ka esi pietiekami labs, lai tiktu glābts. Kas šajā aprakstā ir nepareizs? _____

Nopamatoti Rakstos

Līdz šim Vēstulē galatiešiem Pāvils aizstāv savu taisnošanas ticībā evaņģēliju, balstoties uz vienošanos ar apustuļiem Jeruzālemē (Gal. 2:1-10) un uz personīgo pieredzi ar pašiem galatiešiem (Gal. 3:1-5). Sākot ar Gal. 3:6, Pāvils pievēršas Rakstu liecībai, lai pilnīgi un galīgi nostiprinātu Kristus evaņģēliju. Patiesībā Gal. 3:6-4:31 sastāv no arvien spēcīgākiem argumentiem, kas visi pamatoti Rakstos.

Ko Pāvils domā, rakstot Gal. 3:6-8 par „Rakstiem”? Pārdomā Rom. 1:2, 4:3, 9:17.

Svarīgi ir atcerēties, ka laikā, kad Pāvils rakstīja vēstuli galatiešiem, „Jaunās Derības” nebija. Pāvils bija pirmais Jaunās Derības rakstītājs. Marka evaņģēlijs, iespējams, ir pirmais no četriem evaņģēlijiem, bet visdrīzāk tas tika sarakstīts laikā, kad Pāvils mira (ap 65. g.) – aptuveni 15 gadus pēc Pāvila vēstules galatiešiem. Tātad, minot Rakstus, Pāvils ar to domā tikai Veco Derību.

Vecās Derības Rakstiem ir svarīga loma Pāvila mācībā. Viņš tos neuzskata kā mirušus rakstus, bet kā autoritatīvu un dzīvu Dieva Vārdu. 2. Tim. 3:16 viņš raksta: „Visi Raksti ir Dieva iedvesti.” Vārds, kas tulkots kā „iedvesti”, ir „theo-pneustos”. Pirmā šī vārda daļa (theo) nozīmē „Dievs”, bet otra nozīmē „elpot”. Raksti ir „Dieva elpa”. Pāvils lieto Rakstus, lai parādītu, ka Jēzus ir apsolītais Mesija (Rom. 1:2), lai sniegtu pamācības kristīgai dzīvei (Rom. 13:8-10) un lai pierādītu viņa mācību pamatotību (Gal. 3:8, 9).

Ir grūti noteikt precīzi, cik simtiem reižu Pāvils citē Veco Derību, bet citāti ir atrodami visās viņa vēstulēs, izņemot īsākajās – Titum un Filemonam.

Izlasi rūpīgi Gal. 3:6-14. Mēģini atrast pantus, kur ir citēta Vecā Derība. Ko tas mums stāsta par to, cik autoritatīva bija Vecā Derība?

Vai tu dažreiz pieķer sevi pie domas, ka viena Bībeles daļa ir vairāk „iedvesta” nekā citas? Saskaņā ar Pāvila apgalvojumu 2. Tim. 3:16 kādas briesmas pastāv, ejot šo ceļu?

Skaitīts par taisnu

Kā tu domā, kāpēc Pāvils, lietojot Rakstus, lai pamatotu savu evaņģēlija vēsti, vispirms min Ābrahāmu? (Gal. 3:6) _____

Ābrahāms bija centrālais tēls jūdaismā. Viņš bija ne tikai jūdu tautas tēvs, bet Pāvila laikos jūdi viņu uzlūkoja arī kā prototipu tam, kādam vajadzētu būt īstam jūdām. Daudzi ne tikai ticēja, ka viņa noteicošā rakstura iezīme bija paklausība, bet ka Dievs ir pasludinājis Ābrahāmu par taisnu šīs viņa paklausības dēļ. Galu galā, Ābrahāms atstāja savu dzimteni un ģimeni, pieņēma apgraizīšanu un bija pat labprātīgs upurēt savu dēlu pēc Dieva pavēles. Kāda paklausība! Pāvila pretinieki droši vien savu nostāju par apgraizīšanu pierādīja ar šīm pašām rindām.

Tomēr Pāvils pagriež visu citādi, deviņas reizes Vēstulē galatiešiem atsaucoties uz Ābrahāmu kā uz ticības paraugu, nevis kā uz priekšzīmīgu likumu ievērotāju.

Pārdomā Pāvila citātu no 1. Moz. 15:6. Ko nozīmē te rakstītais, ka Ābrahāma ticību „viņam pieskaitīja par taisnību”? (Skat. arī Rom. 4:3-6, 8-11, 22-24.)

Taisnošana bija metafora no tieslietu pasaules, turpretī vārds “skaitīts” jeb “pieskaitīts” ir metafora no biznesa sfēras. Tas var nozīmēt „piedēvēt” vai „noguldīt kāda kontā”. Tas ir lietots par Ābrahāmu ne tikai Gal. 3:6, bet tas parādās vēl 11 reizes saistībā ar sentēvu. Dažas Bībeles versijas to tulko kā “skaitīt”, “pieskaitīt” vai “piedēvēt”.

Saskaņā ar Pāvila metaforu tas, kas ir nolikts mūsu kontā, ir taisnība. Tomēr jautājums ir, uz kāda pamata Dievs mūs sauc par taisniem? Tas noteikti nevar būt uz paklausības pamata – lai gan Pāvila pretinieki to apgalvoja. Nav svarīgi, ko viņi teica par Pāvila paklausību. Raksti saka, ka Dievs Ābrahāmu skaitīja par taisnu viņa ticības dēļ.

Bībele ir skaidra: Ābrahāma paklausība nebija iemesls viņa taisnošanai, bet gan tikai rezultāts. To, ko viņš darīja, viņš nedarīja tāpēc, lai tiktu taisnots. Viņš to darīja, jo jau bija taisnots. Taisnošana vada uz paklausību, nevis otrādi.

Pārdomā, ko tas nozīmē, ka tu esi taisnots ne tāpēc, ka kaut ko esi izdarījis, bet pamatojoties uz to, ko Kristus ir paveicis tavā labā. Kāpēc tās ir tik labas ziņas? Kā tu vari iemācīties šo patiesību padarīt par savu patiesību, tas ir, ticēt, ka tas attiecas uz tevi personīgi, neskatoties uz tavām cīņām pagātnē un arī šodien?

Evaņģēlijs Vecajā Derībā

„Bet Raksti, paredzēdami, ka Dievs ticībā attaisno pagānus, jau iepriekš paludināja Ābrahāmam: tevī tiks svētītas visas tautas.” (Gal. 3:8) Pāvils raksta, ka Ābrahāmam ne tikai tika sludināts evaņģēlijs, bet pats Dievs bija tas, kas to sludināja, tāpēc tam jābūt īstajam evaņģēlijam. Bet kad Dievs sludināja Ābrahāmam evaņģēliju? Tas, ka Pāvils citē 1. Moz. 12:3, norāda, ka viņš domāja par derību, ko Dievs slēdza ar Ābrahāmu, kad viņš tika aicināts (1. Moz. 12:1-3).

Izlasi 1. Moz. 12:1-3. Ko mēs šeit uzzinām par to, kāda rakstura derību Dievs slēdza ar Ābrahāmu?

Pamats Dieva derībai ar Ābrahāmu balstījās uz Dieva apsolījumiem viņam. Dievs teica Ābrahāmam četras reizes: „Es darišu.” Dieva apsolījumi Ābrahāmam ir pārsteidzoši, jo tie ir pilnībā vienpusīgi. Visu apsola Dievs, Ābrahāms nesola neko. Tas ir pilnīgi pretēji tam, kā cilvēki parasti cenšas saistīties ar Dievu. Mēs parasti apsolām, ka mēs kalposim Viņam, ja vien Viņš no savas puses arī kaut ko izdarīs mūsu labā. Bet tā ir burta kalpība. Dievs neprasiĶa Ābrahāmam apsolīt kaut ko, bet vien pieņemt Viņa apsolījumus ticībā. Protams, tas nebija viegls uzdevums, jo Ābrahāmam bija jāmācās pilnīgi uzticēties Dievam, nevis sev (skat. 2. Moz. 22). Tāpēc aicinājums Ābrahāmam ilustrē evaņģēlija būtību, kas ir glābšana ticībā.

Daži kļūdaini secina, ka Bībele māca divus glābšanas ceļus. Viņi apgalvo, ka Vecās Derības laikā glābšana bija balstīta uz baušļu turēšanu. Tā kā tas nenostādāja pietiekami labi, Dievs atcēla likumu un padarīja iespējamu glābšanu ticībā. Bet nav iespējams būt tālāk no patiesības. Kā Pāvils rakstīja Gal. 1:7, ir tikai viens evaņģēlijs.

*Kādus vēl piemērus tu vari atrast Vecajā Derībā par glābšanu tikai ticībā?
Skat. piemēram, 3. Moz. 17:11, Ps. 32:1-5, 2. Sam. 12:1-13, Cak. 3:1-4.*

Mēs bieži dzirdam frāzi „lētā žēlastība”. Tomēr tās lietošana ir nepareiza. Žēlastība nav lēta, tā ir bez maksas (vismaz mums). Bet mēs to izpostām, ja domājam, ka mēs varam tai kaut ko pievienot ar saviem darbiem vai ja mēs domājam, ka varam lietot to kā attaisnojumu grēkam. Uz kuru no šiem diviem veidiem tev ir lielāka nosliece un kā tu to vari pārtraukt?

Atpirkti no lāsta (Gal. 3:9-14)

Pāvila pretinieki bez šaubām bija apmulsuši pēc viņa drosmīgajiem vārdiem Gal. 3:10. Viņi noteikti nedomāja, ka ir zem lāsta. Ja viņi kaut ko gaidīja, tad tā bija svētība par viņu paklausību. Tomēr Pāvils ir nepārprotams: „Tie, kas balstās uz bauslības darbiem, atrodas zem lāsta, jo ir rakstīts: Nolādēts ikviens, kas netur un nedara visu to, kas rakstīts šajā bauslības grāmatā.”

Pāvils nostāda pretī divas pilnīgi atšķirīgas alternatīvas: glābšanu ticībā un glābšanu ar darbiem. Derības svētības un lāsti, kas galvenajos vilcienos ir uzrakstīti 5. Moz. 27. un 28. nod., ir godīgi. Tie, kas paklausa, ir svētīti, tie, kas nepaklausa, ir zem lāsta. Tas nozīmē, ja cilvēks grib pajauties uz paklausību likumam, lai Dievs viņu pieņemtu, tad viņam ir jāievēro viss likums. Mums nav dota brīvība izvēlēties, ko tieši mēs gribam vai negribam ievērot, ne arī mēs drīkstam uzskatīt, ka Dievs dažas kļūdiņas šē un tur atstās neievērotas. Vai nu visu, vai neko.

Tās, protams, ir sliktas ziņas ne vien pagāniem, bet arī Pāvila pretiniekiem burla kalpiem, jo „visi ir grēkojuši un visiem trūkst dievišķās godības” (Rom. 3:23). Nav svarīgi, cik ļoti mēs cenšamies būt labi, – likums mūs var tikai notiesāt kā likuma pārkāpējus.

Kā Kristus atbrīvo mūs no likuma lāsta? Skat. Gal. 3:13, 2. Kor. 5:21. _____

Pāvils lieto vēl vienu metaforu, lai paskaidrotu, ko Dievs Kristū ir darījis mūsu labā. Vārds „atpircis” tika lietots, runājot par izpiršanas maksu, lai izpirktu ķīlnieku, vai arī par maksu, lai atbrīvotu vergu. Tā kā grēka alga ir nāve, lāsts par likuma neievērošanu bieži bija nāves spriedums. Izpiršanas maksa par mūsu glābšanu nebija mazsvarīga. Dievam tā bija Viņa Dēla dzīvība (Jāņa 3:16). Jēzus atpirka mūs no lāsta, kļūstot par mūsu grēku nesēju (1. Kor. 6:20, 7:23). Viņš labprātīgi uzņēmās šo lāstu un cieta mūsu labā, lai piepildītu grēka sodu (2. Kor. 5:21).

Pāvils citē 5. Moz. 21:23 kā pierādījumu no Rakstiem. Saskaņā ar jūdu tradīciju cilvēks atrodas zem Dieva lāsta, ja pēc nāves soda izpildīšanas viņa miesa karājas pie koka. Jēzus nāve pie krusta bija kā uzskates līdzeklis šim lāstam (Ap. d. 5:30, 1. Pēt. 2:24).

Tāpēc nav brīnums, ka krusts bija klupšanas akmens tiem jūdiem, kas nespēja izprast domu, ka Mesija bija Dieva nolādēts. Bet tieši tāds bija Dieva plāns. Jā, Mesija nesa lāstu, bet tas nebija Viņa lāsts, bet gan mūsu!

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Kā mūsu Vietniekam un Galvotājam Kristum bija uzlikti visi mūsu noziegumi. Viņš tika pieskaitīts pārkāpējiem, lai Viņš mūs varētu atpirkt no bauslības nosodījuma. Viņa sirdi spieda ikvienu Ādama pēcnācēja noziegumi. Dieva ienaidis pret grēku un ārkārtējā nepatika pret jebkādu netaisnību Viņa Dēla dvēseli pildīja ar šausmām. Visu savu dzīvi Kristus bija veltījis, nesot kritušai pasaulei labo vēsti par Tēva žēlastību un glābjošo mīlestību. Viņš pastāvīgi runāja par piedošanu vislielākajam grēciniekam. Bet tagad, kad Pestītāju nospiež šausmīgi smagā vainas nasta, Viņam nav jauts skatīt Tēva piedodošo seju. Dieva vaiga novēršanās šajā vislielākajā ciešanu stundā Pestītāja sirdi plosīja ar tādām sāpēm, ko cilvēks nekad pilnībā nespēs aptvert. Šīs dvēseles mokas bija tik lielas, ka savas fiziskās sāpes Viņš gandrīz nejuta.” (E. Vaita „Laikmetu ilgas”, 753. lpp.)

“Tagad Lutērs drosmīgi uzsāka savu patiesības aizstāvja darbu. Viņa balss atskanēja no kanceles, izsakot nopietnus, svinīgus brīdinājumus. Viņš ļaudīm atklāja grēka pretīgo dabu un mācīja, ka cilvēks ar labajiem darbiem nespēj mazināt savu vainu vai izvairīties no grēka soda. Grēcinieku var glābt vienīgi grēku nožēla Dieva priekšā un ticība Kristum. Dieva žēlastība nav nopērkama, tā ir brīva Dieva dāvana. Viņš ļaudīm deva padomu nepirkt atlaišanas rakstus, bet ticībā skatīties uz krustā sisto Glābēju.” (E. Vaita “Lielā cīņa”, 129. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pat mūsdienās mūsu pašu draudzē dažiem joprojām ir grūti pieņemt glābšanu tikai ticībā – ka Dieva žēlastība caur Kristu glābj mūs, neskatoties uz mūsu darbiem. Kāpēc daži vilcinās pieņemt šo svarīgo patiesību?

2. Pāvils ļoti spēcīgi runāja par teoloģisko kļūdu – glābšanu ar darbiem. Ko tas mums māca par labas teoloģijas svarīgumu? Kāpēc mums kā draudzei vajadzētu nostāties stingri, kad starp mums tiek mācītas maldīgas mācības?

KOPSAVILKUMS:

Kristīgajā dzīvē no sākuma līdz beigām mūsu glābšanas pamats ir tikai ticība Kristum. Ābrahāms tika skaitīts par taisnu, tikai pateicoties viņa ticībai Dieva apsollījumiem, un šī pati dāvana ir pieejama arī šodien ikvienam, kam ir Ābrahāma ticība. Vienīgais iemesls, kāpēc mēs neesam saņēmuši sodu par savām kļūdām, ir tas, ka Jēzus samaksāja par mūsu grēkiem, nomirdams mūsu vietā.

APSOĻĪJUMA PRIORITĀTE

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 3:15-20, 1. Moz. 9:11-17, Mat. 5:17-20, 2. Moz. 16:22-26, 1. Moz. 15:1-6.

ATMIŅAS PANTS:

„Ja jau mantojums nāktu no bauslības, tad tas vairs nav no apsolījuma, bet Ābrahāmam Dievs to ir dāvājis caur apsolījumu.” (Gal. 3:18)

Prezidenta galvenajam padomniekam reiz jautāja: „Vai prezidents ir turējis visus solījumus, ko viņš ir solījis kampaņas laikā?” Viņš atbildēja: „Prezidents ir turējis visus solījumus, ko bija paredzējis turēt.”

Kurš gan nav kādreiz piedzīvojis, ko nozīmē laužts solījums? Kurš gan nav kādreiz laužis solījumu, vai bijis tas, kam dotais solījums ir laužts?

Dažreiz cilvēki apsola, būdami pilnīgi pārliecināti, ka solījumu turēs, tomēr tas neizdodas. Citi apsola zinādami, ka skaņas, ko izteikusi viņu mute, vai vārdi, ko rakstījusi roka, – tas viss ir meli.

Mums par laimi, Dieva apsolījumi ir pavisam citā līmenī. Dieva Vārds ir drošs un nemainīgs. „Kā Es esmu noteicis, tā Es tam likšu arī notikt, kā Es esmu lēmis, tā Es to arī izpildīšu,” saka Kungs.” (Jes. 46:11, RV)

Šīs nedēļas tēmā Pāvils pievērs mūsu uzmanību saiknei starp Dieva apsolījumiem Ābrahāmam un likumu, kas Israēlam tika dots 430 gadus vēlāk. Kā vajadzētu saprast saikni starp šiem abiem un kādu ietekmi tas atstāj uz evaņģēlija sludināšanu?

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 5. augustā.

Likums un ticība (Gal. 3:15-18)

Pat ja viņa pretinieki piekāptos, ka Ābrahāma dzīvi pirmkārt raksturoja ticība, Pāvils zināja, ka viņiem vēl joprojām būs jautājums par to, kāpēc Dievs deva Israēlam likumu četrus gadsimtus pēc Ābrahāma. Vai dotais likums nelikvidē jebkuru iepriekšējo kārtību?

Ko Pāvils grib pateikt, salīdzinot cilvēka pēdējo gribu, mantojumu un Dieva derību ar Ābrahāmu? Gal. 3:15-18. _____

Vispārīgi runājot, derība un griba ir divas dažādas lietas. Derība parasti ir savstarpēja vienošanās starp diviem vai vairāk cilvēkiem, un to bieži sauc par līgumu vai vienošanos. Pretēji tam griba ir vienas personas paziņojums. Vecās Derības grieķu tulkojums Septuaginta nekad netulko Dieva derību ar Ābrahāmu ar grieķu vārdu, ko lieto, runājot par savstarpēju vienošanos vai līgumu („syntheke”). Tā vietā lietots vārds „novēlējums” vai „griba” („diatheke”). Kāpēc? Iespējams, tas ir tāpēc, ka tulkotāji atzina – Dieva derība ar Ābrahāmu nebija vienošanās starp divām personām, kur tiek doti savstarpēji solījumi. Tieši otrādi, Dieva derība nebija balstīta uz neko citu, kā vien Viņa paša gribu. Netika pievienoti nekādi „ja”, „un” vai „bet”. Ābrahāms vienkārši turēja Dievu pie vārda.

Pāvils parāda šo divkāršo „gribas” un „derības” nozīmi, lai izgaismotu Dieva derības ar Ābrahāmu īpašas iezīmes. Līdzīgi kā ar cilvēku gribu, arī Dieva apsolījums ir saistīts ar īpašu sapņēmēju, Ābrahāmu un viņa dzimumu (1. Moz. 12:1-5, Gal. 3:16). Tā ietver arī mantojumu (1. Moz. 13:15, 17:8, Rom. 4:13, Gal. 3:29). Pāvilam vissvarīgākais ir Dieva apsolījumu nemainīgums. Tieši tāpat kā cilvēka gribu nevar izmainīt, ja tā reiz darīta zināma, arī Mozum dotais likums nevar vienkārši atcelt Dieva iepriekšējo derību ar Ābrahāmu. Dieva derība ir apsolījums (Gal. 3:16), un nekādā ziņā Dievs nav tas, kas netur apsolījumus (Jes. 46:11, Ebr. 6:18).

Aizstāj vārdu „derība” ar „apsolījums” zemāk minētajos tekstos. Kāda ir derības daba katrā no šiem tekstiem? Kā izpratne par Dieva derību padara skaidrāku teksta nozīmi un kā tā palīdz jums labāk saprast, kas ir derība? (1. Moz. 9:11-17, 15-18, 17:1-21) Ko tas jums māca arī par Dieva raksturu un kā mēs varam Viņam uzticēties? _____

Ticība un likums (Rom. 3:31)

Pāvils stingri aizstāvēja ticības augstāko varu cilvēka attiecībās ar Dievu. Viņš atkārtoti apliecināja, ka ne apgraizīšana, ne arī kāds cits „bauslības darbs” nav priekšnoteikums glābšanai, jo „neviens cilvēks neklūst attaisnots ar bauslības darbiem” (Gal. 2:16). Un vēl, ne jau bauslības darbi, bet ticība ir ticīga cilvēka atšķirības zīme (Gal. 3:7). Šī atkārtotā bauslības darbu noliegšana rada jautājumu: „Vai tad likumam nav vispār nekādas vērtības? Vai Dievs likumu ir izdzēsis?”

Tā kā glābšana notiek ticībā un ne ar bauslības darbiem, vai Pāvils gribēja pateikt, ka ticība atceļ likumu? Ko šie Bībeles panti mums atklāj? Salīdzini Rom. 3:31 ar Rom. 7:7, 12, 8:3 un Mat. 5:17-20. _____

Pāvila arguments Rom. 3 saskan ar diskusiju par ticību un likumu Vēstulē galatiešiem. Jūtot, ka viņa komentārs varētu likt kādam secināt, ka viņš paugstina ticību uz likuma rēķina, Pāvils uzdod retorisku jautājumu: „Vai tā mēs caur ticību iznīcinām bauslību?” Vārds, kas Rom. 3:31 tulkots kā „iznīcinām”, ir „katargeo”. Pāvils lieto šo vārdu bieži, un to var tulkot kā „atcelt” vai pat „iznīcināt” (Rom. 3:3, Ef. 2:15, Rom. 6:6, 1. Kor. 6:13). Skaidrs – ja Pāvils gribētu apstiprināt domu, ka likums pie krusta kaut kādā veidā ir izdzēsts, kā daži cilvēki mūsdienās māca, tad šis būtu īstais laiks. Bet Pāvils ne tikai noliedz šo uzskatu ar uzsvētu „nē”, bet tieši apgalvo, ka viņa evaņģēlijs „nostiprina” likumu!

„Plāns par taisnošanu ticībā atklāj Dieva attieksmi pret Savu likumu, pieprasot un nodrošinot salīdzinošo upuri. Ja taisnošana ticībā iznīcina likumu, tad nav vajadzīga Kristus salīdzinošā nāve, lai atbrīvotu grēcinieku no viņa grēkiem un tādā veidā atjaunotu viņa mieru ar Dievu.

Vēl vairāk, īsta ticība nozīmē atklātu labprātību izpildīt Dieva gribu dzīvē, paklausot Viņa likumam. [...] Īsta ticība, kas balstīta sirds mīlestībā uz Glābēju, var vest tikai pie paklausības.” (“SDA Bībeles komentāri”, 6. sēj., 510. lpp.)

Pārdomā, kā būtu, ja Pāvils patiešām būtu domājis, ka ticība likvidē vajadzību pēc likuma. Vai tad, piemēram, laulības pārkāpšana, zagšana vai pat slepkavība vairs nebūtu grēks? Padomā par ciešanām un sāpēm, ko tu būtu varējis sev aiztaupīt, ja tikai paklausītu Dieva likumiem. Kādām ciešanām tu (vai kāds cits) esi gājis cauri, kas pilnībā bijušas Dieva likumu pārkāpšanas sekas?

Bauslības nolūks

Pāvils Gal. 3:19-29 daudzas reizes atsaucas uz „bauslību”. Uz kādu bauslību Pāvils galvenokārt atsaucas šajā Vēstules galatiešiem daļā? _____

Uzskatot, ka vārds „līdz” 19. pantā norāda, ka šī bauslība ir tikai laicīga, daži ir domājuši, ka šajā Bībeles daļā ir runa par ceremoniālo likumu, jo bauslības mērķis ir piepildīts pie krusta un līdz ar to tai ir pienācis gals. Lai gan tam visam pašam par sevi ir kāda jēga, Pāvils, šķiet, nerunā par to. Lai gan pārkāpumu dēļ Sinaja kalnā tika „klāt pielikta” gan ceremoniālā, gan morālā bauslība, tālāk iedziļinoties šajā jautājumā, mēs redzēsim, ka Pāvils šeit runā par morālo bauslību.

Vai Pāvils saka, ka bauslība tika pielikta? Pie kā tā tika pielikta un kāpēc? Salīdzini Gal. 3:19 un Rom. 5:13, 20. _____

Pāvils nesaka, ka bauslība tika pievienota Dieva derībai ar Ābrahāmu kā pielikums, kas maina sākotnējos noteikumus. Bauslība pastāvēja jau ilgi pirms Sinaja (skat. rītdienas tēmu). Tā vietā Pāvils šeit grib pateikt, ka likums Israēlam ir dots ar pilnīgi citu mērķi. Tam bija jāatgriež cilvēki atpakaļ pie Dieva un pie žēlastības, ko Viņš piedāvā visiem, kas nāk pie Viņa ticībā. Bauslība atklāj mūsu grēcīgo stāvokli un vajadzību pēc Dieva žēlastības. Bauslība nebija domāta kā programma glābšanas „nopelnīšanai”. Tieši pretēji, Pāvils saka, ka tā tika dota, „lai pārkāpums vairotos” (Rom. 5:20), tas ir, lai parādītu skaidrāk grēku mūsu dzīvē (Rom. 7:13).

Ceremoniālie likumi norādīja uz Mesiju, uzsvēra svētumu un vajadzību pēc Glābēja, bet morālais likums ar saviem „tev nebūs” ir tas, kas atklāj grēku, kas parāda, ka grēks nav tikai daļa no mūsu dabīgā stāvokļa, bet ka tas patiešām ir Dieva likuma pārkāpums (Rom. 3:20; 5:13, 20; 7:7, 8, 13). Tieši tāpēc Pāvils saka: „Kur nav bauslības, tur nav arī pārkāpuma.” (Rom. 4:15) „Bauslība darbojas kā palielināmais stikls. Tā patiesībā neviņo netīro traipu skaitu, kas aptraipa apģērbu, bet padara tos skaidrāk redzamus un atklāj daudz vairāk traipu, nekā var redzēt ar neapbruņotu aci.” (Viljams Hendriksens „Jaunās Derības komentāri. Vēstules galatiešiem skaidrojums” (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1968), 141. lpp.)

Dieva likuma derīguma termiņš

Vai Pāvila apgalvojums, ka bauslība tika pievienota pie Sinaja kalna, nozīmē, ka tā iepriekš neeksistēja? Ja nē, tad kāda bija atšķirība pirms un pēc Sinaja? Izlasi 1. Moz. 9:5, 6; 18:19; 26:5; 39:7-10; 2. Moz. 16:22-26. _____

Dievam nevajadzēja Ābrahāmam darīt zināmu Savu likumu ar pārkonu, zibeni un nāvessodu (2. Moz. 19:10-23). Tad kāpēc israēliešiem Dievs atklāja bauslību šādi? Tas bija tāpēc, ka laikā, kad viņi bija vergi Ēģiptē, israēlieši bija zaudējuši izpratni par Dieva lielumu un Viņa morālajiem standartiem. Tāpēc viņiem bija vajadzīga apziņa par sava grēcīguma lielumu un Dieva likuma svētumu. Atklāsme pie Sinaja noteikti paveica tieši to.

Ko Pāvils domājis ar to, ka bauslība bija pievienota, „līdz nāktu dzimums, kam ir dots apsolījums”? Gal. 3:16-19. _____

Daudzi šajā pantā izlasa, ka likums, kas dots pie Sinaja kalna, bija uz laiku. Tas sākās 430 gadus pēc Ābrahāma un tad beidzās ar Kristus nākšanu. Tomēr šis skaidrojums nesaskan ar to, ko Pāvils saka par bauslību Vēstulē romiešiem, kā arī citur Bībelē, piemēram, Mat. 5:17-19.

Kļūda, ko lasītāji bieži pieļauj, lasot šo pantu, ir uzskats, ka vārds „līdz” vienmēr izsaka laika ierobežojumu. Tas tā nav. Aprakstot personu, kas bīstas Kungu, Ps. 112:8 teikts: „Viņa sirds ir droša, viņš nebīstas, tiekāms ar gandarījuma prieku viņš var noskatīties uz saviem ienaidniekiem.” (RV) Vai tas nozīmē, ka tad, kad viņš būs uzvarējis, viņš sāks baidīties? Atkl. 2:25 Jēzus saka: „Pie tā stingri turieties, līdz Es nāku.” Vai Jēzus ar to domāja, ka tad, kad Viņš būs atnācis, mums vairs nebūs jābūt uzticīgiem?

Bauslības loma nebeidzas ar Kristus nākšanu. Tā turpina norādīt uz grēku, kamēr vien tā eksistē. Pāvils pasaka, ka Kristus nākšana iezīmē izšķirošu pagrieziena punktu cilvēces vēsturē. Kristus var izdarīt to, ko bauslība nekad nespētu izdarīt, – sagādāt patiesas zāles pret grēku, tas ir, taisnot grēciniekus un ar Savu Garu piepildīt viņos Savu likumu (Rom. 8:3, 4).

Vai tu kādreiz esi pie sevis domājis: „Ja vien Kungs darītu manā labā to vai šo, vai vēl kaut ko, tad es nekad vairs nešaubītos par Viņu”? Tad padomā, kas notika pie Sinaja, cik spēcīgu Dieva spēka atklāsmi israēlieši redzēja – un ko viņi tomēr turpināja darīt? Ko tas tev stāsta par īstu ticību un kā to iegūt un saglabāt? (Skat. Kol. 2:6.) _____

Apsolījuma pārākums

„Šis ir tas Mozus, kas bija tuksnesī draudzes vidū. Viņš bija kopā ar mūsu tēviem un ar eņģeli, kas runāja ar viņu Sinaja kalnā, un viņš saņēma dzīvu vēsti, lai to tālāk nodotu mums.” (Ap. d. 7:38)

Gal. 3:19, 20 Pāvils turpina savu domu gājieni par to, ka bauslība neatceļ žēlastības derību. Tas ir svarīgi, jo, ja viņa pretinieku teoloģija būtu pareiza, tad tieši to būtu paveikusi bauslība. Un padomā, kāds būtu mūsu kā grēcinieku stāvoklis, ja mēs glābšanas jautājumā varētu pajauties vienīgi uz savu likuma ievērošanu, nevis uz žēlastību. Beigās mēs būtu pilnīgi bez cerības.

Lai gan Pāvila komentāru detaļas Gal. 3:19 ir sarežģītas, viņa galvenā doma ir skaidra: bauslība ir pakārtota apsolījumam, jo tā tika nodota caur eņģeļiem un Mozu. Eņģeļu saistība ar likuma došanu 2. Mozus grāmatā nav minēta, bet par to ir rakstīts citviet Rakstos (5. Moz. 33:2; Ap. d. 7:38, 53; Ebr. 2:2). Pāvils lieto vārdu „starpnieks” 1. Tim. 2:5 attiecībā uz Kristu, bet šis viņa komentārs nepārprotami norāda, ka viņš domā par 5. Moz. 5:5, kur Mozus saka: „Tolaik es stāvēju starp Kungu un jums, lai stāstītu jums, ko Kungs teiks, jo jūs bijāties no uguns un nekāpāt kalnā.”

Lai arī cik majestātiska bija bauslības došana Sinaja kalnā neskaitāmu eņģeļu klātbūtnē un lai cik svarīgs bija Mozus kā bauslības devējs, likuma došana notika netieši. Pavisam atšķirīgi – tiešā veidā – Dieva apsolījums tika dots Ābrahāmam (un līdz ar to arī visiem ticīgajiem), jo nebija vajadzības pēc starpnieka. Lai arī cik svarīga ir bauslība, tā neaizvieto apsolījumu glābt caur žēlastību ticībā. Tieši otrādi, bauslība palīdz mums labāk saprast, cik brīnišķīgs patiesībā ir šis apsolījums.

Apraksti, kāds raksturs bija Ābrahāma sarunām ar Dievu? Kāds bija labums tiešai saskarsmei ar Dievu? Pārdomā 1. Moz. 15:1-6, 18:1-33, 22:1-18. _____

Pārdomā arī citas sarunas Bībelē starp Dievu un cilvēkiem: Ādams un Ieva Ēdenē (1. Moz. 3), Jēkaba kāpnes (1. Moz. 28), Pāvils uz Damaskas ceļa (Ap. d. 9). Varbūt tu neesi piedzīvojis neko, kas būtu tik dramatisks, bet kā Dievs ir atklājis tev? Pajautā sev, vai kaut kas tavā personīgajā dzīvē neļauj tev piedzīvot tik tuvas un tiešas attiecības ar Dievu, kādas bija Ābrahāmam? Kādi soļi tev būtu jāšper, lai piedzīvotu izmaiņu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Verdzībā ļaudis lielā mērā bija pazaudējuši izpratni par Dievu un ar Ābrahāmu slēgtās derības principiem. Izvedot tos no Ēģiptes, Kungs centās atklāt savu varu un žēlastību, lai tie mācītos Viņu mīlēt un uz Viņu paļauties. Dievs tos noveda pie Sarkanās jūras, kur ēģiptiešu draudu dēļ jau šķita, ka nav iespējams izbēgt, bet Viņš, vēlēdamies parādīt vienīgi cilvēcisko bezspēcību un vajadzību pēc dievišķās palīdzības, tos izglāba. Tā israēliešu sirdis pildījās ar mīlestību un pateicību pret Dievu, un ar uzticību Viņa spēkam tiem palīdzēt. Viņš tos vilka pie sevis kā atbrīvotājs no laicīgās verdzības.

Tiem vajadzēja iekalt prātā vēl kādu lielāku patiesību. Dzīvojot elku pielūdzēju un samaitātības vidū, tiem nebija skaidras izpratnes par Dieva svētumu un savas sirds ārkārtīgo grēcīgumu, par savu pilnīgo nespēju paklausīt Dieva likumiem un neatliekamo vajadzību pēc Pestītāja. To visu tiem vēl vajadzēja mācīties.” (E. Vaita „Sentēvi un pravieši”, 371. lpp.)

„Dieva likums, izteikts biedējošā grandiozumā no Sinaja, ir grēcinieka nosodījuma izpausme. Tas ir likuma darbības lauks, bet tajā nav spēka piedot vai atpestīt.” (“SDA Bībeles komentāri”, 6. sēj., E. Vaitas komentārs, 1094. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Padomā par visu šo solījumu ideju, īpaši par lauztajiem solījumiem. Kādas jūtas tev ir bijušas pret tiem, kas solījumu nav turējuši? Vai ir kāda atšķirība starp to, kurš ir apsolījis ar nodomu tiešām solījumu turēt, bet tad nav varējis to izpildīt vai arī ir mainījis savas domas, un starp to, kurš nekad nav nemaz domājis turēt savu solījumu? Kas notika ar tavu uzticību pēc tam, kad apsolījums tika lauzts, lai arī kāds ir bijis laušanas iemesls? Ko tev nozīmē tas, ka tu vari droši uzticēties Dieva apsolījumiem? Vai varbūt vajadzētu jautāt: kā tu vari iemācīties vispirms uzticēties Dieva apsolījumiem?

2. Vai mums draud briesmas būt tik ietekmētiem no apkārtējās vides, ka mēs neredzam svarīgas patiesības, ko Dievs mums ir devis? Kā mēs varam ieraudzīt šīs kaitīgās ietekmes savā dzīvē un tās neitralizēt?

KOPSAVILKUMS:

Bauslības došana Sinaja kalnā neatcēla apsolījumu, ko Dievs bija devis Ābrahāmam. Bauslība arī nemaina apsolījuma nosacījumus. Likums tika dots, lai ļaudis varētu vairāk apzināties patieso sava grēcīguma lielumu un atzīt savu vajadzību pēc Dieva apsolījuma Ābrahāmam un viņa pēcnācējiem.

CEĻŠ UZ TICĪBU

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 3:21-25; 3. Moz. 18:5; Rom. 3:9-19; 1. Kor. 9:20; Rom. 3:1, 2; 8:1-4.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet Raksti visu ir ieslēguši grēka varā, lai apsoliņums tiktu dots ticīgajiem ticībā uz Jēzu Kristu.” (Gal. 3:22)

Mājas baloži jau sen ir pazīstami ar savu spēju nolidot simtiem kilometru dienā un ierasties galamērķī ar apbrīnojamu precizitāti. Tomēr ir reizes, kad arī vislabākie baloži ir novirzījušies no kursa un vairs nav atgriezušies sākumpunktā. Vistraģiskākais gadījums notika Anglijā, kad aptuveni 55 tūkstoši putnu nekad neatgriezās savos būros.

Kā jau daudzi no mums ir piedzīvojuši, apmaldīties vai pazust nav patīkami. Tas pilda mūs ar bailēm un satraukumu, kā arī var novest mūs panikā.

Tas pats ir arī garīgajā sfērā. Pat pēc tam, kad mēs pieņemam Kristu, mēs varam pazust vai apmaldīties, pat tādā mērā, ka nekad vairs neatgriezāties pie Kunga.

Tomēr labā ziņa ir tā, ka Dievs nav mūs pametis, lai mēs paši tiktu galā. Viņš ir izveidojis ticības ceļu karti, kā tā atklāta evaņģēlijā, un šis ceļš ietver likumu. Daudzi cilvēki cenšas nodalīt likumu no evaņģēlija. Daži pat raugās uz tiem kā uz kaut ko pretrunīgu. Šis uzskats ir ne tikai nepareizs, tam var būt traģiskas sekas. Bez likuma mums nebūtu evaņģēlija. Patiešām, ir grūti saprast evaņģēliju bez likuma.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 12. augusts.

Likums un apsolījums

„Vai bauslība ir pret Dieva apsolījumiem?” (Gal. 3:21)

Jūtot, ka viņa komentāri varētu novest pretiniekus pie secinājuma, ka viņš nevērīgi izturas pret likumu vai ka viņa izteikumi par Dieva apsolījumu pārākumu ir netiešs Mozus un Toras noniecinājums, Pāvils uzdod tieši to jautājumu, par ko viņi domā: „Vai jūs sakāt, ka likums ir pretrunā Dieva apsolījumiem?” Uz šo Pāvils atbild ar uzsvētu: „Nē!” Šāds secinājums ir neiespējams, jo Dievs nerunā sev pretī. Dievs deva gan apsolījumu, gan bauslību. Vienkārši abiem ir atšķirīgas lomas un funkcijas Dieva visaptverošajā glābšanas plānā.

Kādi nepareizi uzskati par bauslības lomu bija Pāvila oponentiem? Salīdzini Gal. 3:21, 3. Moz. 18:5 un 5. Moz. 6:24. _____

Šie cilvēki ticēja, ka likums spēj viņiem dot garīgu dzīvību. Iespējams, viņu uzskati izrietēja no nepareizas Vecās Derības pantu, piemēram, 3. Moz. 18:5 un 5. Moz. 6:24, interpretācijas, kur bauslība norāda, kā vajadzētu dzīvot tiem, kas ir derības attiecībās ar Dievu. Bauslība regulēja dzīvi derībā, bet viņi secināja, ka bauslība ir sākums cilvēka attiecībām ar Dievu. Tomēr Bībele nepārprotami apliecina, ka spēja “darīt dzīvu” ir spēks, kas piemīt tikai Dievam un Viņa Garam (2. Ķēn. 5:7, Neh. 9:6, Jāņa 5:21, Rom. 4:17). Bauslība nevar nevienu darīt garīgi dzīvu. Tas tomēr nenozīmē, ka bauslība ir pretī Dieva apsolījumiem.

Cenšoties pierādīt bauslības nespēju dot dzīvību, Pāvils Gal. 3:22 raksta: „Raksti visu ir ieslēguši grēka varā.” Pāvils Rom. 3:9-19 citē veselu rindu pantu no Vecās Derības, lai parādītu, cik mēs esam slikti. Panti nav salikti kopā, kā pagādās. Viņš sāk ar grēka problēmas būtību – savtīgu attieksmi, kas nomoka cilvēku sirdis, – un tad pāriet pie pantiem, kas apraksta grēka visuresamību un beigās tā universālumu.

Ko viņš ar to grib pateikt? Grēka izplatības un bauslības ierobežotības dēļ mūžīgās dzīvības apsolījums mūsos var ienākt tikai caur Kristus uzticību mūsu labā.

Lai gan likumi nevar mūs glābt, kādus labumus no to ievērošanas mēs iegūstam? Tas ir, kādus praktiskus labumus tu esi piedzīvojis savā personīgajā dzīvē, paklausot Dieva likumiem? _____

„Ieslēgti bauslības važās”

Gal. 3:23 Pāvils raksta: „Pirms nāca ticība, mēs bijām ieslēgti bauslības važās.” Rakstot „mēs”, Pāvils domā ticīgos jūdus Galatijas draudzēs. Viņi ir tie, kas zina likumus, un Pāvils uzrunā īpaši viņus kopš Gal. 2:15. To var redzēt, salīdzinot „mēs” Gal. 3:23 un „jūs” Gal. 3:26.

Gal. 3:23 mēs lasām „pirms nāca ticība”, bet burtiski grieķu valodā ir „pirms tā ticība nāca”. Tā kā Pāvils sadala bauslības lomas pirms un pēc Kristus (Gal. 3:24), „tā ticība” visdrīzāk ir atsauce uz pašu Jēzu un nevis atsauce uz kristīgo ticību kopumā.

Pāvils saka, ka jūdi tika turēti „bauslības važās” pirms Kristus nākšanas.

Ko viņš domājis ar šo frāzi? Salīdzini Gal. 3:22, 23 ar Rom. 6:14, 15, 1. Kor. 9:20, Gal. 4:4, 5, 21; 5:18.

Pāvils savās vēstulēs frāzi „bauslības važās” lieto divpadsmit reizes. Atkarībā no konteksta tai var būt vairākas blakusnozīmes.

1. „Zem bauslības” ir alternatīvs glābšanas veids (Gal. 4:21). Pretinieki Galatijā centās iegūt dzīvību dodošu taisnību ar paklausību. Tomēr Pāvils jau ir paskaidrojis, ka tas ir neiespējami (Gal. 3:21, 22). Pāvils vēlāk pat norāda, ka, vēloties būt zem bauslības, galatieši patiesībā atmet Kristu (Gal. 5:2-4).

2. „Zem bauslības” – ar nozīmi atrasties zem tās soda (Rom. 6:14, 15). Tā kā bauslība nevar samaksāt par grēku, tās prasību pārkāpšana beidzas ar nosodīšanu. Šis ir stāvoklis, kādā sevi atrod visi cilvēki. Bauslība darbojas kā cietuma direktors, ieslēdzot ikvienu, kas to pārkāpj, un izsauc uz sevi nāves spriedumu. Kā mēs redzēsīm rītdienas tēmā, vārda „sardze” (Gal. 3:23, NKJV) lietojums norāda, ka šī nozīme atbilst tam, ko Pāvils domāja, rakstot „bauslības važās” šajā pantā.

Radniecīgs grieķu vārds “ennomos”, ko parasti tulko kā „zem bauslības”, burtiski nozīmē „iekš bauslības” un attiecas uz dzīvošanu saskaņā ar bauslības prasībām caur savienību ar Kristu (1. Kor. 9:21). Ar „bauslības darbiem”, tas ir, cenšoties ievērot likumu bez Kristus, nav iespējams iegūt taisnošanu, jo dzīvos tikai tie, kas būs taisnoti ticībā (Gal. 3:11). Šī patiesība neanulē bauslību. Tā tikai parāda, ka bauslība nevar dot mūžīgo dzīvību. Tam jau sen ir par vēlu.

Bauslība kā mūsu „sardze”

Pāvils izsaka divus secinājumus par bauslību: (1) bauslība neanulē vai neatceļ Ābrahāmam doto Dieva apsolījumu (Gal. 3:15-20); (2) bauslība nav pret apsolījumu (Gal. 3:21, 22).

Kāda tad ir bauslības loma? Pāvils raksta, ka tā tika pievienota „pārkāpumu dēļ” (Gal. 3:19), un šo domu viņš paplašina, lietojot trīs dažādus vārdus vai frāzes saistībā ar bauslību: turēti (23. p.), ieslēgti (23. p.) un audzinātāja (24. p.).

Pielūdz Dievu un rūpīgi izlasi Gal. 3:19-24. Ko Pāvils saka par bauslību?_____

Lielākā daļa mūsdienu tulkojumu interpretē Pāvila komentārus par bauslību Gal. 3:19 pilnīgi negatīvos terminos. Bet oriģinālais grieķu teksts nebūt nav tik vienpusīgs. Grieķu vārds, kas tulkots kā „turēti” (23. p.), burtiski nozīmē „sargāt”. Lai gan to var lietot arī negatīvā nozīmē, piemēram, „turēt pakļautībā” vai „apsargāt” (2. Kor. 11:32), Jaunajā Derībā tam vairāk ir pozitīva nozīme – „aizsargāt” vai „glabāt” (Fil. 4:7, 1. Pēt. 1:5). To pašu var teikt par vārdu, kas tulkots kā „ieslēgti” (Gal. 3:23). To var tulkot arī kā „aizslēgt” (1. Moz. 20:18, Joz. 6:1), „ieslēgt” (2. Moz. 14:3), „noslēgt” (Jer. 13:19), „saņemt, apņemt” (Lūk. 5:6) vai „ierobežot” (Rom. 11:32). Kā norāda šie piemēri, atkarībā no konteksta, šim vārdam var būt vai nu pozitīva, vai negatīva blakusnozīme.

Kādus labumus nodrošināja bauslība (morālā un ceremoniālā) Israēla bērniem? Rom. 3:1, 2; 5. Moz. 7:12-24; 3. Moz. 18:20-30. _____

Lai gan Pāvils runā par bauslību negatīvā ziņā (Rom. 7:6, Gal. 2:19), viņam ir arī daudz kas pozitīvs sakāms par to (skat. Rom. 7:12, 14; 8:3, 4; 13:8). Likums nebija lāsts, kas uzlikts Israēlam. Tieši pretēji, tas bija paredzēts kā svētība. Lai gan upurēšanas sistēma nevarēja pilnīgi izdzēst grēku, tā norādīja uz apsolīto Mesiju, kurš to varēs. Likumi, kas regulē cilvēka uzvedību, pasargāja Israēlu no daudziem netikumiem, kas mocīja citas senās civilizācijas. Citur izteikto pozitīvo Pāvila komentāru par bauslību gaismā būtu nepareizi saprast šos komentārus pilnīgi negatīvi.

Padomā par kaut ko labu, kas tiek nepareizi izmantots. Piemēram, zāles, kas radītas, lai ārstētu slimību, kāds var izmantot, lai aizmirstos. Kādus piemērus tu redzi savā dzīvē, kur atklājas šis princips? Kā mūsu zināšanas par to, kā kaut kas labs var tikt nepareizi izmantots, var palīdzēt mums saprast, par ko Pāvils šeit runā? _____

Bauslība kā mūsu audzinātāja

Pāvils Gal. 3:23 apraksta bauslību kā sargājošu un aizstāvošu spēku. Ar ko viņš salīdzina to 24. pantā un ko tas nozīmē? _____

Vārds, kas tulkots kā „audzinātāja”, nāk no grieķu vārda “paidagogos”. Dažas versijas to tulko kā „disciplinētāja” (NRSV), „repetitors” (NKJV) vai pat „aizbildnis” (ESV), bet neviens vārds pilnībā neizsaka tā nozīmi. Romiešu sabiedrībā “paidagogos” bija vergs, kas bija nolikts autoritārās pozīcijās pār sava saimnieka dēliem no 6, 7 gadu vecuma līdz pat pilngadībai. Blakus tam, ka viņiem bija jā rūpējas par savā pārziņā esošo bērnu fiziskajām vajadzībām, piemēram, jā sagatavo vanna, jā nodrošina ēdiens un apģērbs un jā pasargā no briesmām, “paidagogos” bija atbildīgs arī par sava saimnieka dēlu skolas apmeklējumu un mājas darbiem. Bez tam no viņa gaidīja ne tikai morālu tikumu mācīšanu un praktizēšanu, bet arī garantiju, ka zēni mācīsies un praktizēs šos tikumus pašī.

Lai gan daži pedagogi noteikti bija laipni un bērni viņus mīlēja, dominējošs senajā literatūrā ir apraksts par stingriem disciplinētājiem. Viņi nodrošināja paklausību ne tikai ar bargiem draudiem un rājieniem, bet arī rīksti un ieslodzīšanu.

Nosaucot bauslību par audzinātāju, Pāvils skaidro tālāk savu izpratni par bauslības lomā. Bauslība tika pievienota, lai norādītu uz grēku un nodrošinātu pamācību. Šī uzdevuma būtība nozīmē, ka bauslībai ir arī negatīva puse, un tas ir tāpēc, ka tā norāj un nosoda mūs kā grēciniekus. Tomēr pat šo negatīvo pusi Dievs izmanto mūsu labā, jo nosodījums, ko nes bauslība, ir tas, kas velk mūs pie Kristus. Tāpēc bauslība un evaņģēlijs nav pretrunīgi. Dievs ir paredzējis tiem strādāt kopā, lai mūs glābtu.

„Šajā Rakstu vietā Svētais Gars caur apustuli runā sevišķi par morāles bauslību. Bauslība mums atklāj grēku un liek izjust Kristus vajadzību, liek bēgt pie Viņa pēc piedošanas un miera, kas iegūstams, nožēlojot savus grēkus Dieva priekšā un ticot mūsu Kungam Jēzum Kristum.” (E. Vaita „Izmeklētas vēstis”, 1. sēj., 234. lpp.)

Kad tu pēdējo reizi salīdzināji savu rīcību, vārdus un domas ar bauslību? Izdari to tagad, salīdzini tos ne tikai pēc bauslības burta, bet arī pēc gara (Mat. 5:28, Rom. 7:6). Kā ir ar tevi? Ko tava atbilde atklāj, kas ir tas, ko Pāvils šajā vēstulē gribēja pateikt? _____

Bauslība un ticīgais (Gal 3:25)

Daudzi skaidro Pāvila komentāru Gal. 3:25 kā pilnīgu bauslības atcelšanu. Tomēr tas neko neizsaka, jo citur Bībelē Pāvila izteiktie komentāri ir pozitīvi.

Ko tad viņš gribēja pateikt?

Pirmkārt, mēs vairs neatrodamies zem bauslības nosodījuma (Rom. 8:3). Kā ticīgie mēs esam Kristū un baudām privilēģijas būt zem žēlastības (Rom. 6:14, 15). Tas mums piešķir brīvību kalpot Kristum no visas sirds, nebaidoties no soda par kļūdām, kuras pieļaujam procesā. Tas ir tas, ko evaņģēlijā nozīmē patiesa brīvība, kas ir kaut kas radikāli atšķirīgs no tā, ka vairs nav jāpaklausa bauslībai, ko daži cilvēki sauc par „brīvību” Kristū. Nepaklausība likumam tomēr ir grēks – un grēks ir viss, izņemot brīvību (Jāņa 8:34).

Izlasi Rom. 8:1-3. Ko nozīmē nebūt vairs bauslības pazudinātam? Kā šai brīnišķīgajai patiesībai vajadzētu ietekmēt to, kā mēs dzīvojam? _____

Pateicoties piedošanai caur Kristu, mūsu attiecības ar bauslību tagad ir citādas. Tagad mēs esam aicināti dzīvot Viņam patīkamai dzīvei (1. Tes. 4:1). Pāvils to sauc par staigāšanu Garā (Gal. 5:18). Tas nenozīmē, ka morāles bauslība vairs nav vajadzīga – tas tā nekad nav bijis. Kā gan tas var būt, ja bauslība ir tā, kas definē grēku?

Tā kā bauslība ir Dieva rakstura noraksts, paklausot tai, mēs vienkārši atspoguļojam Viņa raksturu. Un vēl vairāk – mēs ne tikai ievērojam likumus, bet sekojam Jēzum, kurš izdara mūsu labā to, ko likums pats nekad nevarētu izdarīt: Viņš raksta likumu mūsu sirdīs (Ebr. 8:10) un padara iespējamu taisnajām likuma prasībām piepildīties mūsos (Rom. 8:4). Tas ir, attiecības ar Jēzu dod mums spēku paklausīt bauslībai tā kā nekad iepriekš.

Izlasi Rom. 8:4. Ko Pāvils šeit saka? Kā šis apsolījums ir atklājies tavā dzīvē? Vienlaikus – neskatoties uz pozitīvajām izmaiņām, kuras tu esi piedzīvojis, kāpēc glābšanai vienmēr vajadzētu būt balstītai uz to, ko Kristus mūsu labā ir izdarījis un ne uz ko citu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Man ir jautāts par bauslību Vēstulē galatiešiem. Kāda bauslība ir pamācītāja, kas mūs vada pie Kristus? Es atbildu: “Kā ceremoniālā bauslība, tā arī morālais desmit baušļu kodekss.”

Kristus bija visas jūdu pārvaldes un reliģijas pamats. Ābela nāves cēlonis bija Kaina atsacīšanās pieņemt Dieva plānu, lai paklausības skolā tiktu glābts ar Kristus asinīm, ko simbolizēja uz Kristu norādošo upuru pienesšana. Kains atteicās izliet asinis, kas attēloja Kristus asinis, kuras reiz tiks izlietas visas pasaules labad. Visu šo iekārtojumu bija plānojis Dievs, un Kristus kļuva par visas ceremoniālās kalpošanas pamatu. Tas ir sākums tās uzdevumam vadīt grēcīgus cilvēkus uz pārdomām par Kristu – visas jūdu pārvaldes un reliģijas pamatu.

Visi, kas kalpoja svētnīcā, pastāvīgi tika pamācīti saprast Kristus starpnieka darbu cilvēces labā. Šī kalpošana katrā sirdī tiecās pamodināt mīlestību uz Dieva likumiem, kas ir arī Viņa valsts likumi.” (E. Vaita „Izmeklētas vēstis”, 1. sēj., 233. lpp.)

„Desmit baušļu likumus nevajadzētu aplūkot tik daudz no aizliedzošās puses, kā no žēlastības viedokļa skatoties. Šie aizliegumi ir droša ķīla laimei paklausībā. Pieņemot tos kopā ar Kristu, tie skaidros mūsu raksturu un mūs iepriecinās visos mūžīgajos laikmetos. Paklausīgajiem tas ir kā aizsargājošs mūris.” (Turpat, 235. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Mēs bieži cīnāmies ar jautājumu, kā mēs varam uzvarēt grēku savā dzīvē. Kādi apsolījumi mums ir Bībelē par uzvaru pār grēku? Kā mēs varam labāk sevi nostādīt, lai palīdzētu šiem apsolījumiem kļūt reāliem? Vienlaikus – kāpēc mums ir jābūt tik uzmanīgiem, lai būtu droši, ka mēs visu savu glābšanas cerību liekam nevis uz šīm uzvarām, kuras iegūstam, bet uz Kristus uzvaru mūsu labā?

2. Mēs bieži dzirdam kristiešus sakām, ka baušļi ir atcelti. Protams, tie paši kristieši iestājas pret grēku, kas nozīmē, ka viņi patiesībā nedomā, ka baušļi būtu atcelti. Ko viņi patiesībā domā, izsakot šo domu? (Norāde: kura baušļa kontekstā parasti tiek pausts šis uzskats?)

KOPSAVILKUMS:

Bauslība tika dota, lai norādītu grēciniekiem uz viņu vajadzību pēc Kristus. Kā aizbildnis tā nodrošina pamācības par Dievu un pasargāšanu no ļauna. Bet kā disciplinētāja tā arī norāda uz mūsu grēcīgumu un pelnīto sodu. Kristus atbrīvo mūs no bauslības soda un raksta Savu likumu mūsu sirdīs.

NO VERGIEM PAR MANTINIEKIEM

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 3:26-4:20; Rom. 6:1-11; Ebr. 2:14-18; 4:14, 15; Rom. 9:4, 5.

ATMIŅAS PANTS:

„Tātad tu vairs neesi vergs, bet gan dēls un, ja dēls, tad caur Dievu arī mantinieks.” (Gal. 4:7)

Dāvils saka galatiešiem, ka viņiem nevajadzētu dzīvot un rīkoties kā vergiem, bet gan kā Dieva dēliem un meitām, ar visām tiesībām un privilēģijām. Šī bija patiesība, kas bija jādzird jaunajam Mārtiņam Luteram. Padziļinoties viņa pārliecībai par grēku, jaunais vīrietis mēģināja ar saviem darbiem iegūt piedošanu un mieru. Viņš vadīja visstingrāko dzīvi, mēģinot ar gavēšanu, negulēšanu un pērieniem pakļaut savas būtnes jaunumus, no kuriem dzīve klosterī nespēja atbrīvot. Viņš neizvairījās no neviena upura, kas viņam varētu dot to sirds šķīstību, kas varētu darīt viņu spējīgu nostāties attaisnotam Dieva priekšā. Kā viņš vēlāk teica, viņš bija svētbijīgs mūks, kas stingri ievēroja sava ordeņa noteikumus, tomēr mieru tajā viņš neatrada. “Ja jebkad mūks būtu varējis mantot Debesis ar saviem mūka darbiem, tad man noteikti vajadzēja tās mantot.” Tomēr tā nenotika.

Tikai tad, kad viņš vēlāk sāka saprast patiesību par glābšanu Kristū, kā tā ir atklāta galatiešiem, viņš sāka iegūt garīgu brīvību un cerību savai dvēselei. Pateicoties tam, mūsu pasaule vairs nekad nebija tāda kā iepriekš.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 19. augustā.

Mūsu stāvoklis Kristū (Gal. 3:26-29)

Paturot prātā Gal. 3:25, izlasi Gal. 3:26. Kā šis pants palīdz mums saprast, kādas ir mūsu attiecības ar bauslību tagad, kad Jēzus mūs ir atpircis? _____

Vārds „jo”, ar ko sākas 26. pants (angļu tulk.), norāda, ka Pāvils redz tiešu saistību starp šo pantu un iepriekšējo. Tieši tāpat kā saimnieka dēls bija pedagoga uzraudzībā tikai tik ilgi, kamēr viņš bija mazs, Pāvils saka, ka tie, kas nāk pie ticības Kristum, nav vairs mazi bērni. Viņu attiecības ar likumu ir mainītas, jo viņi tagad ir pieauguši Dieva „dēli”.

Vārds „dēli”, protams, nenorāda tikai uz vīriešiem. Pāvils skaidri iekļauj arī sievietes šajā kategorijā (Gal. 3:28). Iemesls, kāpēc viņš lieto nevis vārdu „bērni”, bet „dēli”, ir tas, ka viņš domā par ģimenes mantojumu, kas tika nodots vīriešu kārtas pēctecim, kā arī faktu, ka „Dieva dēli” bija īpašs apzīmējums Israēlam Vecajā Derībā (5. Moz. 14:1, Hoz. 11:1). Kristū tagad arī pagāni bauda īpašas attiecības ar Dievu, kādas agrāk baudīja tikai Israēls.

Kas padara kristības par tik nozīmīgu notikumu? Gal. 3:27, 28; Rom. 6:1-11; 1. Pēt. 3:21. _____

Pāvils 27. panta sākumā atkal lieto vārdu „jo”, kas atkal norāda uz viņa sprieduma loģisko attīstību. Pāvils redz kristības kā radikālu lēmumu, lai savienotu savu dzīvi ar Kristu. Rom. 6. nodaļā viņš simboliski apraksta kristības kā mūsu savienošanos ar Jēzu gan Viņa nāvē, gan augšāmcelšanās. Galatiešiem Pāvils izmanto citu metaforu: kristības ir akts, kas ietērpj cilvēku Kristū. Pāvila terminoloģija atgādina brīnišķīgus pantus Vecajā Derībā, kas runā par tērpšanos taisnībā un glābšanā (skat. Jes. 61:10, Īj. 29:14). „Pāvils redz kristības kā brīdi, kad Kristus – līdzīgi drēbēm – apņem ticīgo. Lai gan Pāvils nelieto šo terminu, viņš apraksta taisnību, kas tiek piešķirta ticīgajiem.” (Franks Dž. Matera „Galatieši” 145. lpp. („Galatians”, Collegeville, Minn.: The Liturgical Press, 1992))

Mūsu savienība ar Kristu, ko simbolizē kristības, nozīmē, ka tas, kas ir patiesība par Kristu, ir patiesība arī par mums. Tā kā Kristus ir Ābrahāma sēkla, ticīgie kā „Kristus līdzmantinieki” (Rom. 8:17) ir mantinieki arī visiem derības apsolījumiem, kas doti Ābrahāmam un viņa pēcnācējiem.

Pārdomā šo domu, ka tas, kas ir patiesība par Kristu, ir patiesība arī par mums. Kā šai pārsteidzošajai patiesībai vajadzētu ietekmēt visus mūsu eksistences aspektus? _____

Pasaules pirmspēku paverdzināti

Tikko salīdzinājis mūsu attiecības ar Dievu kā dēla un mantnieka attiecības, Pāvils tagad sīkāk paskaidro šo metaforu, iekļaujot mantnieka tēmu Gal. 4:1-3. Viņš atsauc atmiņā situāciju, kur liela īpašuma īpašnieks mirst, atstājot mantojumu vecākajam dēlam. Taču viņa dēls ir vēl mazs. Kā tas bieži notiek arī mūsdienās, tēvs ir izvirzījis noteikumu, ka viņa dēlam jābūt aizbildņū un menedžeru uzraudzībā, kamēr viņš sasniedz pilngadību. Lai gan uz papīra viņš ir sava tēva īpašuma saimnieks, praktiski viņš ir tikai nedaudz augstāks par vergu.

Pāvila līdzība atgādina pedagogu Gal. 3:24, bet šajā gadījumā aizbildņū un menedžeru spēks ir daudz pārāks un daudz svarīgāks. Viņi ir atbildīgi ne tikai par saimnieka dēla audzināšanu, bet arī par visiem finansiālajiem un administratīvajiem jautājumiem, līdz kamēr dēls ir pietiekami nobriedis, lai pats uzņemtos šos pienākumus.

Izlasi Gal. 4:1-3. Ko Pāvils šeit pasaka tādu, kas palīdz mums saprast, kādai lomai mūsu dzīvē vajadzētu būt bauslībai tagad, kad mēs esam Kristū? _____

Ko tieši Pāvils ir domājis ar frāzi „pasaules pirmspēku paverdzināti” (Gal. 4:3, 8), par to tiek diskutēts. Grieķu vārds „stoiheia” burtiski nozīmē „elementi”. Daži šeit saskata pamatelementu aprakstu, no kā sastāv Universs (2. Pēt. 3:10, 12), vai dēmoniskus spēkus, kas pārvalda šo Jauno laikmetu (Kol. 2:15), vai arī neattīstītus reliģiskās dzīves principus, reliģijas ābeci (Ebr. 5:12). Pāvils uzsver cilvēces bērnišķo stāvokli līdz Kristus ienākšanai šajā pasaulē (Gal. 4:1-3). Tādā gadījumā Pāvils pasaka, ka Vecās Derības laiks ar likumiem un upuriem bija tikai evaņģēlija ābece, kas izgaismoja glābšanas pamatus. Tādējādi, lai arī cik svarīgi un pamācoši Israēlam bija ceremoniālie likumi, tie bija tikai ēnas tam, kas nāks. Tie nekad nav bijuši paredzēti tam, lai ieņemtu Kristus vietu.

Regulēt kāda dzīvi ar šiem likumiem, nevis norādīt uz Kristu, ir kā atgriešanās atpakaļ laikā. Galatiešiem atgriešanās pie pasaules pirmspēkiem pēc tam, kad Kristus jau ir atnācis, būtu tā, it kā pieaugušais dēls Pāvila līdzībā gribētu būt atkal bērns!

Lai gan tāda ticība kā bērnam var būt pozitīva (Mat. 18:3), vai tas ir tas pats, kas garīgs briedums? Vai tu varētu teikt – jo vairāk audz garīgi, jo līdzīgāka bērnam kļūst tava ticība? Cik bērnišķīga, „nevainīga” un uzticīga ir tava ticība?

„Dievs sūtīja savu Dēlu”

„Bet, kad pienāca laiku piepildījums, Dievs sūtīja savu Dēlu, kas piedzima no sievas, piedzima pakļauts bauslībai.” (Gal. 4:4)

Tas, ka Pāvils izvēlas vārdu „piepildījums”, norāda uz aktīvu Dieva lomu Sava mērķa īstenošanā cilvēku vēsturē. Jēzus neatnāca kaut kādā laikā. Viņš atnāca tieši precīzi tajā laikā, kuru Dievs bija sagatavojis. No vēsturiskās perspektīvas šis laiks ir zināms kā Pax Romana (Romas miers), 200 gadu ilgs relatīvas stabilitātes un miera periods Romas impērijā. Romas iekarotā Vidusjūras piekrastes pasaule atnesa mieru, kopīgu valodu, izdevīgu satiksmi un kopīgu kultūru, kas veicināja ātru evaņģēlija izplatīšanos. No Bībeles perspektīvas tas arī bija norādītais laiks, kad Dievs bija plānojis apsolītā Mesijas nākšanu (skat. Dan. 9:24-27).

Kāpēc Kristus bija jāuzņemas mūsu cilvēcība, lai mūs glābtu? Jāņa 1:14; Gal. 4:4, 5; Rom. 8:3, 4; 2. Kor. 5:21; Fil. 2:5-8; Ebr. 2:14-18; 4:14, 15. _____

Gal. 4:4, 5 satur vienu no viskodolīgākajiem evaņģēlija formulējumiem visā Bībelē. Jēzus ienākšana cilvēces vēsturē nebija nejaušība. „Dievs sūtīja Savu Dēlu.” Citiem vārdiem, Dievs uzņēmās iniciatīvu mūsu glābšanā.

Lai gan Viņš bija pirms pasaules radīšanas eksistējošais Dieva Dēls, Jēzus bija arī „dzimis no sievas”. Lai gan šī frāze ietver domu par piedzimšanu no jaunavas, tā vairāk runā par to, ka Viņš bija īsts cilvēks.

Frāze „piedzima pakļauts bauslībai” norāda ne tikai uz Jēzus jūdaisko iedzimtību, bet ietver arī faktu, ka Viņš nesa mūsu sodu.

Kristum bija jāpieņem mūsu cilvēcība, jo mēs nevaram glābt paši sevi. Savienojot Savu dievišķo dabu ar mūsu kritušo dabu, Kristus kļuva par likumīgu mūsu Vietnieku, Glābēju un Augsto Priesteri. Kā otrais Ādams Viņš nāca, lai izlabotu visu, ko pirmais Ādams bija zaudējis savas nepaklausības dēļ (Rom. 5:12-21). Ar Savu paklausību Viņš pilnībā piepildīja likuma prasības, tādējādi labojot Ādama traģisko kļūdu. Ar savu nāvi pie krusta Viņš piepildīja likuma taisnību, kas prasīja grēcinieka nāvi, tādējādi iegūstot tiesības glābt visus, kas nāk pie Viņa patiesā ticībā un pakļāvībā.

Adopcijas privilēģijas (Gal. 4:5-7)

Gal. 4:5-7 Pāvils izvērš iesākto tēmu, uzsverot, ka Kristus tagad ir izpircis tos, kas bija zem bauslības (4., 5. p.). Vārds „izpirkt” nozīmē „atpirkt”. Tā ir maksa, lai izpirktu brīvību vai nu ķīlniekam, vai vergam. Kā norāda šis konteksts, atpestīšanai ir negatīvs fons: cilvēkam ir vajadzība tikt atbrīvotam.

No kā tad mūs ir jāatbrīvo? Jaunā Derība īpaši min četras lietas: (1) no velna un no viņa viltībām (Ebr. 2:14, 15), (2) no nāves (1. Kor. 15:56, 57), (3) no grēka varas mūsu grēcīgās dabas dēļ (Rom. 6:22) un (4) no likuma soda (Rom. 3:19-24, Gal. 3:13, 4:5).

Kādu pozitīvu mērķi Kristus ir mūsu labā sasniedzis, sagādājot mums glābšanu Sevī? Gal. 4:5-7, Ef. 1:5, Rom. 8:15, 16, 23, 9:4, 5. _____

Mēs bieži runājam par to, ko Kristus ir izdarījis mūsu labā ar šo „glābšanu”. Šis vārds nav tik spilgts un dziļš kā Pāvila lietotais vārds „adopcija” („huiot-hesia”). Lai gan Pāvils ir vienīgais Jaunās Derības autors, kas lieto šo vārdu, adopcija bija labi zināma likumīga procedūra grieķu un romiešu pasaulē. Daži Romas imperatori Pāvila dzīves laikā izmantoja adopciju kā veidu, lai nodrošinātu sev pēcteci, ja viņiem nebija likumīga mantinieka. Adopcija garantēja daudz privilēģiju: „(1) Adoptētais dēls kļuva par sava adoptētāja īsto dēlu, (2) adoptētājs piekrita audzināt bērnu apzinīgi un nodrošināt viņam nepieciešamo ēdienu un apģērbu, (3) adoptētājs nevar atteikties no sava adoptētā dēla, (4) bērnu nedrīkst padarīt par vergu, (5) bērna īstajiem vecākiem nav tiesību prasīt viņu atpakaļ, (6) adopcija piešķir mantinieka tiesības.” (Derek R. Moore-Crispin, “Galatians 4:1–9: The Use and Abuse of Parallels”, The Evangelical Quarterly, vol. LXI/No. 3 (1989), 216. lpp.)

Ja šīs tiesības tiek garantētas laicīgā līmenī, tad tikai varam iedomāties, cik daudz lielākas ir privilēģijas, kas mums ir kā Dieva adoptētajiem bērniem!

Izlasī Gal. 4:6, neaizmirstot, ka ebreju vārds „Abba” bija vārds, kā bērni sauca savu tēvu, līdzīgi mūsdienās lietotajam vārdam „tētis”. Jēzus to lietoja lūgšanā (Marka 14:36). Kā Dieva bērniem arī mums ir priekštiesība saukt Dievu par „Abba”. Vai tu baudi šādas tuvas attiecības ar Dievu savā personīgajā dzīvē? Ja nē, kur ir problēma? Ko tu vari mainīt savā dzīvē, lai tev būtu šī tuvība?

Kāpēc atgriezties verdzībā? (Gal. 4:8-20)

Izlasi Gal. 4:8-20. Uzraksti kopsavilkumu tam, ko Pāvils šeit pasaka.

Cik nopietni viņš uztver viltus mācības galatiešu vidū? _____

Pāvils precīzi neaprunā galatiešu reliģisko praksi, bet viņš noteikti domāja par nepareizajām pielūgsmes sistēmām, kas noveda pie garīgas verdzības. Patiešām, viņš tās uzskatīja par tik bīstamām un graužošām, ka uzrakstīja dedzīgu vēstuli, brīdinot galatiešus, ka tas, ko viņi dara, līdzinās tam, ka dēli vēlas kļūt par vergiem.

Lai gan Pāvils neieslīgst detaļās, ko viņš galatiešu rīcībā saskata tik nepieņemamu? Gal. 4:9-11. _____

Daudzi ir skaidrojuši Pāvila atsauci uz dienām, mēnešiem, gadiem un laikiem (Gal. 4:10) ne tikai attiecībā uz ceremoniālo bauslību, bet arī uz sabatu. Tomēr šādi interpretācijai nav pierādījumu. Sāksim ar to, ka, ja Pāvils patiešām būtu gribējis atlasīt sabatu un citas specifiskas jūdu tradīcijas, tad no Kol. 2:16 kļūst skaidrs, ka viņš tās būtu nosaucis konkrēti. Otrkārt, Pāvils skaidri atklāj, ka, lai arī ko galatieši darītu, tas viņus ir aizvedis prom no brīvības Kristū atpakaļ verdzībā. „Ja septītās dienas sabata ievērošana pakļauj cilvēku verdzībai, tad sanāk, ka pats Radītājs ir bijis pakļauts verdzībai, kad Viņš svinēja pirmo sabatu pasaules vēsturē!” (“SDA Bībeles komentāri”, 6. sēj., 967. lpp.) Bez tam, kāpēc Jēzus nevis vienkārši ievēroja sabatu, bet mācīja ļaudīm, kā to ievērot, ja jau pareiza sabata ievērošana jebkurā variantā atņem cilvēkiem brīvību, kas viņiem ir Kristū? (Skat. Marka 2:27, 28; Lūk. 13:10-16.)

Vai septītās dienas adventismā ir kaut kas, kas atņem mums brīvību Kristū?

Vai varbūt problēma ir nevis paši ieradumi, bet mūsu attieksme pret tiem?

Kā nepareiza attieksme var ievest mūs tāda veida verdzībā, par kuru Pāvils tik aizrautīgi brīdināja galatiešus? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Debesu padomē tika izdarīts viss, lai cilvēkiem, kaut arī viņi ir pārkāpuši likumu, nevajadzētu iet bojā savas nepaklausības dēļ, bet caur ticību Kristum kā savam Vietniekam un Galvotājam viņi varētu kļūt par Dieva izredzētajiem, kas paredzēti adopcijai caur Jēzu Kristu saskaņā ar Viņa labo gribu. Dievs vēlas, lai visi cilvēki tiktu glābti. Jo Viņš ir sagādājis visu, atdodot Savu vienpiedzimušo Dēlu, lai samaksātu izpirkšanas maksu par cilvēkiem. Taču bojā ies tie, kas atteiksies tikt adoptēti caur Jēzu Kristu. Cilvēku lepnums pretojas pieņemt glābšanas iespēju. Bet cilvēcīgi nopelni nepieļauj dvēseles atrašanos Dieva klātbūtnē. Tas, kas padara cilvēku Dievam pieņemamu, ir Kristus piedāvātā žēlastība caur ticību Viņa vārdā. Darbos vai laimīgu jūtu lidojumā nav nekā, kas varētu pierādīt, ka cilvēks ir Dieva izredzēts. Jo izredzētie ir izraudzīti caur Kristu.” (E. Vaita „Izredzēti Kristū”, „Laika zīmes” 1893. gada 2. janvārī)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pakavējies vairāk pie domas, ko nozīmē un ko nenozīmē būt kā bērniem savās gaitās ar Kungu! Kādas bērna īpašības mums vajadzētu izkopt savā ticībā un attiecībās ar Dievu? Tajā pašā laikā kā mēs varam šo ideju pārspīlēt? Pārrunājiet!

2. Kas ir tas, kas cilvēkiem rada bailes no domas par žēlastību, glābšanu tikai ticībā? Kāpēc daudzi cilvēki drīzāk gribētu paši sev nopelnīt glābšanu, ja tas būtu iespējams?

3. Grupā pārrunājiet ceturtdienas noslēguma jautājumu! Kā mēs kā septiņās dienas adventisti varam tikt pieķerti sava veida verdzībā, no kuras mums vajadzēja būt brīviem? Kā tas var notikt ar mums? Kā mēs varam zināt, ka tas notiek ar mums, un kā mēs no tā varam atbrīvoties?

KOPSAVILKUMS:

Kristū mēs esam adoptēti Dieva ģimenē kā Viņa dēli un meitas. Kā Dieva bērniem mums ir pieejamas visas tiesības un privilēģijas, ko nodrošina šādas ģimenes attiecības. Saistības ar Dievu, kas balstās uz noteikumiem un likumiem vien, būtu mulķīgas. Tas būtu līdzīgi kā tad, ja dēls gribētu atteikties no savām pozīcijām un mantojuma, lai kļūtu par vergu.

PĀVILA KĀ DRAUDZES GANA AICINĀJUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻĀS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 4:12-20, 1. Kor. 11:1, Fil. 3:17, 1. Kor. 9:19-23, 2. Kor. 4:7-12.

ATMIŅAS PANTS:

„Brāļi, es jūs lūdzu, topiet tādi kā es, jo es esmu kā viens no jums! Jūs man neko jaunu neesat nodarījuši.” (Gal. 4:12)

Rā mēs līdz šim esam redzējuši, Pāvils nemīkstina galatiešiem teiktos vārdus. Tomēr viņa stingrā valoda vienkārši atspoguļo dziļo interesi par paša dibinātās draudzes garīgo labklājību, kādu viņš izjuta. Līdzās izšķirošajiem teoloģiskajiem jautājumiem, kurus Pāvils risina, Vēstule galatiešiem plašākā nozīmē parāda arī to, cik svarīgas ir pareizas doktrīnas. Ja tas, kam mēs ticam, nebūtu svarīgi, ja doktrināra precizitāte nebūtu tik nozīmīga, tad kāpēc Pāvils savā vēstulē bija tik dedzīgs, tik nepiekāpīgs? Patiesība, protams, ir tāda, ka tam, kam mēs ticam, ir ļoti liela nozīme, īpaši evaņģēlija jautājumā.

Gal. 4:12-20 Pāvils turpina savu lekciju, lai gan ar nedaudz mainītu pieeju. Pāvils ir izteicis daudz detalizētu un teoloģiski izsmalcinātu argumentu, lai pārliecinātu galatiešus par viņu kļūdām. Tagad viņš izsaka daudz personīgāku aicinājumu kā draudzes gans. Pretēji viltus mācītājiem, kuriem nav patiesas intereses par galatiešiem, Pāvils atklāj patiesas rūpes, satraukumu, cerību un mīlestību, kas labam ganam piemīt attiecībā uz savu ietiepīgo ganāmpulku. Viņš ne tikai izdarīja teoloģiskas korekcijas, viņš meklēja iespējas kalpot tiem, kurus mīlēja.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 26. augustā.

Pāvila sirds

Izlasi Gal. 4:12-20. Kas šajos pantos ir mudinājis Pāvilu izteikt šo vēsti? _____

Sākotnējā norāde uz bažām, kas smagi gulstas uz Pāvila sirdi, ir viņa personīgais lūgums 12. pantā. Lūgums seko tūlīt pēc Pāvila uzstājības, lai galatieši kļūst „tādi kā es”. Dažos tulkojumos vārda „lūgties” vai „ļoti lūgt” nozīme nav pilnībā izteikta. Šeit grieķu vārds ir „deomai”. Lai gan to var tulkot kā „skubināt” vai „lūgt”, ar šo grieķu vārdu saistās daudz spēcīgāka izmisuma izjūta (skat. 2. Kor. 5:20, 8:4, 10:2). Patiesība Pāvils saka: „Es jūs ļoti lūdzos!”

Pāvils nesatraucas vienkārši par teoloģiskām idejām un doktrināriem uzskatiem. Viņa sirds ir saistīta ar to cilvēku dzīvi, kuri ir nākuši pie Kristus caur viņa kalpošanu. Viņš sevi uzskata par kaut ko vairāk nekā vienkārši draugu, Pāvils taču bija viņu garīgais tēvs, un viņi – Pāvila bērni. Pat vēl vairāk – Pāvils savas bažas par galatiešiem salīdzina ar satraukumu un sāpēm, kādas piedzīvo māte dzemdībās (Gal. 4:19). Pāvils domāja, ka viņa līdzšinējās „pūles” ir bijušas pietiekamas viņu drošai „atbrīvošanai”, dibinot draudzi. Bet tagad, kad galatieši novērsās no patiesības, Pāvils atkal no jauna piedzīvoja šīs „radību sāpes”, lai nodrošinātu viņu labklājību.

Kāds mērķis Pāvilam ir attiecībā uz galatiešiem? Kādu rezultātu viņš grib redzēt no visām šīm „radību sāpēm” viņu labā? Gal. 4:19 _____

Vispirms aprakstījis galatiešus kā dzemdē veidojušos, tagad Pāvils runā par pašiem galatiešiem kā par grūtniecēm. Vārds, kas tulkots kā „izveidoties”, medicīnā tika lietots attiecībā uz embrija attīstību. Ar šo salīdzinājumu Pāvils apraksta, ko nozīmē būt kristietim gan katram personīgi, gan kā draudzei. Būt Kristus sekotājam ir kaut kas vairāk nekā tikai apliecināt ticību. Tas ietver radikālas pārmaiņas, kļūstot līdzīgākiem Kristum. Pāvils „negaidīja dažas nelielas pārmaiņas galatiešos, bet gan tādas pārvērtības, ka, skatoties uz viņiem, būtu redzams Kristus.” (Leons Moriss „Galatieši” (Downers Grove, Ill.: InterVarsity Press, 1996), 142. lpp.)

Kā tu esi redzējis Kristus raksturu atklājamies savā dzīvē? Kādās jomās tev vēl ir jāaug? _____

Izaicinājums atdarināt

Izlasi 1. Kor. 11:1, Fil. 3:17, 2. Tes. 3:7-9 un Ap. d. 26:28, 29. Kā tas, kas šeit ir rakstīts, atspoguļojas Gal. 4:12? Kā mums saprast to, ko Pāvils grib pateikt?

Vairākkārt savās vēstulēs Pāvils iedrošina kristiešus atdarināt viņa uzvedību. Katrā situācijā Pāvils sevi parāda kā autoritatīvu paraugu, kuram ticīgajiem vajadzētu sekot. 2. Tes. 3:7-9 Pāvils piedāvā sevi kā paraugu tam, kā ticīgajiem Tesalonikā vajadzētu strādāt, lai paši sevi uzturētu un nebūtu par nastu citiem. 1. Kor. 11:1 Pāvils aicina korintiešus atdarināt viņu, liekot citu labklājību pirmajā vietā. Vēstulē galatiešiem Pāvila bažas, šķiet, ir atšķirīgas.

Gal. 4:12 Pāvils nelūdz galatiešus atdarināt viņu. Viņš lūdz, lai viņi kļūst tādi kā viņš, – viņš runā nevis par rīcību, bet par būšanu. Kāpēc? Galatiešu problēma nebija neētiska uzvedība vai bezdievīgs dzīvesveids, kā tas bija Korintas draudzē. Problēmas Galatijā sakņojās pašā kristietības būtībā. Tās bija vairāk par cilvēku „būtību”, nevis par „uzvedību”. Pāvils neteica, rīkojieties kā es, bet gan – topiet tādi kā es. Tieši ar šādiem vārdiem sastopamies Ap. d. 26:29 – Pāvila aicinājumā Hērodom Agripam II, kur Pāvils raksta: „Lai Dievs dod, ka agri vai vēl ne vien tu, bet arī visi, kas mani šodien dzird, kļūtu tādi, kāds es esmu, tikai bez šīm važām.” Citiem vārdiem, Pāvils atsaucas uz savu kristieša pieredzi, uz pamatu, kas balstīts vienīgi uz Kristu, uz ticību, kas uzticas tam, ko Kristus viņa labā ir darījis un nevis uz viņa bauslības darbiem. Galatieši vairāk vērtēja savu uzvedību, nevis savu piederību Kristum.

Lai gan Pāvils īpaši nepaskaidro, kā viņš vēlas, lai galatieši kļūst viņam līdzīgi, situācijas konteksts norāda, ka tas nebija vispārējs apgalvojums, kas ietver visus viņa dzīves aspektus un detaļas. Tā kā viņa bažas bija uz bauslību vērstā galatiešu reliģija, Pāvils noteikti domāja par brīnišķīgo mīlestību, prieku, brīvību un pārliecību par glābšanu, ko viņš bija atradis Jēzū Kristū. Kristus pāri stāvošo brīnumu gaismā Pāvils bija iemācījies visu citu uzskatīt par mēsliem (Fil. 3:5-9), un viņš ilgojās, kaut galatieši paši varētu iegūt tādu pašu pieredzi.

Vai tu pazīsti kādu, kas tev ir labs paraugs (izņemot Jēzu)? Ja jā, kādas ir šīs personas īpašības, kuras tu uzskati par pamācošām, un kā tu vari labāk atklāt šīs īpašības arī savā dzīvē? _____

Es tapu tāds kā jūs

Izlasi 1. Kor. 9:19-23. Ko Pāvils pasaka šajos pantos, kas var palīdzēt mums labāk saprast, ko viņš grib pateikt galatiešiem pēc 4:12? (Skat. arī Ap. d. 17:16-34, 1. Kor. 8:8-13, Gal. 2:11-14.)

Gal. 4:12 var likties nedaudz mulsošs pants. Kāpēc galatiešiem būtu jākļūst tādiem, kāds ir Pāvils, ja jau Pāvils ir kļuvis tāds, kādi ir galatieši?

Kā mēs vakardienas tēmā redzējām, Pāvils gribēja, lai viņi kļūst līdzīgi viņam viņa pilnīgajā ticībā un uzticībā tam, ka glābšanai pilnīgi pietiek ar Kristu. Viņa komentārs par tapšanu līdzīgam viņiem bija atgādinājums, kā viņš kā jūds bija kļuvis par pagānu „bez bauslības”, lai varētu aizsniegt pagānus ar evaņģēlija vēsti; kā lielais pagānu misionārs Pāvils bija iemācījies, kā sludināt evaņģēliju gan jūdiem, gan pagāniem. Interesanti, ka saskaņā ar 1. Kor. 9:19-23, lai gan evaņģēlijs palika tas pats, Pāvila metodes mainījās atkarībā no cilvēkiem, kurus viņš centās aizsniegt.

„Pāvils bija pionieris tajā, ko mūsdienās mēs saucam par kontekstualizāciju, vajadzību pasniegt evaņģēliju tādā veidā, kas runā pilnībā to cilvēku kontekstā, kuriem tas ir domāts.” (Timotejs Džordžs „New American Commentary: The Epistle to the Galatians” (Nashville, Tenn.: Broadman&Holman Publishers, 1994), 321. lpp.)

Paša Pāvila komentārs 1. Kor. 9:21 norāda uz viņa uzskatiem, ka pastāv robeža, cik tālu vajadzētu atļauties evaņģēlija kontekstualizāciju. Viņš min, piemēram, ka, ja pastāv brīvība izvēlēties dažādas metodes jūdu un pagānu aizsniegšanā, šī brīvība nedod tiesības dzīvot dzīvesveidu bez bauslības, jo kristieši atrodas „Kristus bauslībā”.

Lai gan kontekstualizācija ne vienmēr ir viegla, „cik tālu vien mēs spējam atdalīt evaņģēlija sirdi no tā kultūras kokona un pielāgot kontekstam Kristus vēsti, neizmainot tā saturu, arī mums vajadzētu kļūt par Pāvila atdarinātājiem” (turpat, 321., 322. lpp.).

Ir viegli iziet uz kompromisu, vai ne? Dažreiz ir tā, jo ilgāk cilvēks ir bijis kristietis, jo vieglāk ienāk kompromiss. Kāpēc tas tā varētu būt? Paskaties godīgi uz sevi. Cik daudz kompromiss ir ielauzies tavā dzīvē un kā tu to attaisno? Kā tu varētu to pagriezt atpakaļ tajās jomās, kur tas ir vajadzīgs?

Toreiz un tagad

Pāvila attiecības ar Galatijas ticīgajiem ne vienmēr bijušas tik vēsas un sa-režģitas, kādas tās kļuva vēlāk. Atspoguļojot laiku, kad viņš Galatijā sludināja evaņģēliju pirmoreiz, Pāvils dedzīgos vārdos izsaka, cik labi tie viņu uzņēmuši. Kas bija noticis?

Kāds notikums bija pamudinājis Pāvilu doties sludināt evaņģēliju uz Galatiju?

Gal. 4:13 _____

Acīmredzot doties uz Galatiju sludināt evaņģēliju nebija Pāvila sākotnējais nodoms. Tomēr slimības dēļ, kas viņam uzbruka ceļā, viņš bija spiests vai nu palikt ilgāk Galatijā, vai arī doties uz Galatiju, lai atveseļotos. Nav zināms, kāda kaite tieši piemeklēja Pāvilu. Daži uzskata, ka tā bija malārija, citi, balsoties uz Pāvila vārdiem, ka galatieši bija labprātīgi izraut sev acis un atdot tās viņam, izsaka domu, ka tā varbūt bija kāda acu slimība. Viņa slimība varēja arī būt saistīta ar „dzeloni miesā”, ko viņš min 2. Kor. 12:7-9.

Lai arī kāds bija Pāvila ciešanu iemesls, viņš mums atklāj, ka tas bija tik nepatīkams, ka bija kļuvis galatiešiem par pārbaudījumu. Pasaulē, kur slimība bieži tika uzskatīta par dievišķas nelabvēlības zīmi (Jāņa 9:1, 2, Lūk. 13:1-4), Pāvila slimība ātri varēja kļūt galatiešiem par attaisnojumu gan viņa, gan viņa vēsts atmešanā. Bet galatieši uzņēma viņu no visas sirds. Kāpēc? Jo viņu sirdis bija sasildījusi krusta vēsts (Gal. 3:1) un Svētā Gara pārliecinošais iespaids. Kādu iemeslu viņi varētu minēt savas attieksmes maiņai?

*Kāds varētu būt Dieva iemesls Pāvila ciešanām? Kā Pāvils varēja kalpot citiem, cīnoties pats ar savām problēmām? Rom. 8:28, 2. Kor. 4:7-12, 12:7-10.*_____

Lai arī kāda bija Pāvila slimība, tā noteikti bija nopietna un varēja viegli kļūt par ieganstu vainot Dievu savās problēmās vai vienkārši pārtraukt sludināt evaņģēliju. Pāvils tā nedarīja. Tā vietā, lai izmantotu savu stāvokli savā labā, Pāvils izmantoja izdevību, lai vairāk paļautos uz Dieva žēlastību. „Laiku pa laikam Dievs ir izmantojis dzīves likstas – slimības, vajāšanas, nabadzību, pat dabas katastrofas un negaidītas traģēdijas – kā iespēju parādīt Savu žēlastību un kā līdzekli, lai nestu uz priekšu evaņģēliju.” (Timotejs Džordžs „Vēstule galatiešiem”, 323., 324. lpp.)

*Kā tu vari iemācīties grūtībās un pārbaudījumos vairāk paļauties uz Kungu? (Kādas izvēles iespējas tev vēl pastāv?)*_____

Sacīt patiesību

Izlasi Gal. 4:16. Ko spēcīgu Pāvils šeit pasaka? Vai tu esi piedzīvojis kaut ko līdzīgu? (Skat. arī Jāņa 3:19, Mat. 26:64, 65; Jer. 36:17-23.) _____

Izteicienam „sacīt patiesību” bieži vien ir negatīvas blakus nozīmes, īpaši mūsu laikmetā, kad tas var tikt uzskatīts par smagu sišanu, nespēju savaldīties, „netaupi ienaidnieku” taktiku, izstāstot kādam patiesību, lai arī cik nepatīkama vai nevēlama tā varētu būt. Ja nebūtu Pāvila komentāru Gal. 4:12-20 un vēl dažu citu, kas izkaisīti visā vēstulē (Gal. 6:9, 10), kāds varētu kļūdaini secināt, ka Pāvila interese par evaņģēlija patiesību stāv pāri jebkādei mīlestības izpausmei. Tomēr, kā mēs redzējam, lai gan Pāvils bija nobažījies par galatiešiem, kas zina „evaņģēlija patiesību” (skat. Gal. 2:5, 14), šis bažas radās tāpēc, ka viņš mīlēja šos cilvēkus. Kurš gan nav piedzīvojis, cik sāpīgi var būt izteikt rājienu vai neatšķaidītu patiesību tiešos vārdos kādam, kas to nevēlas dzirdēt? Mēs to darām, jo rūpējamies par šo cilvēku, nevis vēlamies viņam radīt sāpes, lai gan reizēm mūsu vārdu tūlītējais iespaids ir sāpes vai pat dusmas un aizvainojums pret mums. Un tomēr mēs to darām, jo šai personai ir nepieciešams to dzirdēt, lai arī cik ļoti viņa to negribētu.

Ko Pāvils Gal. 4:17-20 saka par tiem, kas ir viņa pretinieki? Ko bez viņu teoloģijas viņš vēl izaicina? _____

Pretēji Pāvila evaņģēlija atklātībai, ar ko viņš riskēja izsaukt galatiešu dusmas, viņa pretinieki aktīvi centās pielabināties galatiešiem, taču nevis mīlestības dēļ, bet savu savtīgo motīvu dēļ. Precīzi nav skaidrs, ko Pāvils domāja, sakot, ka viņa pretinieki „grib šķirt no mums”, lai gan tas, iespējams, attiecas uz mēģinājumiem atņemt evaņģēlija privilēģijas, kamēr nav izdarīta apgraižšana.

Padomā par kādu gadījumu, kad tavi vārdi, lai arī cik tie bija uzticami un vajadzīgi, izsauca kāda cilvēka dusmas pret tevi. Ko tu iemācījies no šīs pieredzes, kas tev var palīdzēt nākamreiz, kad vajadzēs darīt kaut ko līdzīgu?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Galatijas draudzēs evaņģēlija vēsti bija aizstājuši atklāti, nemaskēti maldi. Novecojušās jūdaisma ceremonijas bija stājušās Kristus, patiesā ticības pamata, vietā. Apustulis redzēja, ka Galatijas ticīgo glābšanai no draudošajiem iespaidiem bija nepieciešami visizšķirošākie pasākumi, visasākie brīdinājumi.

Prast savu darbu piemērot to stāvoklim, kuriem cenšamies palīdzēt, ir ļoti svarīga mācība, kas jāapgūst ikvienam Kristus kalpam. Maigums, pacietība, noteiktība un stingrība var dot vienādi labus rezultātus, bet tikai pareizi jāizšķir, kā tieši katrā atsevišķā gadījumā rīkoties. Pareiza izturēšanās pret dažādi domājošajiem cilvēkiem atšķirīgos apstākļos un stāvokļos ir darbs, kas prasa gudrību un Dieva Gara apgaismotu un svētotu spriedumu. [..]

Tos, kas reiz savā dzīvē bija iepazīnušies ar Dieva spēku, Pāvils aicināja atgriezties pie pirmās mīlestības uz evaņģēlija patiesību. Ar neapgāžamiem argumentiem viņš tos pārliecināja par priekšrocību kļūt brīviem vīriem un sievietēm Kristū, kura salīdzinošā žēlastība visus, kas Viņam pilnīgi nododas, ietērpj dievišķās taisnības drēbēs. Viņš norādīja, ka katrai dvēselei, kas vēlas tikt izglābta, vajadzīgi patiesi, personīgi piedzīvojumi ar Dievu.

Apustuļa nopietnais, sirsnīgais lūgums nepalika bez ievēribas. Svētais Gars darbojās ar varenu spēku, un daudzi, kuru kājas bija noklīdušas uz svešām takām, atgriezās savā iepriekšējā evaņģēliskajā ticībā. No šī brīža viņi nesatricināmi sargāja savu Kristus dāvāto brīvību.” (E.Vaita „Apustuļu darbi”, 385., 386., 388. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pakavējieties vairāk pie ciešanu jautājuma un kā Dievs tās var izmantot. Kā tikt galā ar situācijām, kad liekas, ka no ciešanām nenāks nekas labs?

2. Pārdomājiet domu par Kristu, kas veidojas mūsos. Ko tas praktiski nozīmē? Kā mēs varam zināt, ka tas mūsos notiek? Kā mēs varam nekrist mazdūšībā, ja tas nenotiek tik ātri, cik, pēc mūsu domām, vajadzētu notikt?

KOPSAVILKUMS:

Pieminējis veselu rindu detalizētu un teoloģiski izsmalcinātu argumentu, tagad Pāvils izsaka personīgāku un emocionālāku aicinājumu galatiešiem. Viņš lūdz viņus ieklausīties padomā, atgādinot pozitīvās attiecības, kādas viņiem reiz bija, kā arī bažas un patieso mīlestību, ko viņš izjūt pret viņiem kā garīgais tēvs.

DIVAS DERĪBAS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 4:21-31; 1. Moz. 1:28; 2:2, 3; 3:15; 15:1-6; 2. Moz. 6:2-8; 19:3-6.

ATMIŅAS PANTS:

„Taču Debesu Jeruzāleme ir brīva, viņa ir mūsu māte.” (Gal. 4:26)

Ristieši, kas noliedz Vecās Derības autoritāti, bieži baušļu došanā pie Sinaja saskata pretrunas ar evaņģēliju. Viņi secina, ka uz Sinaja dotā derība aino laikmetu cilvēces vēsturē, kad glābšana bija balstīta uz paklausību likumam. Bet, tā kā cilvēkiem neizdevās dzīvot saskaņā ar bauslības prasībām, Dievs, kā viņi saka, ieviesa jaunu derību, žēlastības derību caur Jēzus Kristus nopelnu. Tāda arī ir viņu izpratne par divām derībām: veco, kas balstīta uz likumu, un jauno, kas balstīta uz žēlastību.

Lai cik izplatīts būtu šis uzskats, tas ir nepareizs. Glābšana nekad nav nākusi no paklausības likumam – Vecās Derības jūdaisms jau no paša sākuma bija žēlastības reliģija. Burta kalpība, ar ko Pāvils saskārās Galatijā, bija nepareiza izpratne ne tikai par kristietību, bet par visu Veco Derību. Abas derības nenodala laiks; tās atspoguļo cilvēku attieksmi. Tie ir divi atšķirīgi veidi, kā cilvēki cenšas saskaņoties ar Dievu, aizvedot atpakaļ laikā līdz pat Kainam un Ābelam. Veco derību aino tie, kas līdzīgi Kainam kļūdaini pašjāvās paši uz savu paklausību kā uz līdzekli, lai patiktu Dievam. Turpretī jauno derību aino to cilvēku pieredze, kas līdzīgi Ābelam pilnībā pašjāvās uz Dieva žēlastību darīt visu, ko Viņš bija apsolījis.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 2. septembrī.

Pamatizpratne par derībām

Daudzi uzskata Pāvila Israēla vēstures skaidrojumu Gal. 4:21-31 kā visgrūtāko posmu šajā vēstulē. Tas ir tāpēc, ka šis ir augstas sarežģītības pakāpes arguments, kas prasa plašas Vecās Derības personu un notikumu pārzināšanu. Pirmais solis, kas jāveic, lai saprastu šo Bībeles daļu, ir jāiegūst pamatizpratne par Vecās Derības konceptu, kas ir Pāvila argumenta centrā: konceptu par derību.

Ebreju vārds, kas tulkots kā „derība”, ir „berit”. Vecajā Derībā tas lietots gandrīz 300 reižu un attiecas uz saistošu līgumu vai vienošanos. Tūkstošiem gadu derībām bija būtiska loma attiecību regulēšanā starp cilvēkiem un tautām visos senajos Tuvajos Austrumos. Derībās bieži bija ietverta dzīvnieku kaušana kā daļa no derības noslēgšanas (burtiski „nogriešanas”). Dzīvnieku nogalināšana simbolizēja, kas notiks ar to pusi, kas neievēros savus derības solījumus un pienākumus.

„No Ādama līdz Jēzum Dievs ir izturējies pret cilvēci ar veselu derības apsolījumu sēriju, kas vērsta uz Pestītāju un kas sasniedz kulmināciju Dāvida derībā (1. Moz. 12:2, 3; 2. Sam. 7:12-17; Jes. 11). Israēlam atrodoties Bābeles gūstā, Dievs apsolīja vēl ietekmīgāku „jauno derību” (Jer. 31:31-34) saistībā ar Dāvida cilts Mesijas nākšanu (Ec. 36:26-28; 37:22-28).” (Hanss K. LaRondelle, „Mūsu Radītājs – Pestītājs” („Our Creator Redeemer” Berrien Springs, Mich.: Andrews University Press, 2005), 4. lpp.)

Kas bija pamatā Dieva sākotnējai derībai ar Ādamu Ēdenes dārzā pirms grēkā krišanas? 1. Moz. 1:28; 2:2, 3, 15-17. _____

Lai gan laulība, fizisks darbs un sabats bija daļa no radīšanas derības nolikuma, tās galvenais punkts bija Dieva pavēle neēst aizliegto augli. Šīs derības pamats bija „paklausī un dzīvo!”. Dabā, kas bija radīta saskaņā ar Dievu, Kungs neprasīja neiespējamo. Paklausība bija cilvēka dabīgā tieksme. Tomēr Ādams un Ieva izvēlējās darīt to, kas nebija dabīgs, un ar šo rīcību viņi ne tikai pārrāva šo radīšanas derību, bet arī padarīja to neiespējamo cilvēkiem, kas bija grēka samaitāti. Dievam bija jāatrod veids, kā atjaunot attiecības, kuras Ādams un Ieva bija zaudējuši. Viņš to paveica, nekavējoties radot žēlastības derību, balstītu uz apsolījumu par Glābēju. (1. Moz. 3:15).

Izlasi 1. Moz. 3:15, pirmo evaņģēlija apsolījumu Bībelē. Kur šajā pantā tu redzi norādi uz cerību, kas mums ir Kristū? _____

Derība ar Ābrahāmu

Kādus derības apsolījumus Dievs izteica Ābramam 1. Moz. 12:1-5? Kāda bija Ābrama atbilde? _____

Dieva sākotnējie apsolījumi Ābramam veido vienu no spēcīgākajām daļām Vecajā Derībā. Visi šie panti ir par Dieva žēlastību. Tas ir Dievs, nevis Ābrams, kurš dod solījumus. Ābrams nebija paveicis neko, lai iegūtu Dieva labvēlību. Šeit arī nav nekādu norāžu, kas liktu domāt, ka Dievs un Ābrams kaut kādā veidā strādāja kopā, lai noslēgtu šo vienošanos. Visu apsola Dievs. Turpretī Ābrams tiek aicināts parādīt ticību Dieva apsolījumu drošībai, nevis kaut kādai vispārīgai „ticībai”, bet ticībai, kas atklājas savas plašās ģimenes atstāšanā (75 gadu vecumā!), dodoties uz Dieva apsolīto zemi.

„Ar „svētībām”, kas tika izteiktas Ābramam un caur viņu visai cilvēcei, Radītājs no jauna atklāja Savu mērķi glābt. Viņš bija „svētījis” Ādamu un Ievu Paradīzē (1. Moz. 1:28; 5:2) un tad „svētīja Noa un viņa dēlus” pēc plūdiem (9:1). Šādi Dievs paskaidroja Savu sākotnējo apsolījumu par Pestītāju, kurš atpestīs cilvēci, iznīcinās ļaunumu un atjaunos Paradīzi (1. Moz. 3:15). Dievs apstiprināja apsolījumu ar Savu universālo misiju svētīt „visus cilvēkus.” (Hanss K. LaRondelle „Mūsu Radītājs – Pestītājs”, 22., 23. lpp.)

Kādus jautājumus par Dieva apsolījumu Ābrams uzdeva pēc tam, kad desmit gadus bija gaidījis apsolītā dēla piedzimšanu? 1. Moz. 15:1-6. _____

Bieži ir viegli slavināt Ābramu kā ticības vīru, kurš nekad nav uzdevis nevienu jautājumu un nekad nav šaubījies. Tomēr Raksti zīmē citādu ainu. Ābrams ticēja, bet šajā ceļā viņam bija arī jautājumi. Viņa ticība bija augoša ticība. Lidzīgi tēvam Marka 9:24 Ābrams pamatā teica Dievam 1. Moz. 15:8: „Es ticu, palīdzi manai neticībai.” Atbildot Dievs žēlsirdīgi deva garantiju Viņa apsolījuma drošībai, noslēdzot derības attiecības ar viņu (1. Moz. 15:7-18). Šo apsolījumu tik pārsteidzošu padara nevis fakts, ka Dievs ieiet derības attiecībās ar Ābrahāmu, bet gan tas, cik zemu Dievs ir gatavs noliekties, lai to izdarītu. Atšķirībā no citiem seno Tuvo Austrumu valdniekiem, kas izvairījās no domas par apsolījumu došanu saviem kalpiem, Dievs ne tikai deva Savu vārdu, bet, simboliski iemiesojoties nokautajos dzīvniekos, Viņš uz spēles lika Savu dzīvību. Protams, Jēzus atdeva Savu dzīvību Golgātā, lai Viņa apsolījums kļūtu par realitāti.

Nosauc dažas jomas, kurās tev jādzīvo ticībā un jānotic tam, kas liekas neiespējams! Kā tu vari iemācīties turēties pie tā, lai kas arī notiktu? _____

Ābrahāms, Sāra un Hagara

Kāpēc Pāvils tik nicinoši izturas pret starpgadījumu ar Hagaru? (Gal. 4:21-31, 1. Moz. 16) Kādu svarīgu punktu glābšanas jautājumā Pāvils izceļ, izmantojot šo stāstu no Vecās Derības? _____

Hagaras loma 1. Mozus grāmatas stāstā ir tieši saistīta ar Ābrama neveiksmi ticēt Dieva apsolījumiem. Kā ēģiptiešu verdzene Ābrama saimē Hagara visdrīzāk bija nonākusi Ābrama īpašumā kā viena no daudzajām dāvanām, ko faraons viņam bija devis, maksājot par Sāru notikumā, kur pirmoreiz parādās Ābrama neticība Dieva apsolījumiem (1. Moz. 12:11-16).

Pēc tam, kad Ābrams un Sāra desmit gadus bija gaidījuši apsolītā dēla piedzimšanu, viņi vēl joprojām bija bez bērniem. Nonākusi pie secinājuma, ka Dievam ir nepieciešama viņu palīdzība, Sāra deva Ābramam Hagaru kā blakus-sievu. Lai gan mums tas izklausās dīvaini, Sāras plāns bija diezgan atjautīgs. Saskaņā ar senām tradīcijām sieviete verdzene varēja likumīgi kalpot kā māte aizvietotāja savai neauglīgajai kundzei. Tādējādi Sāra jebkuru bērnu, kurš bija piedzimis no viņas vīra un Hagaras, varēja uzskatīt par savu. Lai gan viņas plāns tiešām izdevās, tas nebija Dieva apsolītais bērns.

Šis stāsts mums ir spēcīgs piemērs tam, kā, saskaroties ar biedējošiem apstākļiem, pat tik lieli Dieva vīri var zaudēt ticību. Ābrahāms 1. Moz. 17:18, 19 lūdzās, lai Dievs pieņem Ismaēlu kā viņa mantinieku. Kungs, protams, noraidīja šo piedāvājumu. Vienīgais „brīnumainais” elements Ismaēla dzimšanā bija Sāras labprātība dalīties savā vīrā ar citu sievieti! Faktā, ka šai sievietei piedzima bērns, nebija nekā sevišķa, tas bija bērns, kas dzimis „pēc miesas”. Ja Ābrahāms būtu uzticējies Dieva apsolītajam, nevis ļāvis apstākļiem uzvarēt šo uzticību, nekas tamlīdzīgs nebūtu noticis, aiztaupot daudz sāpju.

Kādi bija apstākļi, kad dzima Īzaks – salīdzinājumā ar Ismaēla dzimšanu? 1. Moz. 17:15-19; 18:10-13; Ebr. 11:11, 12. Kāpēc šie apstākļi prasīja no Ābrahāma un Sāras tik lielu ticību? _____

Kā tavs ticības trūkums Dieva apsolījumiem ir radījis sāpes? Kā tu vari mācīties no šīm kļūdām un turēt Dievu pie vārda par spīti visam? Kādus lēmumus tu vari pieņemt, kas varētu stiprināt tavu spēju uzticēties Dieva apsolījumiem? _____

Hagara un Sinaja kalns (Gal. 4:21-31)

Kāda veida derības attiecības Dievs gribēja nodibināt ar Saviem ļaudīm pie Sinaja? Ko līdzīgu tu šeit saskati ar Dieva apsolījumiem Ābrahāmam? 2. Moz. 6:2-8, 19:3-6, 5. Moz. 32:10-12. _____

Dievs vēlējās ar Israēla bērniem pie Sinaja ieiet tādās pašās derības attiecībās, kādas Viņš bija noslēdzis ar Ābrahāmu. Patiesībā Dieva vārdiem Ābrahāmam 1. Moz. 12:1-3 ir daudz kas līdzīgs tam, ko Viņš teica Mozum 2. Moz. 19. Abos gadījumos Dievs uzsver, ko Viņš darīs Savu ļaužu labā. Viņš nelūdz, lai israēlieši apsola darīt visu, lai nopelnītu Viņa svētības, tā vietā viņiem ir jāpaklausa, atbildot uz šīm svētībām. Ebreju vārds, kas tulkots kā „uzklausīt” un „turēt” (2. Moz. 19:5), burtiski nozīmē „dzirdēt”. Dieva vārdi neietver taisnošanu ar darbiem. Tieši pretēji, Viņš gribēja, lai Israēlam būtu tāda pati ticība, kāda raksturoja Ābrahāma atbildi uz Viņa apsolījumiem (vismaz pārsvarā!).

Ja jau derības attiecības, ko Dievs piedāvāja Israēlam pie Sinaja, bija līdzīgas tām, ko Viņš bija devis Ābrahāmam, kāpēc Pāvils Sinaja kalnu salīdzina ar negatīvo piedzīvojumu ar Hagaru? 2.Moz. 19:7-25, Ebr.8:6, 7. _____

Derībai pie Sinaja bija nolūks norādīt uz cilvēka grēcīgumu un Dieva bagātīgās žēlastības dziedināšanu, kas simboliski atklājās svētnīcas kalpošanā. Problēma pie Sinaja nebija no Dieva puses, bet gan drīzāk tā bija ļaužu kļūdainajos solījumos (Ebr. 8:6). Tā vietā, lai atbildētu uz Dieva apsolījumiem pazemībā un ticībā, Israēls atbildēja pašpārliecināti: „Visu, ko tas Kungs ir teicis, mēs darīsim.” (2. Moz. 19:8) Pēc vairāk nekā 400 Ēģiptē vergu kārtā nodzīvotiem gadiem viņiem nebija īstas izpratnes par Dieva varenību, ne arī par to, cik grēcīgi ir viņi paši. Tieši tāpat kā Ābrahāms un Sāra centās palīdzēt Dievam piepildīt Viņa apsolījumus, tā arī Israēls mēģināja pārtaisīt Dieva žēlastības derību par darbu derību. Hagara simbolizē Sinaju tāpēc, ka abi mēģina parādīt cilvēka centienus glābties ar darbiem.

Pāvils nesaka, ka pie Sinaja dotais likums būtu ļauns vai likvidējams. Viņš ir nobažījies, ka galatieši burtiski pārprot bauslību. „Tā vietā, lai kalpotu viņiem kā apliecinājums viņu pašu nespējai iegūt Dieva labvēlību, ievērojot likumus, bauslība veicināja viņos dziļi iesakņotu apņemšanos būt atkarīgiem no saviem personīgajiem resursiem, lai panāktu Dieva labvēlību. Tādējādi bauslība nekalpoja žēlastības nolūkos, lai vestu jūdus pie Kristus. Tā vietā tā novērsa viņus no Kristus.” (O. Palmer Robertsons „Derību Kristus” (The Christ of the Covenants, Phillipsburg, N. J.: Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1980), 181. lpp.)

Ismaēls un Īzāks mūsdienās

Pāvila kodolīgais Israēla vēstures apraksts bija domāts, lai atbildētu uz viņa pretinieku argumentiem, ka viņi ir īstie Ābrahāma pēcnācēji un ka Jeruzāleme – jūdu kristietības un bauslības centrs – ir viņu māte. Pagāni, viņi teica, ir ārpus likuma; ja viņi grib kļūt par patiesiem Kristus sekotājiem, viņiem vispirms ir jākjūst par Ābrahāma bērniem, pakļaujoties apgraizīšanas likumam.

Patiesība, Pāvils saka, ir gluži pretēja. Šie burta kalpi nav Ābrahāma dēli, bet ir ārļaulības bērni, līdzīgi kā Ismaēls. Uzticoties apgraizīšanai, viņi paļaujas uz „miesu”, tā kā Sāra izdarīja ar Hagaru un israēlieši ar Dieva likumu pie Sinaja. Pagānu ticīgie tomēr bija Ābrahāma dēli nevis dabīgā ceļā, bet – līdzīgi Īzākam – pārdabiskā veidā. „Līdzīgi Īzākam viņi bija Ābrahāmam dotā apsolījuma papildījums. Viņu piedzimšana brīvībā līdzīgi Īzākam bija dievišķās žēlastības darbs; līdzīgi Īzākam viņi piederēja apsolījuma derību līnijai.” (Džeimss D. G. Dans „Vēstule galatiešiem” („The Epistel to the Galatians”, London: Hendrickson Publishers, 1993), 256. lpp.)

*Ar ko īstajiem Ābrahāma pēcnācējiem nāksies sastapties šajā pasaulē?
Gal. 4:28-31, 1. Moz. 21:8-12.*_____

Būt apsolījuma bērnam Īzākam nozīmēja ne tikai svētības, bet arī pretestību un vajāšanas. Attiecībā uz vajāšanām Pāvilam prātā nāk 1. Moz. 21:8-10 aprakstītā ceremonija, kur Īzāks tiek pagodināts un šķiet, ka Ismaēls par viņu ņirgājas. Ebreju vārds 1. Moz. 21:9 burtiski nozīmē „smieties”, bet Sāras reakcija liek domāt, ka Ismaēls zobojās un izsmēja Īzāku.

Lai gan Ismaēla uzvedība mūsdienās var nelikties nekas īpašs, tā atklāja dziļāku sacelšanos, kas saistīta ar situāciju, kad uz spēles tiek liktas ģimenes pirmdzimtā tiesības. Daudzi valdnieki senatnē mēģināja nostiprināt savas pozīcijas, atbrīvojoties no potenciālajiem sāncensiem, tai skaitā no brāļiem un māsām (Soģu 9:1-6). Lai gan Īzāks saskārās ar pretestību, viņš baudīja arī visas mīlestības, aizsardzības un labvēlības privilēģijas, kas viņam nāca līdz kā sava tēva mantiniekam.

Kā Īzāka garīgajiem pēctečiem mums nevajadzētu būt pārsteigtiem, ja ciešam grūtības un pretestību, pat draudzes ģimenē.

*Kā tu esi piedzīvojis vajāšanas, pat no tiem, kas ticības dēļ tev stāv vistuvāk?
Uzdod sev arī šo grūto jautājumu: vai tu esi bijis vainīgs citu vajāšanā viņu ticības dēļ? Padomā par to.*_____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi E. Vaitas grāmatā „Sentēvi un pravieši” nodaļu „Bauslība un derības” 363.–373. lpp. „Bet kāpēc gan tika slēgta vēl cita derība pie Sinaja, ja atpestīšanas apsolījums bija ietverts jau derībā ar Ābrahāmu? Verdzībā ļaudis lielā mērā bija pazaudējuši izpratni par Dievu un ar Ābrahāmu slēgtās derības principiem. (..)

Dievs viņus noveda pie Sinaja; Viņš tiem atklāja savu godību. Viņš deva savu bauslību ar lielu svētību apsolījumiem, ja tie ievēros nosacījumu: “Ja jūs uzklausīsiet Manu balsi un turēsiet Manu derību, (..) tad jūs būsit Man par priesteru un ķēniņu valsti un par svētu tautu!” Dievs viņus noveda pie Sinaja; Viņš tiem atklāja savu godību. Viņš deva savu bauslību ar lielu svētību apsolījumiem, ja tie ievēros nosacījumu: “Ja jūs uzklausīsiet Manu balsi un turēsiet Manu derību, (..) tad jūs būsit Man par priesteru un ķēniņu valsti un par svētu tautu! (..)” (2. Moz. 19:5,6) Ļaudis neizprata savas sirds grēcīgumu un to, ka bez Kristus nav iespējams ievērot Dieva likumus, tādēļ labprāt slēdza šo derību ar Dievu. (..) Tomēr pagāja tikai nedaudzas nedēļas, līdz tie jau lauza savu derību ar Dievu un metās zemē, lai pielūgtu cilvēka rokām darinātu elka tēlu. Tagad tie vairs nevarēja cerēt uz Dieva labvēlību derībā, kuru bija lauзуši, tādēļ, redzot savu grēcīgumu un vajadzību pēc piedošanas, tie tika vadīti izjust, cik nepieciešams ir Pestītājs, kas bija ietverts derībā ar Ābrahāmu un uz kuru norādīja upuru pienešana. Tā ticībā un mīlestībā tie tika savienoti ar Dievu kā ar Atsvabinātāju no grēka jūga un līdz ar to bija sagatavoti pareizi novērtēt jaunās derības svētības.” (E. Vaita „Sentēvi un pravieši”, 371., 372. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Vai tava staigāšana ar Dievu ir vairāk pēc „vecās derības” vai pēc „jaunās derības”? Kā tu vari noteikt atšķirību?

2. Kādi jautājumi jūsu vietējās draudzes iekšienē rada spriedzi visā miesā? Kā tos varētu atrisināt? Lai gan tu varbūt uzskati sevi par „vajāšanu” upuri, kā tu vari pārliecināties, ka pats neesi tas, kurš vajā? Kur šeit ir smalkā robeža? (Skat. arī Mat. 18:15-17.)

3. Cik reizes tu esi Kungam apsolījis nedarīt to vai šo vai darīt tikai to un to? Kā šis skumjais fakts palīdz tev saprast žēlastības nozīmi?

KOPSAVILKUMS:

Hagaras, Ismaēla un Israēla bērnu stāsts pie Sinaja ilustrē, cik mulķīgi ir pajauties uz savām pūlēm panākt to, ko Dievs ir apsolījis. Šī paštaisnības metode ir attiecināma uz veco derību. Jaunā derība, kas pirmo reizi tika noslēgta ar Ādamu un Ievu pēc grēkā krišanas, tad atjaunota ar Ābrahāmu un beigās piepildīta Kristū, ir mūžīgā žēlastības derība.

BRĪVĪBA KRISTŪ

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 5:1-15; 1. Kor. 6:20; Rom. 8:1; Ebr. 2:14, 15; Rom. 8:4; 13:8.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet jūs, brāļi, esat aicināti brīvībai; vienīgi nedodiet vaļu miesas tieksmēm, bet kalpojiēt viens otram mīlestībā.” (Gal. 5:13)

Pāvils Gal. 2:4 piemin, cik svarīgi ir pasargāt „brīvību”, kas mums ir Kristū Jēzū. Bet ko Pāvils domā, runājot par „brīvību”, ko viņš nemin pārāk bieži? Ko ietver šī brīvība? Cik tālu tā sniedzas? Vai tai ir kādas robežas? Un kāda saistība brīvībai Kristū ir ar bauslību?

Pāvils iesāk šos jautājumus, brīdinot galatiešus par divām briesmām. Pirmās briesmas ir burta kalpība. Pāvila oponenti Galatijā bija tik iegrimuši centienos nopelnīt Dieva labvēlību ar savu uzvedību, ka viņi pazaudēja no skata Kristus darba atbrīvojošo raksturu, glābšanu, kas viņiem Kristū ticības dēļ jau piederēja. Otrs drauds ir tieksme ar izlaidīgu dzīvesveidu ļaunprātīgi izmantot brīvību, ko Kristus mums ir nopircis. Tie, kas tā uzskata, kļūdains domā, ka brīvība ir pretstats likumam.

Gan burta kalpība, gan izlaidība ir pretējas brīvībai, jo tās abas vienādi tur savus sekotājus zināma veida verdzībā. Pāvila aicinājums galatiešiem tomēr ir stāvēt stingri patiesajā brīvībā, kas viņiem likumīgi pieder Kristū.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 9. septembrī.

Kristus mūs ir atsvabinājis

„Brīvībai Kristus mūs ir atsvabinājis, tad nu pastāviet tajā un neuzņemieties atkal bauslības jūgu.” (Gal. 5:1)

Līdzīgi militāram komandierim, kurš izdod uzmundrinošu pavēli svārstīgajam karaspēkam, Pāvils pavēl galatiešiem neatteikties no savas brīvības Kristū. Pāvila spēcīgais un sakāpinātais tonis liek viņa vārdiem gandrīz izlēkt no grāmatas un rīkoties. Patiesībā liekas, ka tieši to Pāvils gribēja panākt. Lai gan pants tēmas ziņā ir saistīts ar iepriekšējiem un nākamajiem pantiem, tā izteiksmes veids un sintaktisku savienojumu trūkums grieķu valodā norāda, ka Pāvils ir gribējis, lai šis pants izceltos kā milzīgs ziņojumu dēlis. Brīvība Kristū ir visu Pāvila argumentu kopsūma, un galatiešiem draud briesmas no tās atteikties.

Izlasi Gal. 1:3, 4; 2:16 un 3:13. Kādas metaforas ir izmantotas šajos pantos un kā tās palīdz mums saprast, ko Kristus mūsu dēļ ir izdarījis? _____

Pāvila vārdi „brīvībai Kristus mūs ir atsvabinājis” (Gal. 5:1) liek domāt, ka viņam prātā stāv vēl kāda metafora. Šajā frāzē izmantotie vārdi ir līdzīgi formulējumiem, kas sastopami pie vergu atbrīvošanas. Tā kā vergiem nav oficiālu tiesību, tika uzskatīts, ka dievība var nopirkt viņiem brīvību, un, no otras puses, vergi, lai gan oficiāli tad būtu brīvi, patiesībā pieder Dievam. Protams, dzīvē šis process bija fikcija – vergs vai verdzene vienkārši templī samaksāja par savu brīvību. Pārdomā, piemēram, šādu formulējumu, kas lietots gandrīz tūkstoš ierakstos, kas atrasti Pītijas Apolona templī Delfos un datēti no 201. g. p. m. ē. līdz mūsu ēras 100. gadam: „Par brīvību Pītijas Apolons nopirka no Sosiba Amfisa verdzeni, kuras vārds ir Nikija. [...] Samaksu par brīvību Nikija ir nodevusi Apolonam.” (Bens Vaiveringtons III „Žēlastība Galatijā” (Grand Rapids, Mich.: William B. Eerdmans Publishing Company, 1998), 340. lpp.)

Šis formulējums terminoloģijas ziņā ir līdzīgs Pāvila formulējumam, bet ir kāda būtiska atšķirība. Pāvila metaforā nav ietverta nekāda fikcija. Mēs nedrošinām izpirkšanas maksu paši (1. Kor. 6:20, 7:23). Cena mums ir pārāk augsta. Mēs bijām nespējīgi glābt sevi, bet Jēzus iesaistījās un izdarīja to, ko mēs (bez dzīvības zaudēšanas) nevarējām. Viņš samaksāja sodu par mūsu grēkiem, tādā veidā atbrīvojot mūs no soda.

Paskaties uz savu dzīvi. Vai tu esi jebkad domājis, ka vari izglābt sevi pats? Ko tavai atbildei vajadzētu liecināt par to, cik pateicīgam tev vajadzētu būt par to, kas mums ir iedots Jēzū? _____

Kristīgās brīvības raksturs

Pāvila pavēle stāvēt stipri brīvībā nav izteikta izolēti. To ievada svarīgs apgalvojums: „Kristus mūs ir atbrīvojis.” Kāpēc kristiešiem vajadzētu stipri stāvēt savā brīvībā? Jo Kristus viņus jau ir atbrīvojis. Citiem vārdiem, mūsu brīvība ir rezultāts tam, ko Kristus jau mūsu labā ir izdarījis.

Šāda veida faktu apgalvojums, kuram seko aicinājums, ir raksturīgs Pāvila vēstulēs (1. Kor. 6:20; 10:13, 14; Kol. 2:6). Piemēram, Pāvils Rom. 6. nodaļā izsaka dažus norādošus apgalvojumus par faktiem, kāds ir mūsu stāvoklis Kristū, tādiem kā „zinādami, ka vecais cilvēks mūsos ir līdz ar Viņu krustā sists” (Rom. 6:6). Uz šī fakta pamata Pāvils izsaka pavēlošu aicinājumu: „Lai jūsu mirstīgajā miesā vairs nevalda grēks, kas liek paklausīt tās iekārēm!” (Rom. 6:12) Šādā veidā Pāvils patiesībā pasaka: „Kļūstiet tie, kas jūs jau esat Kristū.” Evaņģēlija ētika neuzliek pienākumu censties darīt kaut ko, lai pierādītu, ka mēs esam Dieva bērni. Drīzāk mēs tā dzīvojam tāpēc, ka jau esam Viņa bērni.

No kā Kristus mūs ir atbrīvojis? Rom. 6:14, 18; 8:1; Gal. 4:3, 8; 5:1; Ebr. 2:14, 15. _____

Vārda „brīvība” lietojums, lai aprakstītu kristiešu dzīvi, Pāvila vēstulēs ir daudz biežāk sastopams nekā citur Jaunajā Derībā. Vārds „brīvība” un tā atvasinājumi Pāvila vēstulēs parādās 28 reizes, bet citur tikai 13 reižu.

Ko Pāvils domāja ar brīvību? Pirmkārt, tas nav tikai abstrakts koncepts. Tas nav saistīts ar politisku brīvību, ekonomisku brīvību vai brīvību dzīvot, kā patīk. Tā ir brīvība, kas ir pamatota mūsu attiecībās ar Jēzu Kristu. Konteksts norāda, ka Pāvils runā par brīvību no verdzības un no soda, kas pienākas pēc bauslības kristietības, bet mūsu brīvība ietver brīvību no grēka, no mūžīgās nāves un no velna.

„Ārpus Jēzus Kristus cilvēka eksistence ir kā jūgs – bauslības jūgs, pasaulē dominējošo jaunuma elementu jūgs, grēka, miesas un velna jūgs. Dievs sūtīja Savu Dēlu pasaulē, lai satriektu šo vergturu varu.” (Timotejs Džordžs „Galatieši”, 354. lpp.)

Kurām lietām tu savā dzīvē jūties kā vergs? Iegaumē Gal. 5:1 un lūdz Dievu padarīt brīvību, kas tev ir Kristū, par realitāti savā dzīvē. _____

Burta kalpības bīstamās sekas

(Gal. 5:2-12)

Veids, kā Pāvils ievada Gal. 5:2-12, norāda, cik svarīgs ir tas, ko viņš tūlīt teiks. „Redzi!”, „Klausieties!” (NRSV), „Iegaumējiet manus vārdus!” (NIV), „Es, Pāvils, saku jums”. Pāvils nemuļķojas. Ar savu spēcīgo vārda „redzi” lietojumu viņš ne tikai pieprasa savu lasītāju nedalītu uzmanību, bet arī atgādina par savu apustulisko autoritāti. Viņš tādējādi norāda, ka, ja pagāniem ir jāveic apgraizīšana, lai viņi tiktu glābti, tad galatiešiem ir jāsaprot, kādas bīstamas sekas ir ietvertas viņu lēmumā.

Izlasi Gal. 5:2-12. No kā Pāvils brīdina, runājot par apgraizīšanu? _____

Pirmās sekas, cenšoties nopelnīt Dieva labvēlību ar apgraizīšanu, ir tas, ka tad cilvēkam ir jāievēro visa bauslība. Pāvila valoda 2. un 3. pantā ietver interesantu vārdu spēli. Viņš saka, ka Kristus viņiem nepalīdzēs („ophelesei”), viņiem būs jāizpilda („opheiletes”) visa bauslība. Ja cilvēks vēlas dzīvot saskaņā ar bauslību, tad viņš nevar vienkārši izvēlēties, kuriem priekšrakstiem sekot. Visu vai neko.

Otrkārt, viņi būs „šķirti” no Kristus. Lēmums būt taisnotam ar darbiem vienlaikus ietver atteikšanos no Dieva piedāvātās taisnošanas Kristū. „Nav iespējams izvēlēties abus ceļus. Nav iespējams pieņemt Kristu, ar to atzīstot, ka tu nevari izglābt sevi, un tad pieņemt apgraizīšanu, ar to pasakot, ka tomēr vari gan.” (Džons R. W. Stots „Vēsts galatiešiem” (Leicester, England: InterVarsity Press, 1968), 133. lpp.)

Pāvila trešais iebildums pret apgraizīšanu ir, ka tā kavē garīgo augšanu. Viņš to salīdzina ar skrējēju, kura tuvošanās finiša līnijai tiek tīšuprāt traucēta. Patiesībā vārds, kas tulkots kā „kavēt” (7. p.), tika lietots militārās aprindās, runājot par „ceļa bloķēšanu, tilta iznīcināšanu vai šķēršļu novietošanu ienaidnieka ceļā, lai neļautu viņam virzīties uz priekšu”. (“SDA Bībeles komentāri”, 6. sēj., 978. lpp.)

Visbeidzot, apgraizīšana noņem pārkāpumus no krusta. Kā? Apgraizīšanas vēsts ietver domu, ka tu vari izglābt sevi. Tā patīk cilvēka lepnumam. Krusta vēsts turpretī uzbrūk cilvēka lepnumam, jo mums ir jāatzīst, ka mēs esam pilnīgi atkarīgi no Kristus.

Pāvilam sāpēja tas, kā šie cilvēki aizstāvēja apgraizīšanu, un viņš saka, ka vēlētos, lai nazis izslīdētu un viņi sagraizītu sevi! Bargi vārdi, bet Pāvila tonis vienkārši atspoguļo, cik nopietns viņa skatījumā bija šis jautājums.

Brīvība, nevis izlaidība (Gal. 5:13)

Gal. 5:13 iezīmē svarīgu pagrieziena punktu šajā vēstulē. Līdz šim Pāvils bija koncentrējies tikai uz savas vēsts teoloģisko saturu, bet tad viņš pievēršas kristieša uzvedības jautājumam. Kā vajadzētu dzīvot cilvēkam, kas nav glābts ar bauslības darbiem?

No kādas nepareizas izpratnes par brīvību Pāvils gribēja pasargāt galatiešus?

Gal. 5:13

Pāvils skaidri apzinājās iespējamo nepareizo izpratni, kas varētu izrietēt no viņa uzsvara uz žēlastību un brīvību, kas ticīgajiem ir Kristū (Rom. 3:8; 6:1, 2). Tomēr problēma nebija Pāvila evaņģēlijā, bet gan cilvēka tieksmē izdabāt sev. Vēstures lappuses ir piesātinātas ar stāstiem par cilvēkiem, pilsētām un tautām, kuru samaitātība un pagrimums morālā haosā tieši saistās ar paškontroles trūkumu. Kurš gan nav izjutis šādas tieksmes arī savā dzīvē? Tieši tāpēc Pāvils tik noteikti aicina Jēzus sekotājus izvairīties no izdabāšanas miesai. Patiesībā viņš grib, lai viņi dara pretējo – mīlestībā kalpo cits citam. Ikviens, kas kalpo citiem mīlestībā, zina, ka to var izdarīt, tikai nomirstot sev, nomirstot miesai. Tie, kas izdabā savai miesai, nav tie, kam ir tieksme kalpot citiem. Gluži pretēji.

Tādējādi mūsu mīlestība Kristū nav tikai brīvība no verdzības pasaulei, bet aicinājums uz jauna veida kalpošanu, uz atbildību kalpot citiem mīlestībā. Tā ir „iespēja mīlēt tuvāko bez kādiem traucējumiem, iespēja radīt cilvēku kopienas, balstoties uz sevis nodošanu, nevis uz sava spēka un stāvokļa meklēšanu”. (Sems K. Viljams „Galatieši” (Nashville, Tenn.: Abingdon Press, 1997), 145. lpp.)

Tāpēc, ka mēs esam labi pazīstami ar kristietību un arī mūsdienu tulkojumu dēļ, mēs varam ātri palaist garām Gal. 5:13 pārsteidzošo spēku, kas tika nodots ar šiem vārdiem galatiešiem. Pirmkārt, grieķu valoda norāda, ka mīlestība, kas motivē šāda veida kalpošanu, nav parasta cilvēcīga mīlestība. Tad tas būtu neiespējami. Cilvēcīgai mīlestībai ir pārāk daudz nosacījumu. Pāvila noteiktā artikula lietojums pirms vārda „mīlestība” grieķu valodā norāda, ka viņš runā par dievišķo mīlestību, ko mēs saņemam tikai caur Svēto Garu (Rom. 5:5). Patiesi pārsteidzošs ir fakts, ka vārds, kas tulkots kā „kalpot”, ir grieķu vārds „kļūt par vergu”. Mūsu brīvība nav domāta personīgai autonomijai, bet gan savstarpējai verdzībai, kas balstīta uz Dieva mīlestību.

Esi godīgs: vai tu esi kādreiz domājis, ka varētu izmantot brīvību, kas tev ir Kristū, lai izdabātu nedaudz grēkam? Kas slikts ir šāda veida domāšanā?

Piepildot visu bauslību (Gal. 5:13-15)

Kā jūs varat saskaņot Pāvila negatīvo komentāru par „visas bauslības izpildīšanu” (Gal. 5:3) ar viņa pozitīvo apgalvojumu, ka „visa bauslība ir piepildīta” (Gal. 5:14)? Salīdzini Rom. 10:5; Gal. 3:10, 12; 5:3 ar Rom. 8:4; 13:8; Gal. 5:14.

Atšķirību starp Pāvila negatīvajiem komentāriem par „visas bauslības izpildīšanu” un viņa pozitīvajiem apgalvojumiem par „visas bauslības piepildīšanu” daudzi ir uzskatījuši par paradoksālu. Taču atrisinājums ir faktā, ka Pāvils ar nolūku lieto abas frāzes, lai parādītu būtisko atšķirību starp diviem dažādiem veidiem, kā var definēt kristieša uzvedību saistībā ar bauslību. Piemēram, ir svarīgi, ka tad, kad Pāvils runā pozitīvi par kristieša bauslības ievērošanu, viņš nekad neaprunā to kā „bauslības izpildīšanu jeb darīšanu”. Šo frāzi viņš ir pataupījis tikai nepareizai uzvedībai, kad cilvēki mēģina dzīvot zem bauslības un cenšas nopelnīt Dieva atzinību, „izpildot” to, ko likums prasa.

Tas nebūt nenozīmē, ka tie, kas ir atraduši glābšanu Kristū, nav paklausīgi. Nekas nevar būt vēl tālāk no patiesības. Pāvils saka, ka viņi „piepilda” bauslību. Viņš uzskata, ka patiesa kristieša uzvedība ir kaut kas daudz vairāk nekā tikai ārēja paklausība, likuma darīšana. Tā ir likuma piepildīšana. Pāvils lieto vārdu „piepildīt”, jo tas ir kaut kas daudz vairāk par tikai „izpildīšanu”. Šāda veida paklausība ir sakņota Jēzū (skat. Mat. 5:17). Tā nav likuma atmešana, ne arī likuma pazemināšana tikai uz mīlestību, bet gan tas ir veids, kā ticīgais var piedzīvot visas bauslības patieso nolūku un nozīmi!

Saskaņā ar Pāvilu kur atrodama bauslības pilnā nozīme? 3. Moz. 19:18; Marka 12:31, 33; Mat. 19:19; Rom. 13:9; Jēk. 2:8.

Lai gan šeit citēta 3. Mozus grāmata, Pāvila apgalvojums Vēstulē galatiešiem ir pilnīgi sakņots tajā, kā Jēzus lieto 3. Moz. 19:18. Tomēr Jēzus nebija vienīgais jūdu skolotājs, kurš atsaucās uz 3. Moz. 19:18 kā uz visas bauslības kopsavilkumu. Rabīns Hillels, kurš dzīvoja vienu paaudzi pirms Jēzus, sacīja: „Nedari savam tuvākajam to, ko tu ienīsti. Tā ir visa bauslība.” Bet Jēzus redzējums bija radikāli atšķirīgs (Mat. 7:12). Tas ir ne tikai daudz pozitīvāks, bet arī parāda, ka likums un mīlestība nav nesavienojami. Bez mīlestības likums ir tukšs un auksts, bet mīlestībai bez likuma nav virziens.

Kas ir vieglāk un kāpēc – mīlēt citus vai vienkārši paklausīt desmit baušļiem? Līdzdali savu atbildi Bībeles izpētes grupā.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Īsta ticība vienmēr darbojas mīlestībā. Kad tu skaties uz Golgātu, tā nav domāta, lai tava dvēsele tiktu aplklusināta un nepildītu savus pienākumus, ne arī lai tevi aizmidzinātu, bet gan lai radītu tevī ticību Jēzum, ticību, kas darbojas, lai attīrītu dvēseli no savtības gļotām. Kad mēs ticībā pieķeramies Kristum, mūsu darbs ir tikko iesācies. Ikvienam cilvēkam ir samaitāti un grēcīgi ieradumi, kuri jāuzvar enerģiskā karā. Ikviens dvēsele ir aicināta cīnīties ticības cīņā. Ja cilvēks ir Kristus sekotājs, viņš nevar būt ass, viņš nevar būt cietsirdīgs, bez līdzjūtības. Viņš nevar būt rupjš savā valodā. Viņš nevar būt pilns uzpūtības un pašpaaugstināšanās. Viņš nevar būt valdonīgs un lietot skarbus vārdus, kritizēt un nosodīt.

Mīlestības darbi izriet no ticības darba. Bībeles reliģija nozīmē pastāvīgu darbu. „Lai tava gaisma spīd cilvēku priekšā, ka tie ierauga tavus labos darbus un slavē savu Tēvu, kas ir debesīs.” „Gādājiet ar bailēm un drebēšanu, ka topat svēti, jo Dievs ir tas, kas jūsos strādā, lai jūs gribētu un darītu pēc Viņa labā prāta.” Mums ir jābūt dedzīgiem labos darbos. Esiet uzmanīgi, lai jūsu labie darbi nepazūd. Un patiesais Liecinieks saka: „Es zinu tavus darbus.” Lai gan tā ir patiesība, ka mūsu aktivitātes pašas par sevi nenodrošina glābšanu, patiesība ir arī tā, ka ticība, kas savieno mūs ar Kristu, pamudina dvēseli būt aktīvai. (MS 16, 1890) (“SDA Bībeles komentāri”, E. Vaitas piezīmes, 6. sēj., 1111. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet pēdējo ceturtdienas jautājumu. Kura atbilde jūsu grupā šķiet vieglāka un kāpēc? Kādas svarīgas patiesības tava atbilde tev atklāj par to, ko nozīmē piepildīt likumu?

2. Pāvils saka, ka ticība „darbojas” caur mīlestību. Ko viņš ar to domā?

3. Pārbaudi sevi attiecībā uz domu par brīvības Kristū lietošanu, lai izdabātu grēkam. Kāpēc to ir tik viegli darīt? Un tomēr – kādā slazdā cilvēki iekrīt, ja viņi domā šādā veidā? (Skat. 1. Jāņa 3:8.)

KOPSAVILKUMS:

Brīvība ir viens no mīļākajiem Pāvila vārdiem, definējot evaņģēliju. Tas ietver gan to, ko Kristus mūsu labā ir darījis, atbrīvojot mūs no pasaules verdzības, gan arī to, kā mēs esam aicināti dzīvot kristīgu dzīvi. Mums tomēr ir jābūt uzmanīgiem, lai mūsu brīvība nekristu par laupījumu ne burta kalpībai, ne izlaidībai. Kristus mūs neatbrīvoja, lai mēs varētu kalpot sev, bet lai mēs nodotu savu dzīvi kalpošanā savam tuvākajam.

DZĪVOJOT GARĀ

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 5:16-25; 5. Moz. 13:4, 5; Rom. 7:14-24; Jer. 7:9; Hoz. 4:2; Mat. 22:35-40.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet es jums saku: dzīvojiet Garā, tad jūs neļausieties miesas iegribām.”
(Gal. 5:16)

Biena no iemīļotākajām kristīgajām dziesmām ir Roberta Robinsona „Come, Thou Fount of Every Blessing”. Tomēr Robinsons nav vienmēr bijis ticības vīrs. Tēva nāve padarīja viņu dusmīgu un viņš sāka dzert un uzdzīvot. Noklausījies slaveno sludinātāju Džordžu Vaitfeldu, Robinsons nodeva savu dzīvi Kungam, kļuva par metodistu mācītāju un uzrakstīja šo dziesmu, kuras oriģinālā ir šādi vārdi: “Ak, cik liels parādnieks ik dienas es esmu žēlastībai! Lai Tava labestība kā važas piesien manu klejojošo sirdi pie Tevis!”

Kādam nav patikusi pēdējā rindiņa par kristieša klejojošo sirdi, un viņš ir izmainījis šos vārdus tā: „Vēlos pielūgt, Kungs, es jūtu, Vēlos mīlēt Dievu, kuram kalpoju.”

Neskatoties uz redīgētāja labajiem nodomiem, sākotnējie vārdi precīzi apraksta kristieša cīņu. Mums kā ticīgajiem ir divas dabas: miesas un Gara, un tās abas konfliktē. Lai gan mūsu grēcīgā daba vienmēr vēlēšies klejot prom no Dieva, miesas kārības, ja mēs labprātīgi pakļausimies Viņa Garam, mūs nepaverdzinās. Tā ir Pāvila vēsts galvenā doma šīs nedēļas pantos.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 16. septembrī.

Staigāšana Garā

Izlasi Gal. 5:16. Kas kopīgs „staigāšanai” ar ticības dzīvi? 5. Moz. 13:4, 5; Rom. 13:13; Ef. 4:1, 17; Kol. 1:10 _____

„Staigāšana” ir metafora no Vecās Derības, kas attiecas uz to, kā cilvēkam būtu jāuzvedas. Pāvils, pats būdams jūds, savās vēstulēs bieži izmanto šo metaforu, lai aprakstītu, kādai uzvedībai vajadzētu raksturot kristieša dzīvi. Šīs metaforas lietošanu ir viegli sasaistīt arī ar pirmkristiešu draudzes sākotnējo nosaukumu. Pirms Jēzus sekotājus nosauca par kristiešiem (Ap.d. 11:26), viņi bija pazīstami vienkārši kā „Ceļa” sekotāji (Jāņa 14:6, Ap.d. 22:4, 24:14, skat. angļu tulk.). Tas norāda, ka arī sākotnēji kristietība nebija tikai teoloģisku ticības apliecinājumu kopums, kas vērsts uz Jēzu, bet arī dzīvības „ceļš”, pa kuru „staigāt”.

Ar ko Pāvila lietotā metafora atšķiras no tās, kas lietota Vecajā Derībā?

Salīdzini 2. Moz. 16:4; 3. Moz. 18:4; Jer. 44:23 ar Gal. 5:16, 25; Rom. 8:4.

Uzvedība Vecajā Derībā nebija vienkārši definēta kā „staigāšana”, bet īpaši kā „staigāšana likumos”. „Halakhah” ir juridisks termins, ko jūdi lietoja, runājot par noteikumiem un regulējumiem, kas bija atrodami gan bauslībā, gan rabīnu tēvu tradīcijās. Lai gan vārdu „halakhah” parasti tulko kā „jūdu bauslība”, patiesībā šis vārds ir balstīts uz ebreju vārdu „staigāt” un burtiski nozīmē „ejamais ceļš” vai „iešanas veids”. Pāvila komentārs par staigāšanu Garā nav pretējs paklausībai likumam. Viņš neierosina, ka kristiešiem vajadzētu dzīvot tā, lai pārkāptu likumu. Un atkal Pāvils nenostājas pret bauslību vai pret paklausību bauslībai. Viņš nostājas pret legālistisko veidu, kā bauslība tiek nepareizi izmantota. Īstu paklausību, ko vēlas Dievs, nekad nevar iegūt ar ārēju piespiešanos, bet tikai ar iekšēju motivāciju, ko rada Gars (Gal. 5:18).

Kāda ir tava pieredze ar „staigāšanu Garā”? Kā tu to dari? Ko tu savā dzīvē dari tādu, kas apgrūtina šāda veida staigāšanu? _____

Kristieša konflikts

„Jo miesa iekāro pretēji Garam, bet Gars – pretēji miesai. Tādēļ ka tie abi stāv viens otram pretī, jūs nevarat darīt visu, ko gribat” (Gal. 5:17; skat. arī Rom. 7:14-24). Kā tu savā dzīvē kā kristietis esi piedzīvojis šo vārdu skarbo un sāpīgo realitāti? _____

Cīņa, ko Pāvils apraksta, nav ikviena cilvēka cīņa. Tā īpaši attiecas uz iekšēju karu, kas notiek ikvienā kristietī. Tā kā cilvēki ir piedzimuši saskaņai ar miesas vēlmēm (Rom. 8:7), reāls garīgs konflikts tikai tad sāk parādīties, kad mēs piedzimstam no jauna (Jāņa 3:6). Tas nenozīmē, ka nekristieši nekad nepiedzīvo morālu konfliktu. Bet arī tie ir tikai un vienīgi Gara izraisīti. Tomēr kristieša cīņa notiek jaunā dimensijā, jo ticīgajam ir divas dabas, kas karo viena ar otru, miesa ar Garu.

Visā vēsturē kristieši ir ilgojušies atbrīvoties no šīs cīņas. Daži ir centušies atbrīvoties no šīs cīņas, aizejot no sabiedrības, kamēr citi ir apgalvojuši, ka šo grēcīgo dabu var likvidēt ar dievišķas žēlastības palīdzību. Abi mēģinājumi ir nepareizi. Lai gan ar Gara palīdzību mēs noteikti varam pakļaut miesas vēlmes, konflikts turpinās dažādos veidos, kamēr iegūsim jaunu miesu, Kristum atnākot otrreiz. Bēgšana no sabiedrības nepalīdz, jo, lai kurp mēs ietu, mēs nesam cīņu sev līdzī, un to mēs darīsim līdz pat nāvei vai līdz Kristus nākšanai.

Kad Pāvils Rom. 7. nodaļā raksta par kristieša iekšējo konfliktu kā par tādu, kas pasargā no darīšanas pēc sirds patikas, viņš pilnā mērā uzsver šo konfliktu. Tā kā mums ir divas dabas, mēs burtiski esam abās frontes pusēs vienlaicīgi. Mūsu garīgā puse grib to, kas ir garīgs un ienīst miesu. Mūsu miesas puse tomēr ilgojas pēc miesas lietām, kas ir pretējas garīgajām. Diemžēl atgrieztais prāts ir pārāk vājš, lai pats pretotos miesai. Vienīgā cerība, kā mēs varam pakļaut miesu, ir ik dienas izdarīt izvēli nostāties Gara pusē pret savu grēcīgo es. Tāpēc Pāvils mūs tik neatlaidīgi mudina izvēlēties staigāt Garā.

Ņemot vērā savu personīgo pieredzi cīņā ar šīm abām dabām, kādu padomu tu dotu kristietim, kurš cenšas samierināties ar šo cīņu, kas nekad nebeidzas?

Miesas darbi

Iepazīstinājies ar konfliktu, kas pastāv starp Garu un miesu, Pāvils Gal. 5:18-26 sīkāk paskaidro šo pretstatu būtību ar ētisku tikumu un netikumu saraksta palīdzību. Tikumu un netikumu apkopojums bija labi nopamatota literāra īpatnība gan jūdu, gan grieķu un romiešu literatūrā. Šie saraksti nosaka, no kādas uzvedības vajadzētu izvairīties un kādus tikumus izkopt.

Izlasi uzmanīgi tikumu un netikumu sarakstu Gal. 5:19-24. Kas kopīgs, bet tomēr atšķirīgs Pāvila sarakstā, ja salīdzinām ar Jer. 7:9; Hoz. 4:2; Marka 7:21, 22; 1. Tim. 3:2, 3; 1. Pēt. 4:3; Atkl. 21:8? _____

Lai gan Pāvils labi pārzināja tikumu un netikumu sarakstu, pastāv nozīmīga atšķirība, kā viņš izmanto abus sarakstus Vēstulē galatiešiem. Pirmkārt, lai gan Pāvils pretstata abus sarakstus, viņš par tiem nerunā vienādā stilā. Netikumu sarakstu viņš nodēvē par „miesas darbiem”, bet tikumu sarakstu – par „Gara augli”. Tā ir būtiska atšķirība. Džeimss D. G. Dunns raksta: „Miesa pieprasa, bet Gars rada. Ja viens saraksts elpo gaisu, kas pilns nemierīgas pašpārlicinātības un apsēstas sevis apmierināšanas, tad otrs parāda vairāk rūpes par citiem, mierīgumu, dzīvesprieku, uzticamību. Viens izceļ cilvēka manipulācijas, otrs – dievišķu spēku, uzsverot, ka atbildīgas uzvedības avots ir iekšēja pārmaiņa.” (“Vēstule galatiešiem”, 308. lpp.)

Otra intriģējoša atšķirība starp abiem Pāvila sarakstiem ir tā, ka netikumu saraksts ir daudzskaitlī – „miesas darbi”, bet „Gara auglis” ir vienskaitlī. Šī atšķirība liek domāt, ka miesā dzīvota dzīve nerada neko vairāk par šķelšanos, nemieru un nevienprātību. Turpretī dzīve Gara pārvaldībā rada vienu Gara augli, kas atklājas deviņās īpašībās, veicinot vienotību.

Šajā kontekstā daži cilvēki apgalvo, ka tikmēr, kamēr cilvēks ir paties, nav svarīgi, kā viņš tic Dievam. Nekas nevar būt tālāk no patiesības. Pāvila netikumu saraksts parāda pretējo: nepareizi uzskati par Dievu ved pie izkropļotiem uzskatiem par seksuālo uzvedību, reliģiju un ētiku, un tā sekas ir cilvēcīgo attiecību sabrukums. Vēl vairāk – tas var novest arī pie mūžīgās dzīvības zaudējuma (Gal. 5:21).

Pārskati „miesas darbu” sarakstu. Kā katrs no tiem ir viena vai vairāku morāles baušļu pārkāpums? _____

Gara auglis (Gal. 5:22-24)

„Bet Gara auglis ir: mīlestība, miers, prieks, izturība, krietnums, labestība, uzticamība, 23 lēnprātība, savaldība. Pret tādām lietām nav bauslības.” (Gal. 5:22, 23) Kā paklausība desmit baušļiem atspoguļo Gara augli tā, kā tas ir izteikts šajos pantos? (Skat. arī Mat. 5:21, 22, 27, 28; 22:35-40.) _____

Desmit baušļi nav alternatīva mīlestībai. Tie palīdz mums saprast, kā mums vajadzētu parādīt mīlestību gan Dievam, gan cilvēkiem. Lai arī cik tālu mīlestība pārspēj likuma burtu, tā nekonfliktē ar pašu likumu. Doma, ka mīlestība pret Dievu un mīlestība pret cilvēku apiet desmit baušļus, būtu tikpat „saprātīga” kā apgalvot, ka mīlestība pret dabu apiet gravitācijas likumu.

Pretēji ar vienu vārdu aprakstītajiem 15 miesas darbiem Gara auglis ir aprakstīts deviņos elegantos tikumos. Pētnieki domā, ka šie deviņi tikumi ir sargupēti trīs daļās pa trīs, bet ir maz pierādījumu tam, ka būtu svarīga secība, kā ir nosaukti šie tikumi. Daži savukārt skaitlī trīs saskata ietvertu atsauci uz Trīsvienību. Citi tic, ka šis trīsskanis atspoguļo, kā mums vajadzētu izturēties pret Dievu, pret savu tuvāko un visbeidzot pret sevi. Vēl citi uztver šo sarakstu kā būtisku Jēzus aprakstu. Lai gan katram no šiem uzskatiem ir kāda vērtība, vissvarīgākais, ko nedrīkst palaist garām, ir ārkārtīgi lielā nozīme, ko Pāvils kristieša dzīvē piešķir mīlestībai.

Fakts, ka Pāvils ierindo mīlestību kā pirmo no visiem deviņiem tikumiem, nav nejaušība. Viņš jau ir izgaismojis mīlestības centrālo lomu kristīgajā dzīvē Gal. 5:6,13 un pievieno to arī citiem tikumu sarakstiem (2. Kor. 6:6, 1. Tim. 4:12, 6:11 un 2. Tim. 2:22). Ja citi tikumi parādās arī nekristīgos avotos, mīlestība ir skaidri kristīgs tikums. Tas viss norāda, ka mīlestību nevajadzētu uzskatīt tikai par vienu no tikumiem starp daudziem citiem, bet gan par galveno kristīgo tikumu, kas ir atslēga uz visiem citiem tikumiem. Mīlestība Gara auglī ir pārāka par citiem tikumiem (1. Kor. 13:13, Rom. 5:5), un tai vajadzētu būt noteicošajai ikviena kristieša dzīvē un attieksmē (Jāņa 13:34, 35), lai arī cik grūti reizēm var būt parādīt mīlestību.

Cik daudz pašaieliedzības ietver mīlestība? Vai tu vari mīlēt bez pašaieliedzības? Ko Jēzus mums māca par mīlestību un pašaieliedzību? _____

Uzvaras ceļš

Lai gan iekšējais konflikts starp miesu un Garu vienmēr plosisies ikviena ticīgā sirdī, kristieša dzīvē nevajadzētu valdīt sakāvei, neveiksmei un grēkam.

Kā saskaņā ar Gal. 5:16-26 ir tā atslēga, lai dzīvotu tādu dzīvi, kurā Gars valda pār miesu? _____

Gal. 5:16-26 satur piecus atslēgvārdus, kas apraksta tādu dzīvesveidu, kurā valda Gars. Pirmkārt, ticīgajam ir jāstaigā Garā (16. p.). Grieķu valodā šis darbības vārds ir "peripateo", kas burtiski nozīmē „staigāt apkārt vai sekot”. Slavenā grieķu filosofa Aristoteļa sekotāji ir zināmi kā peripatētiķi, jo viņi gāja līdzī Aristotelim visur, kur gāja viņš. Fakts, ka darbības vārds ir tagadnē, norāda, ka Pāvils nerunā par gadījuma rakstura staigāšanu, bet drīzāk par nepārtrauktu ikdienas pieredzi. Bez tam, tā kā arī tā ir pavēle „staigāt Garā”, tā ietver to, ka staigāšana Garā ir izvēle, kas mums jāizdara katru dienu. Otrs darbības vārds ir „vadīt” (18. p.). Tas liek domāt, ka mums ir arī jāļauj Garam vadīt mūs turp, kurp mums vajadzētu iet (salīdzini Rom. 8:14; 1. Kor. 12:2). Mūsu darbs ir nevis vadīt, bet sekot.

Nākamie divi darbības vārdi atrodami Gal. 5:25. Pirmais ir „dzīvot” (grieķu val. "zao"). Ar šo vārdu Pāvils atsaucas uz jaunpiedzimšanas piedzīvojumu, kam vajadzētu raksturot ikviena ticīgā dzīvi. Pāvila tagadnes formas lietojums norāda uz jaunpiedzimšanu, kas ir jāatjauno katru dienu. Tā kā mēs dzīvojam Garā, Pāvils turpina, mums vajag arī „staigāt” Garā. Vārds, kas šeit tulkots kā „staigāt”, atšķiras no 16. pantā lietotā vārda. Šeit tas ir "stoiheo". Tas ir militārs termins, kas burtiski nozīmē „nostāties ierindā”, „turēt soli” vai „pielāgoties”. Šeit doma ir tāda, ka Gars ne tikai dod mums dzīvību, Viņam vajadzētu arī vadīt mūsu dzīvi visās ikdienišķajās gaitās.

Darbības vārds, ko Pāvils lieto 24. pantā, ir „sist krustā”. Tas ir nedaudz šokējoši. Ja mums ir jāseko Garam, tad ir jāpieņem stingrs lēmums darīt galu miesas gribai. Protams, Pāvils runā līdzībās. Mēs sitam krustā miesu, barojot savu garīgo dzīvību un mērdējot badā miesas vēlmes.

Kādas izmaiņas un izvēli tev vajadzētu izdarīt, lai tev piederētu uzvaras, kas ir apsolītas Kristū, – uzvaras, kuras tu, iespējams, pastāvīgi palaid garām? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Kristieša dzīve nav tikai gluda. Tai jāstopas ar nopietniem konfliktiem, tai uzbrūk smagas kārdināšanas. „Jo miesas tieksmes ir pret Garu, un Gara tieksmes ir pret miesu.” Jo tuvāk mēs nākam šīs zemes vēstures noslēgumam, jo maldinošāki un viltīgāki būs ienaidnieka uzbrukumi. Viņa uzbrukumi kļūs arvien nežēlīgāki un arvien biežāki. Tie, kas pretojas gaismai un patiesībai, kļūs arvien cietāki un neietekmējamāki, kā arī niknāki pret tiem, kas mīl Dievu un ievēro Viņa baušļus. (MS 33, 1911)” (“SDA Bībeles komentāri”, E. Vaitas piezīmes, 6. sēj., 1111. lpp.)

„Svētā Gara ietekme ir Kristus dzīvība dvēselē. Kristu mēs neredzam, bet sarunājamies ar Viņu, bet Viņa Svētais Gars mums vienā vietā ir tikpat tuvu, cik citās vietās. Tas darbojas ikvienā un caur ikvienu, kas uzņem Kristu. Tie, kas piedzīvo Gara iemājošanu, atklāj Gara augļus – mīlestību, prieku, mieru, līdzjūtību, lēnprātību, labestību un ticību. (MS 41, 1897)” (“SDA Bībeles komentāri”, E. Vaitas piezīmes, 6. sēj., 1112. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārdomā vairāk domu par miesas tieksmju krustā sišanu. Ko tas nozīmē? Kā mēs to darām? Cik bieži mums tas ir jādara? Kāpēc Pāvils lieto tik spēcīgu darbības vārdu? Ko vārda „sist krustā” lietojums mums stāsta par to, cik smaga ir cīņa ar sevi?

2. Kāda loma, ja tāda vispār ir, ir cilvēka pūlēm piedalīties Gara augļa radīšanā? Ko tava personīgā pieredze liecina par šo lomu?

3. Pāvils saka, ka tiek, kas dara miesas darbus, neņemantos Dieva valstību. Kā tu vari saskaņot šo apgalvojumu ar faktu, ko Pāvils saka, ka mēs tiekam glābti ticībā, nevis ar darbiem?

4. Kas ir lielākā cīņa, ar ko tu saskaries, staigājot ar Kungu? Vai tas ir grēks un tas, ko grēks izdara ar tavām attiecībām ar Dievu? Kurš kristietis gan nav izjutis atsvešināšanos, šaubas un mazdūšību kā sekas grēkam savā dzīvē, īpaši tāpēc, ka mums ir apsolījums uzvarai pār grēku? Ņemot šo faktu uzvaras pār grēku kontekstā, kāpēc mums vienmēr vajadzētu atcerēties, ka mūsu glābšana balstās tikai un vienīgi uz to, ko Jēzus mūsu labā ir izdarījis?

KOPSAVILKUMS:

Lai gan visu ticīgo dzīvē pastāv konflikts starp miesas tieksmēm un Gara tieksmēm, kristieša dzīve nav nolemta neveiksmei. Tā kā Kristus ir uzvarējis grēka un nāves varu, kristīga dzīve var būt tāda dzīve, kurā valda Gars, ik dienas nodrošinot Dieva žēlastību, kas palīdz mums turēt miesas tieksmes ieslodzījumā.

DRAUDZE UN EVANĢĒLIJS

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 6:1-10, Mat. 18:15-17, 1. Kor. 10:12, Rom. 15:1, Jāņa 13:34, Lūk. 22:3.

ATMIŅAS PANTS:

„Tad nu, kamēr mums ir laiks, darīsim labu visiem, īpaši tiem, kas ticībā pieder pie mūsu saimes.” (Gal. 6:10)

Daži kartupeļu audzētāji izdomāja paglabāt lielākos kartupeļus sev, bet sēklai izmantot mazākos. Pēc dažiem neveiksmīgiem gadiem viņi atklāja, ka daba ir samazinājusi viņu kartupeļus līdz marmora bumbiņu lielumam. Šī neveiksme iemācīja zemniekiem svarīgu dabas likumu.

„Nevar paturēt vislabāko sev un pārpalikumu izmantot sēklai. Dzīvības likums nosaka, ka raža atspoguļo sēju.”

„Vēl joprojām ir izplatīta mazu kartupelišu stādīšana. Mēs paņemam dzīves lielās lietas sev un stādām pārpalikumu. Mēs gaidām, ka kāda traka garīgo likumu manevra rezultātā mūsu savtība tiks atalgota ar nesavtību.” (Starptautiskais studentu brālības izdevums, 2007. gada marts)

Pāvils izmantot šo principu Gal. 6:1-10. Tā vietā, lai draudzes locekļi „savā starpā kostos un ēstos” (Gal. 5:15, RV), draudzei vajadzētu būt vietai, kur Gars vada pie citu pacelšanas augstāk par sevi. Izpratnei par to, ka mēs tiekam glābti žēlastībā, vajadzētu padarīt mūs pazemīgus un pacietīgākus, kā arī līdzjūtīgākus savā izturēšanās veidā pret citiem.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 23. septembrī.

Atjaunojot kritušo

Lai gan Pāvils daudz sagaida daudz no kristīgās dzīves rakstura (Gal. 5:16), viņa padoms ticīgajiem Galatijā ir arī atsvaidzinoši reālistisks. Cilvēki nav pilnīgi, un pat visvairāk nodevušies kristieši nav imūni pret kļūdām. Grieķu valodā Pāvila vārds Gal. 5:16 norāda, ka viņš redz situāciju, kas draudzē reizēm var viegli izcelties. Pāvils sniedz galatiešiem praktisku padomu, kā rīkoties šādā situācijā, ja tāda gadās.

Kā vajadzētu rīkoties kristietim, ja ticības biedrs uzvedas grēcīgi? Gal. 6:1, Mat. 18:15-17. _____

Lai gūtu labumu no Pāvila padoma Gal. 6:1, mums ir jāsaprot, kāda tieši bija attiecīgā situācija. To atklāj divi vārdi, kas lietoti teikuma pirmajā pusē. Pirmais vārds ir „pienākts” vai „pieķerts”. Burtiski tas nozīmē „notvert”, „panākt”, „pārsteigt”. Konteksts un atšķirīgās nianse, kas asociējas ar šo vārdu, norāda, ka Pāvils domāja par diviem aspektiem. Tas attiecas ne tikai uz ticības biedru, kurš pieķer citu ticīgo kādā nepareizā rīcībā, bet arī uz pašu procesu, kurā cilvēks atrod sevi „pārsteigtu” uzvedībā (skat. Sak. 5:22), no kuras viņš vislabākajos apstākļos būtu izvēlēties izvairīties.

Varbūtību, ka nepareizā rīcība, par ko runā Pāvils, nav tīša, pierāda viņa lietotā terminoloģija. Vārds, kas tulkots kā „pārkāpums” vai „grēks” un kas nāk no grieķu vārda “paraptoma”, neattiecas uz tīšu grēku, bet drīzāk uz kļūdu, klupienu vai nepareizu soli. Tālākais iegūst īpašu nozīmi Pāvila iepriekšējo komentāru par „staigāšanu” Garā gaismā. Lai gan tas nekādā ziņā neattaisno cilvēka kļūdu, tas padara skaidru, ka Pāvils nerunā par izaicinošu grēku (1. Kor. 5:1-5).

Pareiza reakcija šajos apstākļos nav nosodījums, sods, atraidīšana, bet atjaunošana. Grieķu vārds, kas tulkots kā „izlabot”, ir „katartizo” un nozīmē „remontēt, lāpīt, labot”. Jaunajā Derībā tas ir lietots kā „lāpīt” tīklus (Mat. 4:21), un grieķu literatūrā tas kā medicīnas termins apraksta lūzuša kaula ārstēšanas procesu. Tieši tāpat mums nevajadzētu pamest ticības biedru, kas ir kritis un salauzis kāju - kā Kristus miesas locekļiem mums vajadzētu maigi rūpēties par saviem brāļiem un māsām Kristū, kas var kļūpt un krist mūsu kopīgajā ceļā uz Dieva valstību.

Kāpēc mēs tik bieži runājam sliktu par cilvēku, uz kuru dusmojamies, ļaujoties dusmu uzplūdam pret šo personu vai pat kaļam atreibības plānus, nevis praktizējam Mat. 18:15-17? _____

Sargies no kārdināšanām!

„Tad Nātāns teica Dāvidam: ‘Tu esi tas vīrs!’” (2. Sam. 12:7)

Pāvila vārdu nopietnība Gal. 6:1 – sargāt savu dzīvi, lai arī paši nekrītam kārdināšanā, – arī ir jāņem vērā. Tas, ka aiz Pāvila padoma stāv neatliekamība un personīgas rūpes, ir redzams veidā, kā viņš izsaka savu aicinājumu. Vārds, kas tulkots kā „lūkojiet” vai „rūpējieties”, burtiski nozīmē „skaties uzmanīgi” vai „pievērs rūpīgu uzmanību” (salīdzini Rom. 16:17, Fil. 2:4). Tātad, citiem vārdiem, Pāvils pasaka, lai „skatāties uzmanīgi uz sevi”, vai arī mūs pārsteigs grēks. Lai izgaismotu šo brīdinājumu, Pāvils pāriet no otrās personas daudzskaitļa („jūs”) Gal. 6:1 sākumā uz otrās personas vienskaitli („tu”) panta otrajā daļā. Tas nav vispārīgs brīdinājums, kas attiecināms uz visu draudzi. Tas ir personīgs brīdinājums, uzrunājot katru draudzes locekli atsevišķi.

Pāvils skaidri nenorāda, no kāda rakstura kārdinājumiem viņš tik stingri brīdina galatiešus. Varbūt viņš nedomā kādu specifisku pārkāpumu, bet vienkārši runā par bīstamību iekrist tajā pašā grēkā, no kura viņi cenšas atgriezt kādu citu brāli vai māsu. Vienlaikus viņa vārdi Gal. 5:26 par kļūšanu augstprātīgiem brīdina kristiešus no sajūtas, ka viņi kaut kādā veidā garīgi ir pārāki par tiem, kurus viņi cenšas dabūt atpakaļ uz ceļa.

Kāpēc Pāvilam vajag brīdināt galatiešus no garīga lepnuma? Pārdomā 1. Kor. 10:12, Mat. 26:34, 2. Sam. 12:1-7. _____

Vienas no lielākajām kristieša gājuma briesmām ir garīga lepnuma izjūta, kas liek mums domāt, ka mēs kaut kā esam imūni pret noteikta veida grēkiem. No tā atjēgties mums var palīdzēt fakts, ka mums visiem ir viena un tā pati grēcīgā daba – daba, kas ir ienaidā ar Dievu. Tāpēc bez Dieva Gara savaldošā spēka mēs iekristu jebkurā grēkā, kas nāktu mūsu priekšā. Šāda mūsu patiesā stāvokļa apzināšanās ārpus Kristus var pasargāt mūs no paštaisnības grēka, kā arī dot mums lielāku līdzjutību pret citiem, kas kļūdās.

Cik reizes tu esi pieķēris sevi, nosodot citus (varbūt tas noticis tikai tavā sirdī) par grēkiem, kuros kādu dienu esi pats izrādījies vainīgs? _____

Nastu nešana (Gal. 6:2-5)

Kādas instrukcijas Pāvils vēl sniedz ticīgajiem Galatijā, papildus kritušo atgriešanai? (Gal. 6:2-5; skat. arī Rom. 15:1, Mat. 7:12). _____

Grieķu vārds, kas Gal. 6:5 tulkots kā „nasta”, ir „baros”. Tas burtiski attiecas uz lielu smagumu vai kravu, ko kādam ir jānes garu ceļu. Bet, laikam ejot, šis vārds ir kļuvis par metaforu, kas apzīmē jebkura veida grūtības vai sarežģījumus, piemēram, kad karstā dienā visu dienu jāstrādā (Mat. 20:12). Lai gan tiešais konteksts Pāvila pavēlei „nesiet cits cita nastas” noteikti ir saistīts ar morālo pārkāpumu, par ko lasām iepriekšējā pantā, nastu nešanas ideja, kas ir viņa prātā, ir daudz plašāka. Pāvila norādījumi atklāj garīgu ieskatu par kristieša dzīvi, ko nevajadzētu atstāt neievērotu.

Pirmkārt, kā min Timotejs Džordžs, „visiem kristiešiem ir nastas. Mūsu nastas var atšķirties pēc lieluma un pēc asuma, un tās atšķirsies pēc veida – atkarībā no mūsu dzīves likteņa. Dažiem tā ir kārdināšanu nasta un morālo pārkāpumu sekas, kā lasām 1. pantā. Citiem tā var būt fiziska slimība vai garīgi traucējumi, vai laulības krīze, vai arī bezdarbs, vai dēmonu uzbrukumi, vai citādāka nasta. Bet neviens kristietis nav atbrīvots no nastām.” (“Galatieši”, 413. lpp.)

Otrkārt, Dievs nav paredzējis, ka mums būtu jānes visas savas nastas vieniem. Diemžēl mēs bieži esam drīzāk labprātīgi palīdzēt citiem nest viņu nastas, nevis ļaut citiem palīdzēt mums. Pāvils nosoda šādu pašpietiekamības attieksmi (Gal. 6:3) kā cilvēka lepnumu, kad mēs atsakāmies atzīt, ka arī mums ir vajadzības un saguruma brīži. Šāds lepnums mums ne tikai nolaupa citu atbalstu, bet arī traucē citiem veikt kalpošanu, uz ko Dievs viņus ir aicinājis.

Visbeidzot, Dievs aicina mūs nest cits cita nastas, jo Dieva palīdzība atklājas mūsu darbībā. Šis uzskats ir balstīts uz faktu, ka draudze ir Kristus miesa. Ilustrāciju tam atrodam Pāvila vārdos: „Dievs, kas dod iepriecīgu pazemīgajiem, iepriecināja arī mūs ar Tita ierašanos.” (2. Kor. 7:6) Ievēro, ka “Dieva iepriecīgu Pāvilam nenāca kā atbilde uz viņa personīgo lūgšanu vai gaidīšanu uz Kungu, bet tā nāca no drauga sadraudzības un no viņa atnestajām labajām ziņām. Cilvēcīga draudzība, kurā mēs nesam cits cita nastas, ir daļa no Dieva nodoma ar Saviem ļaudīm.” (Džons R. V. Stots „Vēsts galatiešiem”, 158. lpp.)

Kas tevi attur no palīdzības meklēšanas – lepnums, kauns, uzticības trūkums, pašpietiekamības sajūta? Varbūt tev vajadzētu uzmeklēt kādu, kam tu varētu uzticēties un saņemt palīdzību nastu nešanā? _____

Kristus likums (Gal. 6:2-5)

Nastu nešanu Pāvils saista ar Kristus likuma piepildīšanu. Ko viņš domāja ar „Kristus likumu”? Gal. 5:14, 6:2, Jāņa 13:34, Mat. 22:34-40. _____

Nekur citur Bībelē neparādās Pāvila lietotā frāze „Kristus likums” („ton non tou Christou”), lai gan līdzīgu izteicienu viņš lieto 1. Kor. 9:21 („ennomos Hristū”). Šīs frāzes unikālums ir radījis veselu rindu dažādu interpretāciju. Daži ir kļūdaini uzstājuši, ka šis ir pierādījums tam, ka Dieva likums, kas dots pie Sinaja, ir aizstāts ar citu likumu, ar Kristus likumu. Citi apgalvo, ka šis „likums” vienkārši ir „princips” (skat. Rom. 7:21) ar nozīmi, ka, nesot cits cita nastas, mēs sekojam Jēzus piemēram. Pēdējais skaidrojums ir gana vērtīgs, tomēr konteksts un ar Gal. 5:4 līdzīgā terminoloģija norāda, ka „Kristus bauslības piepildīšana” ir vēl viena atsauce uz Mozus likuma piepildīšanu caur mīlestību. Jau iepriekš šajā vēstulē Pāvils parādīja, ka Kristus nākšana neatcēla morāles likumu. Bet morāles likums, ja to saprot mīlestības kontekstā, turpina spēlēt nozīmīgu lomu kristieša dzīvē. Tas ir atklāts tajā, ko Jēzus mācīja savas šīs zemes kalpošanas laikā un ko viņš arī praktizēja savā dzīvē un pat nāvē. Nesot citu nastas, mēs ne tikai sekojam Jēzus pēdās, bet arī piepildām likumu.

Vēl viens jautājums, kas rodas šo pantu dēļ, ir šķietamā pretruna starp Gal. 6:2 un 6:5. Tomēr šī problēma ir viegli atrisināma tiem, kas zina, ka Pāvils, lai aprakstītu divas dažādas situācijas, mēdz lietot divus dažādus vārdus. Kā mēs jau redzējām, vārds, kas 2. pantā ir nasta („baros”), attiecas uz smagu kravu, kas kādam ir jānes, veicot lielu attālumu. Vārds „phortion” 5. pantā tomēr attiecas uz kuģa kravu, kareivja mugursomu vai pat bērnu mātes miesās. Ja pirmās nastas ir iespējams nolikt malā, ar pēdējām to nevar izdarīt. Grūtniecei pašai jānes savs bērns. Šis piemērs norāda, ka ir nastas, ko cilvēki var palīdzēt mums nest, un ir tādas nastas kā, piemēram, vainas apziņa, ciešanas un nāve, ko neviens cilvēks nevar nest cita vietā. Tajās mums ir pilnīgi jāpaļaujas tikai uz Dieva palīdzību (Mat. 11:28-30).

Dažas nastas nest tev var palīdzēt citi cilvēki, bet citas tev ir jāpienes Kungam vien. Kā tu vari iemācīties nodot Kungam tās nastas, kuras pats vienkārši nespēj panest? _____

Sēšana un pļaušana (Gal. 6:6-10)

Gal. 6:7 vārds, kas tulkots kā „apsmieties” („mukterizo”), Jaunajā Derībā parādās tikai šajā vietā, lai gan tas bieži ir Vecās Derības grieķu tulkojumā. Burtiski tas nozīmē „nicinājumā pacelt degunu”. Vecajā Derībā tas parasti attiecas uz Dieva praviešu nicināšanu (2. Kor. 36:16, Jer. 20:7) un vienreiz ir lietots, lai ainotu sacelšanās attieksmi pret Dievu (Ec. 8:17). Pāvils grib pateikt, ka cilvēki var ignorēt Dievu vai pat noniecināt Viņa likumus, bet ne Viņu apmullot. Viņš ir tiesnešu Tiesnesis, un beigās visiem būs jāsamaksā par savu rīcību.

Izlasi Gal. 6:8. Ko Pāvils šeit domā? Kādus piemērus tu vari atrast Bībelē par cilvēkiem, kas sēj miesā, un tiem, kas sēj Garā? (Skat. piemēram, Ap. d. 5:1-5, Lūk. 22:3, Dan. 1:8, Mat. 4:1.) _____

Pāvila metafora par sēšanu un pļaušanu nav unikāla. Tā ir sena dzīves realitāte, kas bieži parādās daudzos senos sakāmvārdos. Tomēr svarīgi ir tas, kā to Pāvils izmanto, lai ilustrētu savu iepriekšējo komentāru par miesu un Garu. Džeimss D. G. Dans saka: „Mūsdienu ekvivalents šim sakāmvārdam ir, ka mēs varam brīvi izvēlēties, bet mēs neesam brīvi izvēlēties savas izvēles sekas.” („Galatieši”, 330. lpp.)

Lai gan Dievs ne vienmēr atbrīvo mūs no grēka sekām uz šīs zemes, mums nevajadzētu krist izmisumā, ja esam izvēlējušies kaut ko sliktu. Mēs varam priecāties, ka Dievs ir piedēvis mūsu grēkus un pieņēmis mūs par Saviem bērniem. Mums vajadzētu gūt labumu no iespējām, kādas mums ir tagad, lai ieguldītu tajā, kas nesīs dievišķu pļauju.

Gal. 6:10 ilustrē domu, ka „kristīgajai ētikai ir divkāršs fokuss: viens ir universāls un visaptverošs – „darīsim labu visiem cilvēkiem”. Otrs ir īpašs un specifisks – „sevišķi ticības biedriem”. Pāvila universālais aicinājums bija balstīts uz faktu, ka visi cilvēki visur ir radīti Dieva līdzībā un tāpēc ir bezgala dārgi Viņa acīs. Vienmēr, kad kristieši aizmirst šo pamatinformāciju, viņi noteikti kļūst par kritušiem upuriem tādiem aptumšojošiem grēkiem kā rasisms, seksisms, tribālisms, klasisms un tūkstošiem citu fanātismu, kas ir kaitīgi ietekmējuši cilvēci no Ādama un Ievas laikiem līdz pat mūsdienām.” (Timotejs Džordžs „Galatieši”, 427., 428. lpp.)

Tu sēj vai nu labu, vai ļaunu. Paskaties uz sevi. Kādu ražu tu vāksi? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Dieva Gars tur Jaunumu sirdsapziņas kontrolē. Kad cilvēks slavina sevi vairāk nekā Gara ietekmi, viņš vāc nekrietnības ražu. Uz šādu cilvēku Garam ir arvien mazāka un mazāka ietekme, lai atturētu viņu no nepaklausības sēklu sēšanas. Brīdinājumiem ir arvien mazāk un mazāk spēka pār viņu. Viņš pakāpeniski zaudē dievbijību. Viņš sēj miesā un pļaus samaitātību. Raža, kas izaugusi no viņa paša sētajām sēklām, ienākas. Viņš nicina Dieva svētos baušļus. Viņa miesas sirds kļūst par akmens sirdi. Pretošanās patiesībai nostiprina viņu netaisnībā. Bezlikumība, noziegumi un vardarbība dominēja senajā pasaulē tāpēc, ka cilvēks bija sējis Jaunuma sēklas.

Visiem vajadzētu zināt par līdzekļiem, kas iznīcina dvēseli. Tas nenotiek tāpēc, ka Dievs būtu izdevis kādu dekrētu pret cilvēku. Viņš nepadara cilvēku garīgi aklu. Dievs dod pietiekamu gaismu un pierādījumus, lai padarītu cilvēku spējīgu atšķirt patiesību no maldiem. Bet viņš nespiež cilvēku pieņemt patiesību. Viņš dod brīvību izvēlēties labo vai ļauno. Ja cilvēks pretojas pierādījumiem, kas ir pietiekami, lai vadītu viņa spriedumu pareizā virzienā un vienreiz izvēlas ļauno, tad otrreiz viņam to būs daudz vieglāk izvēlēties. Trešoreiz viņš vēl dedzīgāk atraus sevi no Dieva un izvēlēsies nostāties sātana pusē. Un šādi viņš turpinās, līdz kamēr būs nostiprinājies ļaunajā un ticēs meliem, ko viņš būs lolojis kā patiesību. Šo ražu būs izaudzējusi viņa pretošanās (MS 126, 1901).“ ("SDA Bībeles komentāri", 6. sēj., 1112. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ko praktiski nozīmē „atgriezt” jeb atgūt ticības biedru, kurš ir kritis grēkā? Kā izdarītais grēks ietekmē atjaunošanas procesu? Vai atjaunošana nozīmē, ka viss būs tāpat kā agrāk? Pārrunājiet!
2. Kā kristietis var zināt, kad viņam vajadzētu censties kādam palīdzēt, ja jau ir nastas, kas cilvēkiem ir jānes pašiem (Gal. 6:5)?
3. Kā tava draudze vērtē Pāvila padomus Gal. 6? Ko tu personīgi vari darīt, lai kaut ko mainītu šajā ziņā?

KOPSAVILKUMS:

Uz Dieva klātbūtni starp Viņa ļaudīm norāda Kristum līdzīgs gars, kas atklājas draudzē. To var redzēt piedošanas un atjaunošanas garā, kas izplešas pār tiem, kas kļūdās, savstarpējā palīdzībā pārbaudījumu brīžos un apzinātos laipnības darbos, kas tiek parādīti ne tikai savstarpējās attiecībās, bet arī pret neticīgajiem.

DIŽOŠANĀS AR KRUSTU

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 6:11-18, Rom. 6:1-6, 12:1-8, 2. Kor. 4:10, 5:17, 11:23-29.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet man lai citādas dižošanās nav kā vienīgi ar mūsu Kunga Jēzus Kristus krustu, ar ko pasaule man ir krustā piesista un es pasaulei.” (Gal. 6:4)

Šis Vēstules galatiešiem pētījums ir sprāgs, jo pati vēstule ir sprauga. Zinot savu aicinājumu, zinot patiesību, ko viņš sludināja (galu galā, kā viņš to vairākas reizes ir teicis, patiesība nāca no Kunga), Pāvils rakstīja ar Vecās Derības praviešu, Jesajas, Jeremijas un Hozejas iedvesmotu dedzību. Kā šie pravieši savā laikā aicināja Dieva tautu atgriezties no grēkiem, Pāvils uz to pašu aicina sava laika cilvēkus.

Nav svarīgi, cik atšķirīgi bija apstākļi, Jeremijas vārdus varēja attiecināt uz galatiešiem tikpat viegli kā uz Dieva ļaudīm, kas dzīvoja senākos laikos: „Bet, kas grib lielities, lai lielās ar savu atziņu, ka viņš Mani pazīst un zina, ka Es esmu Tas Kungs, kas uztur virs zemes žēlastību, patiesību un taisnību; jo uz tādiem Man ir labs prāts, saka Tas Kungs.” (Jer. 9:23, 24, RV)

Nekur mūsu „godājamā” cilvēcīgā gudrība, mūsu bagātības un mūsu spēks neparādās skaidrāk visā savā niecībā un tukšumā kā Kristus krusta priekšā, kam Pāvils savā vēstulē pievērš nomaldījušos galatiešu uzmanību.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 30. septembrī.

Ar paša Pāvila roku

Salīdzini Pāvila noslēdzošos vārdus Gal. 6:11-18 ar atvadu vārdiem, ko viņš raksta citās vēstulēs. Kas tiem kopīgs un kas atšķirīgs? (Skat. Rom., 1. un 2. Kor., Ef., Fil., Kol. un 1. un 2. Tes.) _____

Pāvila atvadu vārdi nav vienmēr vienādi, bet tajos ir daudz kopīgu elementu: (1) sveicieni atsevišķām personām, (2) pārliecinošs noslēdzošais apgalvojums, (3) personīgs paraksts un (4) noslēdzošie svētību vārdi. Ja šīs tipiskās iezīmes salīdzina ar Pāvila noslēguma vārdiem Vēstulē galatiešiem, redzam divas nozīmīgas atšķirības.

Pirmkārt, atšķirībā no citām Pāvila vēstulēm, Vēstule galatiešiem nesatur personīgus sveicienus. Kāpēc? Tāpat kā ierastās pateicības trūkums vēstules sākumā, arī šī var būt kārtējā norāde uz saspīlētajām attiecībām starp Pāvilu un galatiešiem. Pāvils ir pieklājīgs, bet formāls.

Otrkārt, mums vajadzētu atcerēties, ka Pāvilam bija ieradums diktēt savas vēstules rakstvedim (Rom. 16:22). Beigās viņš bieži paņēma pats rokās spalvu un uzrakstīja dažus vārdus pats ar savu roku (1. Kor. 16:21). Un atkal Vēstulē galatiešiem Pāvils novirzās no šī ieraduma. Paņēmis spalvu no rakstveža, Pāvils vēl joprojām ir nobažījies par situāciju Galatijā, un viņš uzraksta vairāk nekā parasti. Viņš vienkārši nespēj nolikt spalvu, kamēr vēlreiz nav lūdzis galatiešus nogriezties no saviem mulķīgajiem ceļiem.

Gal. 6:11 Pāvils uzsver, ka viņš vēstuli ir rakstījis lieliem burtiem. Mēs patiešām nezinām, kāpēc. Daži prāto, ka Pāvils šeit nerunā par burtu lielumu, bet par to kroplo formu. Viņi izsaka domu, ka varbūt Pāvila rokas bija vai nu sakropļotas vajāšanās vai raupjas no telšu taisīšanas, ka viņš nespēja uzrakstīt precīzus burtus. Citi uzskata, ka viņa komentārs ir vēl viens pierādījums viņa sliktajai redzei. Lai gan abi uzskati ir iespējami, šķiet, daudz mazāk spekulatīvi būtu vienkārši secināt, ka Pāvils ar nolūku rakstīja ar lieliem burtiem, lai uzsvērtu un pasvītrotu savu domu, līdzīgi kā mēs uzsveram svarīgu vārdu vai ideju, pasvītrotot to, rakstot slīprakstā vai ar lielajiem burtiem.

Lai arī kāds būtu iemesls, Pāvils noteikti gribēja, lai lasītāji pievērs uzmanību viņa brīdinājumiem un pamācībām.

Lepoties miesā

Izlasi Gal. 6:12, 13. Ko Pāvils pasaka šajos pantos? _____

Lai gan iepriekš Pāvils bija devis mājienu par savu pretinieku plāniem un motivāciju (skat. Gal. 1:7, 4:17), piezīmes Gal. 6:12, 13 ir viņa pirmie precīzi formulētie komentāri par oponentiem. Viņš apraksta viņus kā tādus, kas grib „ārēji labi izskatīties” (ESV). Frāze „ārēji labi” grieķu valodā burtiski nozīmē uzlikt „labu seju”. Patiesībā vārds „seja” grieķiski ir tas pats kas “aktiera maska”, un šis vārds pat tika lietots tēlaini, runājot par lomu, ko tēloja aktieris. Citiem vārdiem sakot, Pāvils pasaka, ka šie cilvēki bija kā aktieri, kas meklē skatītāju atzinību. Kultūrā, kas balstīta uz pagodinājumu un apkaunojumu, svarīga ir atbilstība, un tie, kas māca maldus, šķiet, cenšas uzlabot savu pagodinājuma reitingu citu jūdu priekšā Galatijā un arī Jeruzālemē.

Pāvils izsaka svarīgu domu par vienu no viņu motīviem – vēlmi izvairīties no vajāšanām. Lai gan vajāšanas ir saprotamas vairāk to dramatiskajās formās, kas saistītas ar fizisku vardarbību, tās var būt tikpat postošas arī „maigākās” formās – kritizēšanā un izstumšanā. Pāvils un citi dedzīgi fanātiķi Jūdejā agrāk bija fiziski vajājuši (Gal. 1:13), bet arī vēlāk viņiem bija sava ietekme uz kristiešiem.

Jūdu reliģiskajiem vadītājiem vēl joprojām bija nozīmīga politiska ietekme daudzās sfērās. Viņiem bija oficiāla atļauja no Romas, tāpēc daudzi jūdu ticīgie dedzīgi centās saglabāt labas attiecības ar viņiem. Apgraizot pagānus un mācot viņiem ievērot Toru, nemiernieki Galatijā varēja atrast kopīgu valodu ar vietējiem jūdiem. Tas nodrošināja viņiem ne tikai draudzīgu kontaktu ar sinagogu, bet tā viņi varēja stiprināt savas saites ar jūdu ticīgajiem Jeruzālemē, kam augtin auga aizdomas par darbu, kas tika darīts ar pagāniem (Ap. d. 21:20, 21). Nav šaubu, ka viņu rīcība savā ziņā varēja padarīt liecību jūdiem efektīvāku.

Lai arī kāda bija situācija, par ko Pāvils šeit runā, viņa doma ir skaidra: „Bet visi, kas grib svētbijīgi dzīvot Kristū Jēzū, arī tiks vajāti.” (2. Tim. 3:12)

Padomā par iemeslu, kāpēc šie cilvēki mācīja maldus. Tas izklausās saprātīgi, pārdomāti. Ko tam vajadzētu mums liecināt, ka pat „vislabākie” motīvi var mūs novirzīt no ceļa, ja mēs neesam uzmanīgi? Kad tu pēdējo reizi nonāci pie secinājuma, ka ar pareiziem motīviem dari nepareizas lietas? _____

Lielīties ar krustu (Gal. 6:14)

„Bet es no savas puses negribu lielīties, kā tikai ar mūsu Kunga Jēzus Kristus krustu, ar ko man pasaule ir krustā sista un es pasaulei.” (Gal. 6:14)

Atklājis motīvus, kas dažus ir mudinājis iestāties par apgraizīšanu, Pāvils pēdējo reizi atklāj galatiešiem savu evaņģēlija vēsti, lai gan tikai kopsavilkuma formā. Pāvilam evaņģēlijs ir balstīts uz diviem pamatprincipiem: (1) centrā ir krusts (14. p.) un (2) taisnošanas doktrīna (15. p.). Šodienas tēmā pievērsīsimies pirmajam.

Dzīvojot 21. gadsimtā, ir grūti aptvert šoku, ko sākotnēji izteica Pāvila komentāri par krustu (Gal. 6:14). Mūsdienās Kristus krusts ir pierasts un iemīļots simbols, kas lielākajai daļai cilvēku izsauc pozitīvas jūtas. Pāvila dienās krusts nebija kaut kas, ar ko lielīties, bet gan kaut kas nicināms. Jūdiem doma par krustā piesistu Mesiju bija apvainojums, savukārt romieši krustā sišanu uzskatīja par tik pretīgu, ka tas pat netika minēts kā Romas pilsoņiem piemērots soda veids.

Nicinājums, ar kādu senā pasaule raudzījās uz Kristus krustu, ir skaidri redzams agrīnajos zīmējumos, kur attēlota krustā sišana. Kāds sens grafiti, kas datēts ar 2. gadsimta sākumu, attēlo krustā sišanu cilvēkam ar pērtiķa galvu. Zem krusta un blakus zīmējumam, kurā attēlots cilvēks ar pielūgsmē paceltām rokām, ir uzraksts: „Aleksandrs pielūdz savu dievu.” Doma ir skaidra: Kristus krusts tiek uzskatīts par smieklīgu. Šajā kontekstā Pāvils drosmīgi paziņo, ka viņš nelielās ne ar ko citu kā tikai ar Kristus krustu!

Kādas izmaiņas Kristus krusts ienesa Pāvila attiecībās ar pasauli? Gal. 6:14, Rom. 6:1-6, 12:1-8, Fil. 3:8. _____

Ticīgajam Kristus krusts izmaina visu. Tas izaicina mūs ne tikai izvērtēt, kā mēs redzam sevi, bet arī kādas ir mūsu attiecības ar pasauli. Pasaule – šis jaunais laikmets un viss, ar ko tas ir saistīts (1. Jāņa 2:16), – ir pret Dievu. Tā kā mēs esam miruši ar Kristu, pasaulei vairs nav tā paverdzinošā spēka, kas tai reiz bija pār mums, un vecās grēcīgās dzīves vairs nav. Sekojot Pāvila līdzībai, plaisai starp ticīgo un pasauli vajadzētu būt tādai, it kā abi būtu viens otram miruši.

Ko krusts ir izdarījis tādū, kas ietekmējis tavas attiecības ar pasauli? Kādu izmaiņu tas ir ienesis tavā dzīvē? Kas tavā dzīvē tagad ir citādāks nekā tad, kad tu vēl nepazini Kungu, kurš nomiris par tevi? _____

Jauns radījums

Uzsvēris Kristus krusta centrālo lomu kristieša dzīvē, Pāvils tagad uzsver otro fundamentālo viņa evaņģēlija vēsts doktrīnu: taisnošanu ticībā.

Kā jau mēs visu ceturksni redzējām, Pāvils pamatā nostāda apgraizīšanu pret evaņģēliju. Tomēr viņš nenostājas pret šo rīcību kā tādu. Pāvils ir izteicis dažus spēcīgus apgalvojumus pret apgraizīšanu (skat. Gal. 5:2-4), bet viņš negrib galatiešiem likt domāt, ka Dievam labāk patīk neapgraizītie, nevis apgraizītie. Ne jau to viņš vēlas pateikt, jo, kaut ko nedarot, cilvēks var būt tāds pats burta kalps, kā kaut ko darot. Garīgi runājot, apgraizīšanas jautājums pats par sevi ir tukšs. Patiesa reliģija nesakņojas ārējā uzvedībā, bet cilvēka sirds stāvoklī. Kā teica pats Jēzus, cilvēks no ārpusē var izskatīties brīnišķīgi, bet iekšienē būt garīgi vājš (Mat. 23:27).

Ko nozīmē būt jaunam radījumam? Gal. 6:15, 2. Kor. 5:17. Kā tu personīgi esi piedzīvojis šo vārdu nozīmi? _____

„Ktisis” ir grieķu vārds, kas tulkots kā „radījums”. Tas var attiekties gan uz atsevišķu „radījumu” (Ebr. 4:13), gan uz visu „radību” (Rom. 8:22) Citā gadījumā šis vārds nozīmē Radītāja darbību. Tieši to Pāvils grib pateikt. Kļūšana par „jaunu radījumu” nav nekas tāds, ko var panākt ar cilvēka pūlēm, vai tā būtu apgraizīšana vai kaut kas cits. Jēzus par šo procesu runā kā par „jaunpiedzimšanu” (Jāņa 3:5-8). Tas ir dievišķs akts, kad Dievs garīgi mirušā cilvēkā iedveš garīgu dzīvību. Tā ir vēl viena metafora, kas apraksta glābšanu, ko Pāvils parasti sauc par taisnošanu ticībā.

Pāvils par šo jaunradīšanas piedzīvojumu detalizētāk runā 2. Kor. 5:17. Šajā pantā Pāvils paskaidro, ka kļūt par jaunu radījumu nozīmē daudz vairāk nekā vienkārši izmainīt mūsu statusu Debesu grāmatās; tas ienes izmaiņas mūsu dzīvē jau šodien. Kā saka Timotejs Džordžs, tas „ietver visu atgriešanās procesu: Svētā Gara atjaunojošo darbu, kas vada uz nožēlu un ticību, un ikdienas pakļaušanās un atdzīvināšanas procesu, nepārtrauktu augšanu svētumā, kas vada saskaņā ar Kristus līdziību.” („Galatieši”, 438. lpp.)

Kļūšana par jaunu radījumu nav tas, kas mūs taisno. Šī radikālā izmaiņa toties ir nekļūdīga liecība par to, ko nozīmē būt taisnotam.

Noslēdzošās piezīmes (Gal. 6:16-18)

Pāvils svētī tos, kas, kā viņš saka, „dzīvos pēc šī likuma” (Gal. 6:16). Ņemot vērā kontekstu, kā tu domā, par kādu „likumu” Pāvils runā?_____

Vārds, kas tulkots kā „likums”, burtiski attiecas uz taisnu nūju vai stieni, ko lietoja mūrnieki vai galdnieki, lai nomērītu garumu. Vārds ir ieguvis arī pārnestu nozīmi, kas attiecas uz noteikumiem vai standartiem, pēc kuriem cilvēks kaut ko novērtē. Piemēram, runājot par Jaunās Derības kanonu, cilvēki domā par 27 Jaunās Derības grāmatām, kas tiek uzskatītas par autoritatīvām jautājumos par to, kam mēs ticam, un draudzes kārtību. Tādēļ, ja kādu mācību nevaram saskaņot ar šajās grāmatās uzrakstīto, tas netiek pieņemts.

Kas ir „Kunga Jēzus zīme”, ko Pāvils nes savā miesā? Ko viņš domā, sakot, ka tādēļ nevienam nevajadzētu „darīt viņam raizes”? Vai Gal. 6:14 palīdz atbildēt uz šo jautājumu? Gal. 6:17, 2. Kor. 4:10, 11:23-29. _____

Vārds „zīme” nāk no grieķu vārda „stigmata”, no kura ir cēlies arī angļu vārds „stigma”. Iespējams, ka Pāvils šeit runā par vispārējo praksi iedezināt vergiem viņu saimnieka zīmi, lai varētu viņus identificēt, vai arī par dažām mistiskām reliģijām, kuras piekritēji iedezina sev zīmi, apliecinot savu nodošanos. Jebkurā gadījumā „ar Jēzus Kristus zīmi” Pāvils, bez šaubām, domājis rētas pie savas miesas, kas radušās no vajāšanām un grūtībām (skat. 2. Kor. 4:10, 11:24-27). Viņa pretinieki tagad uzstāj, lai atgrieztie pagāni pieņem apgraizīšanas zīmi kā apliecinājumu viņu padevībai jūdaismam. Bet Pāvilam ir zīmes, kas norāda, kā vergs viņš ir kļuvis, un viņam nav citas piederības kā vien Kristum. (..) Rētas, kuras Pāvils ir saņēmis no saviem ienaidniekiem, atrodies sava Meistara kalpībā, daiļrunīgi runā par viņa nodošanos Kristum” (“SDA Bībeles komentāri”, E. Vaitas piezīmes, 6. sēj., 989. lpp.).

Kādas fiziskas vai citādākas „rētas” tev ir tavas ticības Jēzum dēļ? Citiem vārdiem, ko tava ticība tev ir maksājusi?_____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Golgātas krusts izaicina un beigās pārspēs visus zemes un elles spēkus. Krusts ir visas ietekmes centrs, un no tā nāk visa ietekme. Tas ir lielais pievilšanas centrs, jo pie tā Kristus atdeva Savu dzīvību par cilvēci. Šis upuris tika pienests, lai atjaunotu cilvēku viņa sākotnējā pilnībā. Jā, pat vēl vairāk, tas tika pienests, lai piešķirtu viņam pilnīgu rakstura pārmaiņu, padarot viņu par vairāk nekā uzvarētāju. Tie, kas Kristus spēkā uzvar lielo Dieva un cilvēku ienaidnieku, Debesu pagalmos ieņems vietu starp eņģeļiem, kas nekad nav krituši. Kristus pasludina: „Kad Es tikšu paaugstināts no zemes, Es visus vilkšu pie sevis.” Ja krusts neatrod ietekmi savā labā, tad tas to rada. Paaudzi pēc paaudzes patiesība šim laikam ir atklāta kā šī laika patiesība. Kristus pie krusta bija starpnieks, ar kura palīdzību satikās žēlastība un patiesība, un taisnība un miers skūpstīja viens otru. Šie ir līdzekļi, kuriem ir jāaizsniedz pasaule. (MS 56, 1899)” (“SDA Bībeles komentāri”, E. Vaitas piezīmes, 6. sēj., 1113. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādu nozīmi tu saskati tam, ka Pāvils iesāk un nobeidz savu vēstuli ar atsauci uz Dieva žēlastību? Salīdzini Gal. 1:3 un 6:18.

2. Kādām attiecībām ar pasauli kristiešiem vajadzētu būt mūsdienās – Pāvila apgalvojuma „krustā sists pasaulei” gaismā? Kā kristiešiem vajadzētu attiekties pret jautājumiem, kas saistīti ar vidi, rasismu, abortiem utt., ja jau viņi ir miruši pasaulei?

3. Kā cilvēks var zināt, vai viņš ir „jauns radījums”, kā raksta Pāvils?

4. Balstoties uz apgūto šajā ceturksnī, kā tu apkopotu Pāvila uzskatus par šādiem tematiem: bauslība, bauslības darbi, taisnošana ticībā, vecā un jaunā derība, Kristus darbs un kristieša dzīves raksturs?

KOPSAVILKUMS:

Patiesa reliģija nav ārēja uzvedība, bet sirds stāvoklis. Kad sirds ir pakļauta Dievam, cilvēka dzīve arvien vairāk un vairāk atspoguļo Kristus raksturu, pieaugot ticībā. Sirdij ir jābūt pakļautai Kristum. Ja tā būs, sekos arī viss pārējais.

SATURS

	Ipp.
Evaņģēlijs Vēstulē galatiešiem _____	1
Pāvils – pagānu apustulis _____	5
Evaņģēlijs un Pāvila autoritāte _____	12
Evaņģēlija vienotība _____	19
Taisnošana tikai ticībā _____	26
Ticība Vecajā Derībā _____	33
Apsolījuma prioritāte _____	40
Ceļš uz ticību _____	47
No vergiem par mantiniekiem _____	54
Pāvila kā draudzes gana aicinājums _____	61
Divas derības _____	68
Brīvība Kristū _____	75
Dzīvojot Garā _____	82
Draudze un evaņģēlijs _____	89
Dižoššanās ar krustu _____	96